

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTE PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIETE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

Mercredi
06-03-2013
Après-midi

Woensdag
06-03-2013
Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkorting bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- M. Tanguy Veys au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la création d'une île dédiée à l'énergie à la hauteur de Wenduine" (n° 15244)	1
- M. Bert Wollants au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'île énergétique en mer du Nord" (n° 15300)	1
- M. Kristof Calvo au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'aide à l'île énergétique en mer du Nord" (n° 15464)	1
- Mme Leen Dierick au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'île énergétique en mer du Nord" (n° 15516)	1
- Mme Rita De Bont au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'atoll énergétique au large de notre côte" (n° 15537)	1
<i>Orateurs:</i> Tanguy Veys, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord, Bert Wollants, Rita De Bont	

Question de M. Willem-Frederik Schiltz au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la pollution par le plastique en mer du Nord" (n° 13055)	10
<i>Orateurs:</i> Willem-Frederik Schiltz, Rita De Bont, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord	

Questions jointes de	14
- M. Bert Wollants au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les déversements en mer du Nord" (n° 15756)	14
- M. Kristof Calvo au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les déversements en mer du Nord" (n° 16399)	14
<i>Orateurs:</i> Bert Wollants, Kristof Calvo, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord	

Question de Mme Reinilde Van Moer à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "l'éventuelle réduction des subsides destinés à la participation socioculturelle" (n° 15560)	18
<i>Orateurs:</i> Reinilde Van Moer, Maggie De Block , secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte	

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- de heer Tanguy Veys aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de aanleg van een 'energie-eiland' ter hoogte van Wenduine" (nr. 15244)	1
- de heer Bert Wollants aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het energie-eiland op de Noordzee" (nr. 15300)	1
- de heer Kristof Calvo aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de steun aan het energie-eiland in de Noordzee" (nr. 15464)	1
- mevrouw Leen Dierick aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het eiland voor energie-opslag in de Noordzee" (nr. 15516)	1
- mevrouw Rita De Bont aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het eiland voor onze kust, het energie-atol" (nr. 15537)	1
<i>Sprekers:</i> Tanguy Veys, Johan Vande Lanotte , vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee, Bert Wollants, Rita De Bont	

Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het plasticprobleem in de Noordzee" (nr. 13055)	10
<i>Sprekers:</i> Willem-Frederik Schiltz, Rita De Bont, Johan Vande Lanotte , vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee	

Samengevoegde vragen van	14
- de heer Bert Wollants aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "lozingen in de Noordzee" (nr. 15756)	14
- de heer Kristof Calvo aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "lozingen in de Noordzee" (nr. 16399)	14
<i>Sprekers:</i> Bert Wollants, Kristof Calvo, Johan Vande Lanotte , vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee	

Vraag van mevrouw Reinilde Van Moer aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "het mogelijk terugschroeven van de middelen voor socio-culturele participatie" (nr. 15560)	18
<i>Sprekers:</i> Reinilde Van Moer, Maggie De Block , staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en	

contre la pauvreté

Question de Mme Sonja Becq à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "les conditions d'octroi de l'allocation de chauffage" (n° 15718)

Orateurs: Sonja Becq, Maggie De Block, secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté

Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "le Programme européen d'aide aux plus démunis (PEAD)" (n° 15794)

Orateurs: Thérèse Snoy et d'Oppuers, Maggie De Block, secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté

Question de Mme Nahima Lanjri à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "la définition de la notion de frais d'études dans le cadre de la loi sur le revenu d'intégration" (n° 15899)

Orateurs: Nahima Lanjri, Maggie De Block, secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté

Question de M. Georges Gilkinet à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "l'avenir des articles 60, § 7, mis à disposition des CPAS" (n° 14827)

Orateurs: Georges Gilkinet, Maggie De Block, secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté

Questions jointes de
- M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la suppression de la taxe carbone dans le secteur aérien" (n° 14199)

- Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur

Armoedebestrijding

Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de toekenningsvoorwaarde voor de verwarmingstoelage" (nr. 15718)

Sprekers: Sonja Becq, Maggie De Block, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding

Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "het Europees programma voor voedselhulp aan de minstbesteden (PEAD)" (nr. 15794)

Sprekers: Thérèse Snoy et d'Oppuers, Maggie De Block, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de definitie van het begrip studiekosten in het kader van de leefloonwet" (nr. 15899)

Sprekers: Nahima Lanjri, Maggie De Block, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding

Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de toekomst voor de personen die worden tewerkgesteld in het kader van artikel 60, § 7, van de OCMW-wet" (nr. 14827)

Sprekers: Georges Gilkinet, Maggie De Block, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding

Samengevoegde vragen van
- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de afschaffing van de CO2-belasting voor luchtvaartmaatschappijen" (nr. 14199)

- mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste

"la taxe CO2 dans la navigation aérienne" (n° 14468)

Orateurs: **David Clarinval, Rita De Bont, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Questions jointes de 34
- M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la législation européenne REACH" (n° 14021) 34

- M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la législation européenne REACH" (n° 15603) 34

Orateurs: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le recul de la Belgique dans le classement international en matière de climat" (n° 14523) 37

Orateurs: **Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le projet pilote européen de biosurveillance" (n° 14593) 39

Orateurs: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Questions jointes de 42
- M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la répartition intra-belge des montants financiers issus des mises aux enchères des quotas de CO2" (n° 14682) 42

- M. David Clarinval au secrétaire d'État à 42

minister, over "de CO2-taks in de luchtvaart" (nr. 14468)

Sprekers: **David Clarinval, Rita De Bont, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Samengevoegde vragen van 34
- de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de EU REACH wetgeving" (nr. 14021) 34

- de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de EU REACH wetgeving" (nr. 15603) 34

Sprekers: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het terreinverlies van België in de internationale klimaatranking" (nr. 14523) 37

Sprekers: **Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Europees proefproject voor biomonitoring" (nr. 14593) 39

Sprekers: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Samengevoegde vragen van 42
- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de toewijzing binnen België van de bedragen die de veilingen van de CO2-quota hebben opgebracht" (nr. 14682) 42

- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris 42

l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la réforme du système d'échange de quotas d'émissions (ETS)" (n° 14906)

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les recettes belges de la mise aux enchères des droits d'émission" (n° 15878)

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la situation du marché du CO2" (n° 15879)

Orateurs: **David Clarinval, Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Questions jointes de
- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le financement des mesures climatiques par la Belgique après 2012" (n° 14704)

- Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le financement Fast Start et le financement à long terme pour le fonds climat" (n° 16156)

Orateurs: **Willem-Frederik Schiltz, Rita De Bont, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le coût budgétaire de la délégation belge à Doha" (n° 14908)

Orateurs: **David Clarinval, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la

voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de hervorming van de handel in broeikasgasemissierechten (ETS)" (nr. 14906)

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de Belgische opbrengsten van de veiling van emissierechten" (nr. 15878)

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de toestand van de CO2-markt" (nr. 15879)

Sprekers: **David Clarinval, Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Samengevoegde vragen van
- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de klimaatfinanciering van België voor de periode na 2012" (nr. 14704)

- mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de snelstartfinanciering en langetermijnfinanciering voor het klimaatfonds" (nr. 16156)

Sprekers: **Willem-Frederik Schiltz, Rita De Bont, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de budgettaire kosten van de Belgische delegatie te Doha" (nr. 14908)

Sprekers: **David Clarinval, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en

Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les vols de quotas de CO2" (n° 15094)

Orateurs: **David Clarinval, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het stelen van CO2-quota" (nr. 15094)

Sprekers: **David Clarinval, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Questions jointes de

- M. Josy Arens au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'application du règlement européen n° 995/2010 établissant les obligations des opérateurs qui mettent du bois et des produits dérivés sur le marché" (n° 15385)

- M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'enquête sur l'importation de bois tropical illégal par le port d'Anvers" (n° 15437)

- Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le commerce de bois illégal" (n° 16367)

- M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la transposition du règlement européen sur le bois" (n° 16396)

Orateurs: **Josy Arens, Peter Logghe, Thérèse Snoy et d'Oppuers, Kristof Calvo, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le caractère cancérigène des produits de substitution à l'amiante" (n° 15607)

Orateurs: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de

Samengevoegde vragen van 54

- de heer Josy Arens aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de toepassing van de Europese verordening nr. 995/2010 tot vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen" (nr. 15385)

- de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het onderzoek naar de import van illegaal tropisch hout in de haven van Antwerpen" (nr. 15437)

- mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de illegale houthandel" (nr. 16367)

- de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de omzetting van de Europese houtverordening" (nr. 16396)

Sprekers: **Josy Arens, Peter Logghe, Thérèse Snoy et d'Oppuers, Kristof Calvo, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de carcinogeniteit van asbestvervangers" (nr. 15607)

Sprekers: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van

l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le remplacement du diesel par l'hydrogène" (n° 15697)

Orateurs: **Rita De Bont, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het vervangen van diesel door waterstof" (nr. 15697)

Sprekers: **Rita De Bont, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la protection de l'Arctique" (n° 15801)

Orateurs: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de bescherming van het noordpoolgebied" (nr. 15801)

Sprekers: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les mesures prises pour limiter les émissions de CO₂" (n° 16074)

Orateurs: **Peter Logghe, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de strijd tegen de CO₂-uitstoot" (nr. 16074)

Sprekers: **Peter Logghe, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MERCREDI 6 MARS 2013

WOENSDAG 6 MAART 2013

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 13.40 uur en voorgezeten door mevrouw Maya Detiège.
La séance est ouverte à 13.40 heures et présidée par Mme Maya Detiège.

01 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Tanguy Veys aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de aanleg van een 'energie-eiland' ter hoogte van Wenduine" (nr. 15244)
- de heer Bert Wollants aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het energie-eiland op de Noordzee" (nr. 15300)
- de heer Kristof Calvo aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de steun aan het energie-eiland in de Noordzee" (nr. 15464)
- mevrouw Leen Dierick aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het eiland voor energie-opslag in de Noordzee" (nr. 15516)
- mevrouw Rita De Bont aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het eiland voor onze kust, het energie-atol" (nr. 15537)

01 **Questions jointes de**

- M. Tanguy Veys au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la création d'une île dédiée à l'énergie à la hauteur de Wenduine" (n° 15244)
- M. Bert Wollants au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'île énergétique en mer du Nord" (n° 15300)
- M. Kristof Calvo au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'aide à l'île énergétique en mer du Nord" (n° 15464)
- Mme Leen Dierick au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'île énergétique en mer du Nord" (n° 15516)
- Mme Rita De Bont au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "l'atoll énergétique au large de notre côte" (n° 15537)

01.01 **Tanguy Veys** (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in uw beleidsbrief voor 2013 maakt u onder meer melding van uw plannen om in het kader van uw Marien Ruimtelijk Plan een soort stopcontact op zee, een energie-eiland, te creëren. Dit zou voor de kust van Wenduine komen, op drie kilometer van de kust, en een tiental meter boven de zeespiegel uitsteken. Het zou de bedoeling zijn de 2 800 megawatt die de zeven windmolenparken buiten de Vlaamse kust tegen 2020 zullen produceren, zo efficiënt mogelijk te gebruiken.

Toen u deze plannen bekendmaakte, op 16 januari tijdens de nieuwjaarsreceptie van de Zeebrugse Havengemeenschap, werd er positief gereageerd door het stadsbestuur van Blankenberge. Of dat te maken heeft met het feit dat daar sinds kort socialisten in het stadsbestuur zetelen, laat ik in het midden. Men was in ieder geval

01.01 **Tanguy Veys** (VB): La note politique du ministre pour 2013 comprend le projet de créer une île énergétique – une sorte de grande prise électrique en mer – au large de Wenduine dans le cadre du plan d'aménagement des espaces marins. Cet îlot se situerait à 3 km du littoral et à une dizaine de mètres au-dessus du niveau de la mer. L'îlot a pour but d'optimiser l'utilisation des 2 800 megawatts produits par les 7 parcs éoliens au large des côtes

enthousiast over uw plannen, als u maar aandacht schonk aan de beperking van de visuele pollutie. Het stadsbestuur van Blankenberge had meteen grootse plannen zoals boottochten naar het eiland, en de creatie van een soort educatief centrum voor alternatieve energie. De burgemeester van Blankenberge wees er echter ook op dat de lokale kustburgemeesters zeker bij de planning betrokken moesten worden om, aldus burgemeester Patrick De Klerck, "een verrommeling van de Noordzee te vermijden".

flamandes d'ici à 2020.

L'administration communale de Blankenberge a réagi positivement, à condition de limiter la pollution visuelle. Elle caresse de grands projets, comme des excursions au nouveau centre éducatif des énergies alternatives sur l'île. Le bourgmestre de Blankenberge a toutefois insisté pour que les bourgmestres locaux soient eux aussi impliqués dans le projet.

01.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: (...)

01.03 **Tanguy Veys** (VB): Als Blankenbergenaar voel ik natuurlijk veel affiniteit met de standpunten van de burgemeester.

(...): Als volksvertegenwoordiger!

01.04 **Tanguy Veys** (VB): Als Blankenbergenaar! Ik zit hier als autochtone Blankenbergenaar.

01.05 Minister **Johan Vande Lanotte**: U bent dus niet geïnteresseerd in De Haan?

01.06 **Tanguy Veys** (VB): Dat is zelfs een ander arrondissement.

De **voorzitter**: Het komt in het verslag.

01.07 **Tanguy Veys** (VB): De burgemeester verwees blijkbaar naar een overleg dat reeds had plaatsgevonden, onder meer met, inderdaad, de burgemeester van De Haan.

Een aantal vragen is nog niet beantwoord. Wat is, bijvoorbeeld, de kostprijs van dit energie-eiland? Wij moeten die bekijken in het licht van het rendement. Er wordt wel gezegd dat baggeraars en projectinvesteers het project zullen financieren, maar wat zal de bijdrage van de Staat zijn? Ik heb een berekening gezien met een mogelijke kostprijs van 800 miljoen euro voor een opslag van drie uur, zijnde 300 megawatt per uur.

Daarbij rijst de vraag in hoeverre dat ooit rendabel kan zijn. Men zei mij ook dat het een paradepaardje is. Het mag hier in België onrendabel zijn, maar onder meer de baggeraars zouden de technieken naar het buitenland kunnen exporteren en het daar mogelijk met meer rendement kunnen realiseren.

Los van de financiering en het rendement heb ik ook nog een vraag over de planning en de realisatie. Recent stelde u op een bijeenkomst in Oostende dat het de bedoeling is om eind 2013 het ontwerpplan af te werken en binnen de twee jaar met de realisatie van het energie-eiland te starten. Klopt dat? In welke mate zal die planning gehaald worden?

Als Blankenbergenaar vind ik de volgende vraag natuurlijk ook

01.07 **Tanguy Veys** (VB): Quelles sommes la Belgique devra-t-elle investir dans cette île en plus des sommes qui seront investies par les sociétés de dragage et les investisseurs? Certaines projections font état d'un coût potentiel de 800 millions d'euros pour un stockage de 3 heures à raison de 300 mégawatts par heure. Dans quelle mesure ce projet pourra-t-il être un jour rentable? Il me revient également qu'il s'agit d'un projet phare qui peut être non rentable en Belgique. Les sociétés de dragage pourraient en effet exporter leurs techniques vers des zones où elles seraient rentables.

Selon le ministre, l'objectif consisterait à achever l'avant-projet pour la fin 2013 et à lancer la réalisation de cette île énergétique dans deux ans. Confirmez-vous ce calendrier? Les

belangrijk: in welke mate zal met de opmerkingen van het stadsbestuur rekening worden gehouden? Ik verwijs naar het educatief centrum en de boottochten. Hoever zal men daarin gaan?

In de plenaire bespreking van uw beleidsnota heb ik gewezen op de kritiek vanuit Vlaanderen inzake het overleg. U plant uw energie-eiland namelijk op drie kilometer. In het project Vlaamse Baaien was er sprake van dertien kilometer. Hebt u daarover overleg gepleegd?

observations formulées par l'administration communale concernant la construction d'un centre éducatif seront-elles prises en considération? La Flandre critique également le manque de concertation. Le ministre a-t-il organisé une concertation sur la modification de la distance entre la côte et l'île, passée de 30 kilomètres dans le projet "Vlaamse Baaien" à 3 kilomètres dans le présent projet?

01.08 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de minister, ik stel deze vraag niet als geëngageerde Lierenaar, maar wel als Parlements lid geïnteresseerd in energie en energiebeleid.

01.09 Minister Johan Vande Lanotte: Van Lede?

01.10 Bert Wollants (N-VA): Lier.

De **voorzitter:** Lier, ook een schone stad.

01.11 Bert Wollants (N-VA): Het project is eigenlijk in grote lijnen geschetst. We hebben het daar vroeger al eens over gehad. Bij de bespreking van de begroting voor 2012 hebben we het gehad over de opslagtechnologie en over de mogelijkheid om eventueel zo'n energie-eiland te ontwikkelen. Het is dus goed dat u daarmee iets hebt gedaan.

Ik heb echter nog een aantal concrete vragen over het project. Dat is immers slechts zeer summier aan bod gekomen in de pers. Is het mogelijk om het project wat verder toe te lichten? Hoe ziet u het exact?

Welke locatie heeft u voor ogen? Een aantal mogelijke locaties is genoemd, maar het is belangrijk die wat verder toe te lichten.

Ziet u een impact op het mariene milieu en de scheepvaart? Is er sprake van mogelijke visuele hinder voor de kustgemeenten? Indien dat het geval is, zijn er dan mogelijkheden om die te beperken?

Op hoeveel raamt u de totale kostprijs van het project?

Wat is het totale vermogen? Hoeveel energie kan er continu geleverd worden? Daarmee bedoel ik natuurlijk op het moment waarop het eiland wordt ontladen. Gedurende een welbepaalde tijdspanne zal een bepaald vermogen kunnen worden geleverd. Hoeveel bedraagt dat juist? Dat is natuurlijk van belang om na te gaan welk regelvermogen dat met zich zou kunnen brengen op ons net.

Hebt u zicht op de timing van het project? Betekent dat ook dat er naast de Stevinlijn extra investeringen nodig zijn om dat energie-eiland op het hoogspanningsnet te kunnen aansluiten om het nuttig te kunnen gebruiken? De timing is daar natuurlijk deels aan gekoppeld. We kunnen daar wel een energie-eiland bouwen, maar als we er niet in slagen om die energie aan land te brengen en nuttig te gebruiken,

01.11 Bert Wollants (N-VA): Il était déjà question de technologie de stockage et de la possible création d'une île énergétique lors de la discussion du budget pour 2012. C'est une bonne chose que le ministre s'en souvienne.

Quel site le ministre envisage-t-il? Quel sera l'impact sur le milieu marin et la navigation? Existe-t-il un risque de pollution visuelle pour les communes côtières et si oui, comment le limiter? À combien s'élève le coût total du projet? Quelle est la puissance globale? Quelle quantité d'énergie pourra être fournie en continu? Un échancier a-t-il été fixé? Outre la ligne Stevin, des investissements supplémentaires seront-ils nécessaires pour connecter cet atoll énergétique au réseau haute tension?

dan heeft dat natuurlijk weinig zin.

De **voorzitter**: De heer Calvo en mevrouw Dierick zijn niet aanwezig. Hun vragen nrs 15464 en 15516 vervallen dus.

La **présidente**: Les questions de M. Calvo et Mme Dierick sont supprimées.

01.12 Rita De Bont (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben van Mortsels. Mortsels is een stad vooruit.

01.13 Minister Johan Vande Lanotte: (...)

01.14 Rita De Bont (VB): Wij zijn buursteden.

Er is echter slechts één stad vooruit, namelijk Mortsels.

Ik was tijdens de voorstelling van uw beleidsbrief aangenaam verrast, toen u een tipje van de sluier van het energieatol oplichtte. Het was geen stad maar een stap vooruit. Dat u al zekere plannen had, verheugde mij, bijvoorbeeld inzake het stopcontact, waarvoor wij een oplossing zochten.

Het door u voorgestelde energie-eiland vertoont eigenlijk heel wat gelijkenissen met het energie-eiland waarvan sprake is in het plan van de Vlaamse Baaien, dat deel uitmaakt van het Vlaams regeerakkoord. In uw voorstel zou het eiland evenwel minder diep in zee liggen. Het zou voor de kust van Wenduine komen. Het eiland in het plan van de Vlaamse Baaien zou dertig kilometer in zee voor de haven van Zeebrugge worden aangelegd.

De Vlaamse overheid, meer bepaald de bevoegde minister Crevits, werd niet op voorhand over uw voorstel geconsulteerd. Zij verklaart niettemin alle gegevens van de studie aan de federale overheid te zullen bezorgen.

Daarom heb ik de volgende vragen.

Wie is eigenlijk bevoegd om zulke belangrijke beslissingen te nemen?

Zal er als gevolg van de zesde staatshervorming, waarnaar wij nog altijd uitkijken, een overdracht van bevoegdheden komen met betrekking tot de geschetste materie?

Wie zal de kosten van het vooronderzoek voor zijn rekening nemen?

U spreekt inzake de financiering van het project over een mogelijke publiek-private samenwerking. Wie zal het gedeelte van de publieke samenwerking voor zijn rekening nemen?

Is ook Europa bereid een bijdrage te leveren, zoals door staatssecretaris Wathelot wordt gesuggereerd? Zijn daartoe al aanvragen of plannen ingediend?

Onder welke vorm zal het overleg met de Vlaamse regering gebeuren?

Is het niet aangewezen het door u voorgestelde eiland in een totaalpakket van de Vlaamse Baaien te integreren, zodat een en ander samen wordt aangepakt?

01.14 Rita De Bont (VB): L'île dédiée à l'énergie que prône le ministre présente de nombreuses similitudes avec le projet "Vlaamse Baaien" qui fait partie intégrante de l'accord de gouvernement flamand, la principale dissimilitude étant que le projet de M. Vande Lanotte se situerait nettement moins loin en mer puisqu'il serait mis en œuvre à la hauteur de Wenduine. Mme Crevits, la ministre flamande, n'a pas été consultée au préalable mais elle a fait savoir qu'elle communiquerait à l'autorité fédérale toutes les données de l'étude.

Qui est compétent pour prendre des décisions d'une telle importance? Qui supportera le coût de l'enquête préliminaire? Le ministre évoque un éventuel partenariat public-privé mais quelle autorité financera? L'Europe fournira-t-elle également un apport financier? Comment la concertation avec le gouvernement flamand se déroulera-t-elle? N'est-il pas opportun d'intégrer cette concertation dans le projet des "Vlaamse Baaien"? Y a-t-il de la place pour deux atolls au large de la côte flamande? Sera-t-il tenu compte des options d'achat que le gouvernement flamand a déjà demandées?

Is er plaats voor twee atollen voor de Vlaamse kust?

Zal rekening worden gehouden met de tenders die al door de Vlaamse regering werden aangevraagd?

01.15 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, ik zal beginnen met dat laatste omdat het project Vlaamse Baaien uiteraard een belangrijk project is, zeker gelet op de betrokkenheid van de Vlaamse regering.

Eerst en vooral, de Vlaamse regering heeft over het project Vlaamse Baaien een studie gevraagd. Die studie is enkele weken geleden opgeleverd, nadat mijn plan was uitgewerkt. Mijn diensten hebben verschillende keren naar de studie gevraagd, maar zij was nog niet afgerond. Wij hebben die studie dan ook niet geïntegreerd in het voorontwerp, wat niet betekent dat wij er in het ontwerp, dat binnenkort op de Ministerraad komt, geen rekening mee zullen houden.

Vlaamse Baaien is wel een project voor 2100. Ons plan heeft betrekking op een periode van zes jaar. Rekening houdend met de Vlaamse Baaien, een groot project, hebben wij ons geconcentreerd op wat op het eerste gezicht belangrijk is en gemakkelijk te realiseren is. Het gaat dan over een beperkt eiland bij de windmolens voor een stopcontact op zee en een energieatol. Ook de Vlaamse regering staat volgens mij achter dit project.

Wij hebben dit atol eruit gelicht omdat dit ook de nodige tijd vergt. Bij de lancering van de Vlaamse Baaien heeft men nooit gezegd dat dit in een periode van 25 jaar zou worden gerealiseerd. Men hanteert immers een perspectief van honderd jaar. Men kan het ene niet zomaar matchen aan het andere, want er is een verschil.

Wij hebben ondertussen ook overlegd met de Vlaamse regering. Voordat het voorontwerp werd gelanceerd, maar ook nadien, hebben wij contact gehad met heel veel diensten van de Vlaamse regering. Wij staan in voortdurend overleg met de Vlaamse regering. Op basis hiervan zullen wij ons ontwerpplan opstellen.

Op de vraag of er plaats is voor meer dan één project kan ik bevestigend antwoorden. De studie van het Vlaams Gewest moest een antwoord bieden op de vraag of men dertig kilometer in zee diende te gaan, dan wel of het ook dichterbij kon. Bijna vanzelfsprekend luidde het antwoord dat dichterbij beter was. Men heeft het voorstel om dertig kilometer in zee een energieatol te plaatsen, daarmee eigenlijk afgeketst.

Men heeft Wenduine niet onderzocht omdat dit ook niet gevraagd was. De Vlaamse regering heeft dus niet gezegd dat Wenduine geen goede plaats is omdat men dit gewoon niet heeft onderzocht. Ik meen dan ook dat het niet uitgesloten is — en dit geniet trouwens mijn voorkeur — dat in het ontwerp zowel de reserveringsplaatsen bij Zeebrugge als bij Wenduine behouden blijven. Natuurlijk moet ook de tijdsduur in aanmerking worden genomen. In Wenduine kan dit relatief vlug gebeuren. Het voorstel van het Vlaams Gewest past in de uitbreiding van de haven van Zeebrugge. Dat is een veelomvattender plan dat niet op vijf jaar klaar kan zijn. Als men dit wil uitvoeren, moet

01.15 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Le gouvernement flamand a commandé une étude ayant trait au projet "Vlaamse Baaien". Cette étude a été achevée il y a quelques semaines. Étant donné que son contenu ne nous a pas été dévoilé, nous n'avons pu l'intégrer dans l'avant-projet déjà élaboré. Le projet sera soumis prochainement au Conseil des ministres et dans ce projet, nous pourrions cette fois tenir compte de l'étude concernée.

"Vlaamse Baaien" est un projet à l'horizon 2100. En revanche, notre projet à nous s'étalera sur six ans. Nous nous concentrerons en outre sur quelques priorités aisément concrétisables tels qu'un îlot à proximité des éoliennes afin de pouvoir disposer d'une prise de courant en mer et un atoll énergétique. Nous avons soumis notre plan au gouvernement flamand et nous nous sommes concertés à intervalles réguliers avec les services du gouvernement flamand. Sur cette base, nous rédigerons notre ébauche de projet.

Une étude de la Région flamande a confirmé qu'un atoll énergétique situé à moins de 30 km au large de la côte est une option préférable. Conséquence directe: le rejet de la proposition visant à aller jusqu'à 30 km en mer. Le site de Wenduine lui-même n'a jamais été envisagé. C'est la raison pour laquelle nous préférons tenir compte dans le projet, tant de Zeebruges que de Wenduine comme sites potentiels, étant entendu qu'à Wenduine, le projet pourrait être mené à bien plus rapidement. La proposition de la Région flamande s'inscrit dans le cadre de l'extension du port de Zeebrugge, ce qui prendrait

men immers onder andere ook al klaar zijn met de havenmuren. Dit is niet op drie jaar klaar, maar wij gaan de twee wel opnemen in de planning.

Dat is een van de facetten uit het overleg met het Vlaams Gewest. Ik heb daarmee dus geen enkel probleem, ook omdat het een privé-initiatief is, maar ik kom daarop terug. Op de vraag of wij op onze locaties in twee reserveringsmogelijkheden zullen voorzien, is het antwoord bevestigend.

Hoeveel zal dat kosten? Dit is een mogelijkheid die wij bieden. Als wij woongebied aanduiden op een gewestplan, vragen wij ook niet hoeveel men zal betalen om daar een huis te bouwen. Het gaat hier om een privé-initiatief en niet om een privaatsamenwerking in de zin dat de overheid mee zal investeren. Er zijn een aantal investeringsgroepen.

De heer Calvo heeft zijn vraag niet kunnen stellen, maar hij vraagt mij wie daarvan deel uitmaakt. Dat zijn de baggeraars, verschillende bedrijven die actief zijn in hernieuwbare energie en verschillende bedrijven die investeren in windmolenparken.

Er is geen consortium gevormd. Er werd een aantal teksten op papier gezet door een aantal mensen, maar pas op het moment dat in een koninklijk besluit wordt gepubliceerd waar dat zou mogen komen – ik kom daarop terug – zullen zich een of meerdere consortia vormen.

Het is niet de bedoeling dat de overheid dat financiert. In het oorspronkelijk plan, zoals dat nu nog altijd is – en wij zullen wel zien hoelang dat zo blijft, het is immers nog allemaal in ontwikkeling –, voorziet men ook niet in groenestroomcertificaten. Dat is niet onbelangrijk. Men wil voor dit project wel samenwerken met Elia omdat heel de *balancing* van Elia enorm belangrijk is en men zich daarin wil inschakelen. Daarover wil men dus afspraken maken met Elia. Dat betekent dat men gewaarborgde maar ook maximale vergoedingen krijgt. Ik denk dat ze daarop mikken.

In het plan passeert de kabel naar Groot-Brittannië daar niet toevallig, want theoretisch kan men op een bepaald ogenblik net zo goed naar Groot-Brittannië uitvoeren als dat nuttig zou blijken.

Wat de kostprijs betreft, heb ik niets op papier. Men citeert veel prijzen, maar ik denk dat het voorbarig is om daarover veel te zeggen. Zij moeten zelf weten hoeveel ze daarin zullen investeren.

De locatiekeuze voor Wenduine heeft te maken met de diepte van de kleilagen. Hoe diep de klei zit, is een essentieel onderdeel in deze discussie. Ik dacht eigenlijk hoe minder diep, hoe beter, maar het is precies het omgekeerde.

Men moet een eiland kunnen maken en een diepgang maken zonder in de klei te moeten werken. Het is heel moeilijk als men de klei moet uitscheppen. Klei heeft de gewoonte zich weer te zetten. Ik ben hier een autodidact en niet bekend met de materie, maar men legt mij uit dat als men bijvoorbeeld twee meter klei uitgraaft, alles de dag erna weer is dichtgegaan. Dat zijn enorme kosten. Het zou mogelijk zijn, maar aan een veel grotere kostprijs.

beaucoup plus de temps.

Je ne peux pas encore vous informer davantage sur le coût. Nous offrons seulement aux promoteurs privés la possibilité d'élaborer ce projet. L'État n'a donc pas prévu d'y investir lui-même. Ces initiateurs sont notamment les dragueurs, plusieurs entreprises actives dans le secteur de l'énergie renouvelable et des entreprises qui investissent dans des parcs d'éoliennes. Aucun consortium n'a été créé. Cela ne sera possible que lorsqu'un arrêté royal déterminant le lieu d'emplacement du projet aura été publié. Vu l'absence de cofinancement public, des certificats verts ne sont pas non plus prévus. Par contre, les investisseurs se disent prêts à coopérer avec Elia afin d'obtenir des rémunérations garanties et, qui plus est, maximales. La liaison câblée avec l'Angleterre passant précisément par cet endroit, le choix d'emplacement n'est pas entièrement fortuit. La possibilité existe dès lors, du moins théoriquement, d'exporter de l'énergie vers l'Angleterre.

Le choix de Wenduine s'explique par la profondeur des couches argileuses. Le Wenduinebank est le plus adéquat et le moins coûteux. À Zeebrugge, un autre montage serait nécessaire. Le contexte global est aussi différent dans le cadre de l'extension du port et la concurrence pour l'octroi de la concession joue également. Il s'agit à présent de définir la zone dans laquelle des initiatives privées sont possibles.

En même temps que le projet de plan maritime, nous approuverons un arrêté royal délimitant la zone en question. Les demandes de concessions pourront alors être introduites, mais elles ne seront accordées que si le plan maritime est approuvé. Il est important pour le développement des parcs d'éoliennes que tout aille

Daarom heeft men Wenduine gekozen. Men kan er graven tot op de klei en het zand recupereren om het eiland te maken. Met de diepte van de klei heeft men ook voldoende om elektriciteit te maken. Daarvoor is de Wenduinebank de beste. Dat is de technische verklaring en dat lijkt ons ook logisch.

Wil men dat in Zeebrugge ook doen, dan is dat een heel andere constructie. In het kader van de havenuitbreiding is heel de context ook anders. Het is alleszins een privé-initiatief. Bovendien speelt de concurrentie bij de concessieverlening. Op een bepaald ogenblik wordt een zone afgebakend en kan men zich kandidaat stellen, de ene en de andere. Zo was dat ook met de windmolenparken. Het is dezelfde wet, hetzelfde KB.

Wat wij moeten doen, is de zone bepalen waarbinnen een en ander kan. Het voorstel zal zijn dat bij de goedkeuring van het ontwerp van maritiem plan, we tegelijkertijd het koninklijk besluit met de afbakening goedkeuren, mits de bepaling dat concessies kunnen worden gevraagd, maar men die pas krijgt als het maritiem plan is goedgekeurd.

Voor heel de ontwikkeling van de windmolenparken is het belangrijk dat het redelijk vlug gaat. Hierdoor wordt immers een belangrijke kostenfactor weggenomen: wat men 's nachts verliest aan elektriciteit. Voor ons elektriciteitsnet geldt hoe eerder, hoe beter. De pieken zijn echt wel een probleem. We zullen dat dus voorlopig vastleggen, zodat de consortia de concurrentie kunnen aangaan. Als ons plan eenmaal goedgekeurd is, kunnen we de beslissing nemen.

Dan komen we aan de tijdsfactor. Als men de concessie heeft en al de rest is gerealiseerd, onder ander de Stevinkabel moet gelegd zijn...

De **voorzitter**: Denkt u ook aan de tijd?

01.16 Minister **Johan Vande Lanotte**: Nee. Ik moet wel op zeven vragen antwoorden.

De **voorzitter**: Dat weet ik, maar toch. Politici babbelen graag, maar ik heb ook een taak als voorzitter.

01.17 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik heb 28 vragen. Straks zegt men nog dat ik niet antwoord.

De Stevinverbinding moet er dus komen en is voldoende. Het kan daarmee gebeuren, maar het moet natuurlijk eerst gerealiseerd zijn. Dat kan perfect gebeuren binnen de periode van zes jaar waarover we het hebben. Dat kan op vier jaar, maar de vraag is of binnen die vier jaar de kabel er effectief is. Het werk is niet zo afgrijselijk groot, maar wel duur.

Het zou gaan over 650 megawatt gedurende vier uur, al een vrij mooie capaciteit.

Dan is er de toeristische ontwikkeling.

De afspraak met de burgemeesters, ook met die van Bredene, is zeer duidelijk. Wij staan, ten eerste, een atol toe; ten tweede, natuurontwikkeling, want er is een vrij grote zandzone, die kan worden

rapidement. Actuellement, de grandes quantités d'électricité se perdent la nuit. C'est pourquoi nous définirons temporairement une zone, pour que les consortiums puissent affronter la concurrence.

01.17 **Johan Vande Lanotte**, ministre: La liaison Stevin est suffisante et il est parfaitement possible de placer le câble en six ans. Par contre, le coût sera important. Le résultat reviendrait à environ 650 mégawatts pendant quatre heures.

Des accords précis ont été conclus avec les bourgmestres, y compris celui de Bredene. Nous autorisons la construction d'une île, propice au développement naturel car la grande étendue sablonneuse qui l'entoure pourra accueillir quantité de sternes et de mouettes. Enfin, l'île est

gebruikt voor de stern en de meeuwen; en tot slot staan wij toe dat daaraan bezoeken worden gebracht. Op het atol zal sowieso een stuk verharde weg moeten komen, anders kan men het niet beheersen. Bezoekers zullen op die manier met een bus kunnen rondrijden op het atol. Grote vaste installaties komen er evenwel niet. Het toestaan van bezoeken is niet tegenstrijdig met de energie- of milieuaspecten, want het gaat om een vrij grote zone van ongeveer 3 op 3 kilometer. Aangezien het een zandsubstraat betreft met weinig bebouwing op, is er ook geen sprake van enige visuele vervuiling. Men zal gewoon een duin zien vanaf de kust, voor zover het mooi weer is.

Daarmee heb ik bijna alle vragen beantwoord. De onderzoeksfase wordt voorbereid door de consortia. Ik heb het al gehad over de opslag en de financiering. Het maritiem plan proberen wij tegen het einde op te maken.

également promise à un avenir touristique. Une route à revêtement en dur permettra aux visiteurs de circuler en bus. Des installations fixes sont toutefois exclues. Le tourisme ne sera pas en concurrence avec la vocation énergétique et environnementale de l'atoll. La pollution visuelle sera tout à fait nulle. Par beau temps, seule une dune sera visible de la côte.

01.18 Rita De Bont (VB): En wat met Europa?

01.18 Rita De Bont (VB): Quid de l'Europe?

01.19 Minister Johan Vande Lanotte: De initiatiefnemers moeten proberen om subsidies te krijgen bij de Europese Unie. Men heeft dat nu en dan al eens geprobeerd, maar het is niet zo gemakkelijk. Het is echter wel een mogelijkheid, want er is geld in Europa, onder andere voor energie, maar het is niet zo simpel om geld vast te krijgen. Het is immers beperkt. Voor de nieuwe types van windmolens had men bijvoorbeeld ook geld gevraagd, maar de Belgen werden pas derde en vierde gerangschikt.

01.19 Johan Vande Lanotte, ministre: Les initiateurs devront essayer d'obtenir des subsides de l'Union européenne. Mission difficile mais pas impossible car l'Europe a dégagé des budgets – limités – pour les projets à caractère énergétique. Des subventions européennes n'ont pas été obtenues pour les nouveaux types d'éoliennes.

01.20 Rita De Bont (VB): Daar was toch een budget voor bestemd?

01.21 Minister Johan Vande Lanotte: Ik weet dat dat altijd groots wordt aangekondigd, totdat het zover is. Dan levert het niet veel op. Voor de nieuwe windmolens op zee, bijvoorbeeld, was er ook een tender en als bij toeval werd die gewonnen door twee Duitsers, waarvan een ondertussen failliet is gegaan.

01.21 Johan Vande Lanotte, ministre: Je ne pense pas que la procédure d'adjudication ait déjà été lancée.

Met betrekking tot het laatste punt denk ik niet dat de Vlaamse regering hiervoor al een tender heeft geplaatst. In alle eerlijkheid denk ik niet dat die al loopt.

01.22 Rita De Bont (VB): Informatief misschien?

01.23 Minister Johan Vande Lanotte: Er was een studie van Ecorem, maar ik heb geen weet van enige tender.

01.24 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor de verduidelijking.

01.24 Tanguy Veys (VB): Le projet des *Vlaamse Baaien* évoque le possible début des travaux d'une île énergétique entre 2020 et 2050. Le projet s'étale effectivement sur un siècle mais les travaux devraient commencer plus tôt.

Ik wil nog even ingaan op de timing en de toetsing aan het plan Vlaamse Baaien. Terwijl u met uw beleidsnota naar buiten kwam, sprak men in het plan Vlaamse Baaien over de mogelijke start van een energie-eiland tussen 2020 en 2050. U zei dat het pas over honderd jaar zou gebeuren, maar dat is blijkbaar toch met een korreltje zout te nemen. Het volledig plan Vlaamse Baaien loopt over een periode van honderd jaar.

01.25 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat was 31 kilometer van de kust. Ondertussen heeft die studie van Vlaanderen gezegd om dat niet te doen. De initiatiefnemers van de Vlaamse Baaien hebben ook afgezien van dat gegeven.

01.26 **Tanguy Veys** (VB): Los van die bedenking, misschien dat u achteraf uw gelijk erkent in het plan Vlaamse Baaien, maar u had beter vooraf een en ander kunnen aftoetsen met het Vlaamse niveau.

Een ander aspect, het is een privé-initiatief. In principe moet de overheid daar dus geen frank insteken. U kunt zeggen: of het al dan niet rendabel is, is een probleem voor de privésector. Wij hebben er echter geen baat bij als er voor de kust een onrendabel eiland ligt, als achteraf blijkt dat men toch niet uit de kosten geraakt of als blijkt dat het niet rendabel is. Niemand heeft er baat bij dat hier over twintig jaar een eiland ligt te verroesten, omdat het uiteindelijk toch niet rendabel bleek te zijn.

Ik ben een beetje verwonderd over de beperkte ontwikkeling van het eiland zelf. U zegt dat er geen mogelijkheid is voor vaste installaties.

01.27 Minister **Johan Vande Lanotte**: Er kunnen geen appartementsgebouwen of grote gebouwen komen. Als men daar een klein bezoekerscentrum wilt bouwen, dan kan dat, maar het moet beperkt zijn; het mag geen vier verdiepingen hoog zijn. Ik wil het echt beperken, want ik zie onmiddellijk de druk komen om er allerhande gebouwen op te trekken en daarmee ga ik niet akkoord. Een hotel kan bijvoorbeeld niet.

01.28 **Tanguy Veys** (VB): U komt toch al iets meer tegemoet. Mocht dat daar komen, dan zou men misschien toch iets verder kunnen gaan dan tot op heden werd gecommuniceerd, bijvoorbeeld op het vlak van technologie of met een opleidingscentrum, niet alleen voor de toeristen, maar ook voor de mensen die in die sector actief zijn. Men zou ter zake toch wel wat creatiever kunnen zijn.

Ik hoop in elk geval dat de planning zoals wij ze hier vandaag gehoord hebben, zal gehaald worden.

01.29 **Bert Wollants** (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor de verduidelijkingen. Het is inderdaad belangrijk dat het project wordt afgestemd met het Vlaams niveau, zoals het ook belangrijk is dat het wordt ingebed in het energiesysteem van ons land. Wij moeten immers tegelijkertijd subsidies geven voor bepaalde aardgascentrales en investeren in piekcapaciteit. Dit project is een vorm van piekcapaciteit. Een onderlinge afstemming is dus noodzakelijk, anders komen wij in een situatie terecht waarbij ofwel het energie-eiland, ofwel de andere capaciteit niet rendabel blijkt.

01.25 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Ce projet était localisé à 31 kilomètres de la côte. Une étude flamande a désormais démontré que ce n'était pas une option à privilégier et les auteurs de l'initiative des Vlaamse Baaien y ont renoncé.

01.26 **Tanguy Veys** (VB): Il aurait certes été préférable de tâter préalablement le terrain auprès du niveau de pouvoir flamand et des auteurs du projet Vlaamse Baaien.

Même si les pouvoirs publics ne participent pas au financement du projet, il n'y a aucun intérêt à aménager une île non rentable le long de la côte. Tout le monde a par conséquent intérêt à ce que le projet soit rentable. Je m'étonne du développement limité de l'île en tant que telle où il sera impossible de construire des installations permanentes.

01.27 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Il n'y a pas de place pour des tours à appartements ou pour des gratte-ciel. La construction d'un centre pour visiteurs peut être envisagée pour autant qu'il ne s'agisse pas d'un immeuble en hauteur. De même, la construction d'un hôtel est exclue.

01.28 **Tanguy Veys** (VB): Nous en savons tout de même à présent un peu plus. En matière de technologies ou de centre de formation, il doit tout de même être possible d'être beaucoup plus créatif.

J'espère en tout cas que le calendrier sera respecté.

01.29 **Bert Wollants** (N-VA): Le projet doit impérativement être réalisé en concertation avec le gouvernement flamand et s'intégrer dans notre dispositif énergétique. Nous ne pouvons pas subventionner la construction de centrales au gaz tout en investissant simultanément dans

Ik veronderstel dat u ondertussen de nodige afstemming hebt bereikt met staatssecretaris Wathelet, zodat het voorstel kan worden ingeschreven in het globale plan, want als wij de projecten parallel behandelen, moet een van de twee sowieso de duimen leggen.

le développement de capacités de pointe, objectif de ce projet. À défaut d'une harmonisation entre les projets, la rentabilité soit de l'île énergétique soit des autres capacités ne sera pas assurée. J'imagine qu'il existe à ce propos un accord avec le secrétaire d'État Wathelet.

01.30 Rita De Bont (VB): Mijnheer de minister, men kan dus eigenlijk zeggen dat het plan Vlaamse Baaien er een is op lange termijn. Ik veronderstel dat Vlaanderen ervan uitgaat dat het tegen 2100 zelf de bevoegdheid over de Noordzee in handen heeft, waartegen wij natuurlijk niets inbrengen. Ondertussen moet er worden gehandeld. Oostende zal in elk geval altijd in Vlaanderen liggen.

01.30 Rita De Bont (VB): J'espère que le ministre continuera à se concerter avec les autorités flamandes pour éliminer toutes les contradictions et éviter que certaines études ne soient réalisées deux fois. J'invite le ministre à soumettre au Parlement des projets plus concrets dès qu'ils sont disponibles et à donner des précisions sur l'affectation d'une partie de l'île à des constructions éventuelles. De l'espace serait également réservé au stockage et à la réparation d'éoliennes.

Ik hoop dat u het nodige overleg met de Vlaamse overheid blijft plegen. Zo kunt u tegenstrijdigheden voorkomen en vermijden dat studies twee keer worden uitgevoerd. Men moet steeds het algemeen belang voor ogen houden en niet het eigen plannetje. Bovendien moet elk initiatief ook passen in alle andere plannen, ook de energieprojecten.

Mijnheer de minister, ik dring erop aan dat u, als u meer concrete plannen hebt, daarmee naar het Parlement komt. Dan kunt u uitleg geven over de behuizing, de vaste structuur enzovoort.

Ik heb ook begrepen dat er ruimte is voor een opslagruimte of een atelier voor het herstel van windmolens. De details kunnen later worden besproken, op het moment dat u meer concrete voorstellen hebt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het plasticprobleem in de Noordzee" (nr. 13055)

02 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la pollution par le plastique en mer du Nord" (n° 13055)

02.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is alom bekend dat er in de zeeën over de aarde enorme afvalbergen plastic zwerven, de zogenaamde "plastic soup", die bepaalde stromingen volgen. Nu blijkt dat niet alleen fysiek waarneembare deeltjes plastic daarin terechtkomen, maar dat er ook microscopische deeltjes plastic in terechtkomen die wij niet zien. Ze zetten zich vast in kleine diertjes die opgegeten worden door grotere dieren, en zo ook bij de mensen binnen geraken.

02.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Des montagnes de déchets de matières plastiques dérivent sur les mers en suivant certains courants. Des particules observables en font partie, mais également des particules microscopiques. Dans un projet de directive européenne, la directive-cadre "stratégie pour le milieu marin", le législateur européen insiste pour que la lutte contre les déchets marins fasse l'objet d'une démarche plus coordonnée. Il est certain que l'étape suivante devrait consister à édicter de nouvelles normes de produits bannissant

Hoe werd dat vastgesteld? Steeds meer cosmeticaproducten, zepen, tandpasta's en zo meer, gebruiken tegenwoordig polyethyleentereftalaat, polyethyleen of polymethylmethacrylaat. Dat zijn drie chemische stoffen die gebruikt worden in de plaats van natuurlijke kokosvezels, zand- of kleideeltjes, omdat ze – stel u voor – goedkoper zijn. Die deeltjes komen allemaal in het afvalwater terecht, zijn te fijn om eruit gefilterd te worden en komen zo dus ook in de natuur terecht.

In een ontwerp van Europese richtlijn, de zogenaamde Kaderrichtlijn Mariene Strategie, wordt gevraagd of er niet meer ingezet moet worden op een innovatieve en gecoördineerde aanpak om het zwerfvuil in zee, met inbegrip van het microscopisch zwerfvuil, aan te pakken. Uiteraard is de volgende stap nieuwe productnormen, waarbij het gebruik van dergelijke plasticdeeltjes of plastics die op zo'n manier degenereren in de zee of elders, aan banden te leggen.

Mijnheer de minister, daarom heb ik, heel evident, de volgende vragen.

Welke beleidsacties kunt u in uw huidig beleid aan deze problematiek wijden?

Bent u bereid om in samenspraak met uw federale en regionale collega's extra maatregelen te nemen om kunststof uit de biologische cycli te houden, met als doel de verontreiniging met microplastic in zout en zoet water tegen te gaan? Zo ja, welke maatregelen en wanneer mogen wij ons daaraan verwachten?

In hoeverre bent u bereid samenwerkingsakkoorden aan te gaan met de buurlanden die gelijkaardige plasticproblemen ondervinden? Uiteraard heeft het weinig zin dat wij alleen vanuit België iets doen, aangezien water toch grote afstanden aflegt.

Hoe staat u tegenover maatregelen om microplastics in het mariene milieu te verminderen of te beperken als onderdeel van de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie?

In welke mate zult u uw standpunt bevestigen en aanbevelen tijdens formele en informele vergaderingen op Europees en internationaal niveau?

02.02 Rita De Bont (VB): Mevrouw de voorzitter, ik heb in november een soortgelijke vraag gesteld. Ze werd niet beantwoord. Ik heb die vraag gesteld aan staatssecretaris Wathélet, bevoegd voor Leefmilieu.

l'utilisation de ces particules de plastique.

Quelles mesures sont envisagées? Quand des mesures supplémentaires seront-elles prises en vue de réduire la pollution par les microparticules de plastique? Est-il prévu de conclure des accords de coopération avec les pays voisins? Quelle est la position du ministre vis-à-vis des mesures européennes?

02.02 Rita De Bont (VB): En novembre, j'ai posé une question similaire au secrétaire d'État à l'Environnement M. Wathélet. Je n'ai pas obtenu de réponse à l'époque; j'écouterai donc attentivement la réponse de M. Vande Lanotte.

De **voorzitter**: Ik ken de reden daarvoor niet, maar ik stel voor dat u meeluistert naar het antwoord van de minister.

02.03 Minister Johan Vande Lanotte: Ik kan alleen maar bevestigen dat het probleem er is en ook toeneemt. Een deel komt vanuit de scheepvaart, visserij en commercieel, zoals netten die in het water terecht komen, maar er komt ook een deel vanuit het toerisme. Men laat zaken achter, bijvoorbeeld kartonnen hulzen van vuurwerk, ballonnen en allerlei andere zaken. Het probleem heeft dus een meervoudige oorzaak. Er gaan ook plasticresten vanaf het vasteland mee naar zee. Daar blijven zij als kleine partikels achter in de grond of in het water.

02.03 Johan Vande Lanotte, ministre: Je ne puis que confirmer que le problème existe et s'aggrave. La pollution provient en partie de la navigation et de la pêche mais aussi du tourisme. Par ailleurs, des restes de plastique provenant du continent sont également entraînés dans la mer.

Er werd daarover een interessante studie uitgevoerd door professor Colin Janssen. Die studie is heel gedetailleerd. Uit de studie blijkt

Une étude du professeur Colin Janssen a montré que les petites

onder meer dat de kleine partikels in het water of het zand nog veel belangrijker zijn, qua concentratie, dan de relatief grote stukken. Geen mens weet hoe men die kleine partikels eruit moet krijgen. De eerste vaststelling is dat zij er voor heel lang blijven, eens zij erin zitten. Men kan er wel iets aan doen, maar het is een bijna onbegonnen werk om die eruit te halen.

Er werd een sensibilisatiecampagne "Waar is Gust? Où est Suzette?" opgezet, vooral voor het toerisme, die ik heb ingeleid. Gust en Suzette zijn dieren die wij hebben uitgebeeld en die schade hebben geleden. In de campagne werd er vooral op aangedrongen om heel goed op te letten met wat men op het strand achterlaat omdat dat finaal in zee terecht komt.

Ik verwijs ook naar het "Fishing for Litter"-initiatief, dat ik onlangs nog samen met de Europese commissaris heb bezocht. Tot 2011 werd 31 ton afval opgevisst. Vissers brengen dus ook afval mee. In tegenstelling tot vroeger wordt dus nu gevraagd om het mee te brengen en aan te melden. Qua omvang is dat geen spectaculair project, maar zo wordt men er wel continu op gewezen dat de zee geen vuilnisbak is. De vuilnisbak staat op de plaats waar men aan land komt en het afval moet daar worden gedeponeerd.

Ik wil graag nog een belangrijk element aanhalen. Men vraagt zich namelijk vaak af wat dit met de volksgezondheid te maken heeft. In het AS-MADE-project is een grote databank opgemaakt van het soort afval dat wordt aangetroffen. Er wordt ook nagegaan of er eventueel gevaarlijke concentraties aan plastic in organismen aanwezig blijven. Zo heeft men mosselen – de *Mytilus edulis* noemt men die elke keer, om mij te tonen dat ik er niets van weet – blootgesteld aan een concentratie van microplastics die duizend keer de waarde in zee overstijgt.

Men heeft dus gewoon de concentratie vermenigvuldigd met duizend en gekeken welk effect dat had. Daarbij bleek dat 0,3 % van het plastic dat door een organisme wordt opgenomen, effectief in het weefsel wordt opgeslagen. Er blijft dus 0,3 % opgenomen, de rest verdwijnt weer. De concentratie van mogelijke toxische stoffen die met de plastics geassocieerd worden, is duizend keer lager dan de norm. Voor vogels is er een grote impact als het plastic in de maag terecht komt en ze niet meer kunnen eten. Voor de volksgezondheid is het echter op dit moment geen groot probleem. Het is dus meer een probleem voor de biologische diversiteit dan voor de volksgezondheid.

Marine litter wordt op dit moment op twee relevante niveaus besproken. Het wordt met de buurlanden en de andere landen die aan de Noordzee grenzen besproken binnen OSPAR. Daar probeert men een regionale coördinatie voor de Noordzee te krijgen. De Commissie stelt momenteel een *green paper* op over *plastic waste*. Het is nog niet gepubliceerd maar er is een openbare consultatie gehouden en er is een *impact assessment* uitgevoerd. Er was veel steun voor een algemeen verbod op plastic draagtassen voor eenmalig gebruik. Dat was de belangrijkste conclusie, dat men plastic tassen voor eenmalig gebruik zou moeten bannen.

Wij zijn natuurlijk verplicht te zorgen voor een goede milieutoestand. We hebben normen opgesteld inzake het volume van afval. De bijbehorende afvalproducten moeten verminderen. Ik bespaar u dat.

particules ont une incidence encore plus grave que les grands morceaux et que personne ne sait comment ôter ces petites particules du sable ou de l'eau. La campagne 'Où est Suzette? Waar is Gust?' a été lancée pour sensibiliser la population à l'abandon de débris sur la plage. Je renvoie également à l'initiative 'Fishing for litter', dans le cadre de laquelle les pêcheurs rapportent des déchets sur la terre ferme.

Une banque de données du type de déchets trouvés a été constituée. Il est également vérifié si des concentrations éventuellement dangereuses de plastique restent présentes dans des organismes. Cette situation aurait effectivement des conséquences pour la biodiversité et dans certains cas, également pour la santé publique en fin de compte.

La question est examinée avec nos pays voisins et d'autres pays bordant la mer du Nord au sein de la commission OSPAR. La Commission européenne rédige actuellement un livre vert sur les déchets plastiques.

Des normes concernant le volume des déchets ont été fixées. Les quantités de déchets échoués sur les plages et repêchés en mer ont tendance à baisser chaque année. Par ailleurs, la quantité globale de débris visibles le long de la côte diminue également. L'estomac de moins de 10 % des pétrels fulmar contient plus de 0,1 gramme de plastique.

Il nous faudra le soutien de l'Union européenne pour interdire les sacs en plastique à usage unique. Pour le reste, c'est avant tout une question de sensibilisation.

Het zijn eigenlijk indicatoren. Indicatoren voor ons zijn de negatieve trend in de jaarlijkse evolutie van de hoeveelheden aangespoeld afval en de negatieve trend in de jaarlijkse hoeveelheden op zee opgevist afval. Aan de andere kant, als men actiever is, gaat men ook meer opvissen. Verder is er de algemene reductie van de totale hoeveelheid zichtbaar zwerfvuil aan de kust. In de maag van minder dan 10 % van de Noorse stormvogels zit meer dan 0,1 gram plastic. Dat is een maatstaf om dat te weten.

Dat zijn echter allemaal acties waarvan de efficiëntie niet zo evident is. Het probleem is eigenlijk heel duidelijk. Het verbod op plastic zakken voor eenmalig gebruik is iets heel algemeen. Het is belangrijk om dat te doen. Het gaat hier niet om de zee, maar om het land. Het gebruik van plastics op het land zal uitmaken of het succesvol is. We zullen daarvoor de steun van de Europese Unie, met een aantal algemene regels, echt wel nodig hebben. Voor de rest kan men sensibiliseren. Dat heeft dan wel een impact, maar die impact is niet zo spectaculair.

02.04 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Het is niet omdat we nu niet in de gevarezone zitten dat er geen problemen zijn. Als de hoeveelheden blijven stijgen, zitten wij op de duur vol met net niet dodelijke dosissen aan zware metalen en andere rommel.

02.04 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Si les quantités continuent à augmenter, nous serons à la longue saturés de doses quasiment mortelles de métaux lourds et d'autres détritux.

02.05 Minister Johan Vande Lanotte: Ik zal net op tijd dood zijn.

02.06 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ongetwijfeld.

02.07 Minister Johan Vande Lanotte: Om dat niet meer te hoeven meemaken. Dat is jammer voor u.

02.07 Johan Vande Lanotte, ministre: Je serai mort juste à temps pour ne pas devoir assister à cela. Je plaisante, un homme de quasiment 58 ans doit conserver un certain optimisme.

Nee, ik blijf optimistisch. Zelfs een mens van bijna 58 moet een zeker optimisme hebben.

02.08 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Optimistisch ben ik, zeker en vast. Daarom blijf ik u ook vragen stellen, in de hoop dat het beter zal gaan.

02.08 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Je reste également optimiste mais nous constatons que pour de nombreux produits cosmétiques et de savons, on opte pour des composants plus polluants, alors que des composants moins polluants seraient tout aussi efficaces. Je considère que la Belgique a le devoir d'imposer des normes plus strictes.

Uw verwijzing naar de Europese instellingen is relevant. Als alleen België erop inzet, blijft de impact beperkt. Ik meen dat wij stilaan productnormen moeten aannemen. Wij zien dat er voor vele cosmetica- en zeeproducten gekozen wordt voor meer vervuilende elementen, terwijl het met minder vervuilende kan. Ik vind dat er voor België een rol is weggelegd om een strengere normering af te dwingen.

Mijnheer de minister, kan ik uw antwoord ook schriftelijk krijgen? U hebt immers vele cijfers vermeld die ik niet allemaal heb kunnen noteren.

02.09 Minister Johan Vande Lanotte: Geen probleem.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat wij hier afronden. Wij zijn al over tijd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Vraag nr. 15435 van mevrouw Coudyser vervalt.

La **présidente**: La question n° 15435 de Mme Coudyser est supprimée.

03 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Bert Wollants aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "lozingen in de Noordzee" (nr. 15756)

- de heer Kristof Calvo aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "lozingen in de Noordzee" (nr. 16399)

03 **Questions jointes de**

- M. Bert Wollants au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les déversements en mer du Nord" (n° 15756)

- M. Kristof Calvo au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "les déversements en mer du Nord" (n° 16399)

03.01 Bert Wollants (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, enige tijd geleden konden wij lezen dat in de Noordzee steeds meer chemicaliën worden geloosd. Volgens uw collega Courard is dat te wijten aan lacunes in de wetgeving, waarvan overvloedig misbruik wordt gemaakt.

Er wordt, door een nieuw opsporingsvliegtuig in te zetten, weliswaar werk gemaakt van een betere controle. Er is echter meer nodig.

Mijnheer de minister, zult u stappen ondernemen om de geciteerde lacunes weg te werken? Kunt u duiden welke lacunes prioritair zijn?

Welke extra maatregelen kunnen volgens u worden getroffen, om de controles te optimaliseren en de pakkans te vergroten?

Ik heb daaromtrent aan uw voorganger een aantal concrete voorstellen gedaan. Misschien moeten wij het daarover dadelijk eens hebben.

Begin 2013 vroeg ik u in een schriftelijke vraag naar de cijfers van illegale lozingen. Kunt u die cijfers op dit moment al voorleggen? Hoeveel overtreders konden effectief worden bestraft?

03.02 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, eerst en vooral, gelieve mij te verontschuldigen dat ik de vorige vraag heb gemist. Ik had mij nochtans gehaast. Ik begrijp dat het voor een minister niet plezant moet zijn om te worden geconfronteerd met afwezige Parlementsleden. Nogmaals, ik bied u mijn oprechte excuses aan.

Mijn andere vraag voor vandaag sluit perfect aan bij de eerder ingediende vraag van de heer Wollants.

Recent zijn wij met een bijkomend, boeiend Nederlands onderzoek geconfronteerd van de Nederlandse misdaadeconoom Ben Vollaard. Hij heeft in kaart gebracht dat vooral 's nachts grote hoeveelheden olie in de Noordzee worden geloosd. 's Nachts gebeuren dergelijke lozingen tweemaal zoveel als overdag, omdat op dat moment de pakkans lager ligt.

Het lijkt mij dat het onderzoek ook relevant is voor u in uw

03.01 Bert Wollants (N-VA): Il me revient que de plus en plus de produits chimiques sont déversés en mer du Nord, une situation qui selon le secrétaire d'État Courard est imputable à des lacunes dans notre législation.

Le ministre veillera-t-il à combler ces lacunes? À quels aspects s'attaquera-t-il en priorité? Comment optimiser les contrôles et donc le risque pour les contrevenants de se faire prendre? Qu'en est-il des derniers chiffres disponibles en matière de déversements illégaux. Combien de contrevenants ont effectivement pu être sanctionnés?

03.02 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Le ministre a-t-il une idée du nombre de déversements illégaux et de leur nature? Quels moyens de contrôle sont actuellement déployés et existe-t-il une différence entre les contrôles diurnes et nocturnes? Quelles initiatives le ministre prendra-t-il pour augmenter le risque pour les contrevenants de se faire prendre?

hoedanigheid van Belgisch minister bevoegd voor de Noordzee. Het zou immers wel eens over substantiële hoeveelheden kunnen gaan.

Ik heb vandaag de volgende vragen.

Hebt u een zicht op het aantal illegale lozingen? Gaat het vooral om olie of om andere chemicaliën?

Op welke manier wordt de controle momenteel uitgevoerd? Is er een verschil tussen de controles overdag en de controles 's nachts?

Wat zijn uw plannen om de pakkans in de toekomst te verhogen en aldus het fenomeen van de nachtelijke lozingen in te dammen?

03.03 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee, BMM, heeft sinds 1991 regelmatig vluchten boven de Noordzee uitgevoerd, met als hoofdoopdracht de opsporing en vaststelling van illegale operationele scheepslozingen in en rond de Belgische zeegebieden. Dat is gebaseerd op het akkoord van Bonn dat de samenwerking regelt tussen de verschillende Noordzeelanden ter voorkoming en bestrijding van de Noordzeeverontreiniging door olie en andere schadelijke stoffen.

Ze houden ook stelselmatig de vluchtdata bij, ter studie van eventuele tendensen. Zo is de conclusie na twintig jaar luchttoezicht — dat is een vrij uitgebreide wetenschappelijke studie geweest — dat de olieverontreiniging evenals het geschatte olievolume afkomstig van operationele scheepslozingen voor onze kust opmerkelijk is gedaald. Het aantal waargenomen olievlekken op jaarbasis is met meer dan 50 % gedaald tussen de jaren '90 en nu, terwijl het waargenomen volume op jaarbasis met meer dan 85 % is gedaald tussen de jaren '90 en nu. Dat staat in het rapport dat de BMM zelf heeft gemaakt op basis van een wetenschappelijke analyse.

Naast deze alom bekende olieverontreinigingen zagen de toezichtagenten van de BMM, hoewel vroeger minder dan nu, jaarlijks af en toe zeeverontreiniging die andere schadelijke stoffen dan minerale olie betrof, namelijk de chemische lozingen of lozingen van HNS, Hazardous and Noxious Substances, toevallige of resterende giftige stoffen.

De algemene trend van het totaal aantal waargenomen scheepslozingen is heel duidelijk. Het aantal HNS-lozingen is wel gestegen. Daarin zien wij toch een evolutie. Er is niet zozeer een veranderend gedrag van de bemanning, maar een opvallende algemene toename van het maritiem transport van vloeibare HNS-stoffen, vervoerd in bulk. Dat wordt ook door de Vlaamse havenstatistieken bevestigd.

Zullen wij die lacunes wegwerken? Wat zijn die lacunes? De vaststelling op zee — dat is vooral een internationale regelgeving — van een overtreding tegen het MARPOL-verdrag is niet zo evident als voor minerale olielozingen. Dat is een ander regime. Duidelijke overtredingen op de algemene HNS-lozingsstandaarden worden vastgesteld. Dat leidt tot een proces-verbaal. Vaak is die lozing echter als legaal te beoordelen. Er is dus geen overtreding overeenkomstig de internationale regelgeving omdat die een aantal zaken toelaat.

03.03 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Depuis 1991, l'Unité de gestion du modèle mathématique de la mer du Nord (UGMM) survole régulièrement la mer du Nord pour détecter les déversements opérationnels illégaux dans et autour des espaces marins belges. Ces opérations résultent de l'accord de Bonn, réglant la collaboration entre les différents pays de la mer du Nord dans la lutte contre la pollution de la mer du Nord par le pétrole et d'autres substances nocives.

Les vingt années de surveillance aérienne ont montré que la pollution de nos côtes par les hydrocarbures à la suite de déversements opérationnels a considérablement diminué. Le nombre de nappes de pétrole constatées a ainsi diminué de plus de 50 % depuis les années 90 et le volume de pollution constaté de plus de 85 %.

Le nombre de déversements d'autres substances nocives, notamment les déversements chimiques ou les déversements d'*hazardous and noxious substances* (HNS), a toutefois augmenté, ce qui est dû à une augmentation générale du transport par mer de substances HNS liquides transportées en vrac.

Les infractions à la convention MARPOL ne sont pas aussi évidentes à constater en mer que les déversements d'hydrocarbures

Het is soms moeilijk na te gaan of het al dan niet onwettelijk is, zelfs als men een verdacht spoor vaststelt in het kielzog van een schip. Een olielozing kan men zien en daarmee is de kous af. Voor de HNS-lozingen is dat niet zo.

De door MARPOL vastgestelde lozingsnormen zijn veel complexer. Daardoor valt niet zo eenduidig te zeggen of er al dan niet een probleem is. In tegenstelling tot minerale olie kan men enkel detecteren, maar de stof in kwestie niet identificeren. Bij olie is dat gemakkelijk identificeerbaar.

Zoals de heer Courard aangaf, laten bepaalde belangrijke definities voor de HNS-lozingen in de internationale regelgeving nog te veel ruimte voor interpretatie, waardoor de onwettelijkheid niet kan worden vastgesteld of moeilijk verdedigbaar is voor een rechtbank. Wij hebben hier twee voorbeelden. De definitie van een van de voorwaarden is "en route". Er is een hele discussie over wat "en route" precies betekent. Ook de zogenaamde hoogvisciëuze of solidifiërende substanties zijn begrippen die heel moeilijk definieerbaar zijn.

Wij hebben wel het initiatief genomen om specifieke procedures voor toezicht vanuit de lucht op chemische lozingen uit te werken in het kader van het akkoord van Bonn. Wij hebben dit vorig jaar op verschillende internationale, intergouvernementele fora aangekaart en de alarmbel geluid. Het probleem is ter sprake gekomen op de jaarlijkse vergadering van de North Sea Network of Investigators and Prosecutors. Dit is een regionaal netwerk van politievak experts en procureurs onder het Verdrag van OSPAR. Het werd aangekaart op een jaarlijkse vergadering van de Noordzeekuststaten in het kader van het akkoord van Bonn. Ook de Europese Commissie werd ingelicht over de problematiek.

Uit discussies is bovendien gebleken dat niet alleen België, maar ook andere landen zoals Frankrijk en Nederland, een zelfde toename van HNS-lozingen hebben opgemerkt. Wij staan dus niet alleen en dit is niet onbelangrijk. De Noorzeekuststaten hebben vervolgens afgesproken om de ernst van het probleem van de HNS-verontreinigingen voor de Noordzee op te volgen, verder te onderzoeken en na te gaan hoe op een geconcentreerde manier verdere acties, waaronder desgevallend een regelgevend optreden, zouden kunnen worden ondernomen.

In België zijn al verschillende initiatieven genomen om het te differentiëren. Satellietbeelden zouden in de toekomst waarschijnlijk een veel belangrijkere informatiebron kunnen zijn dan onze vliegacties. Bij vliegacties is er immers voor een stuk altijd sprake van de geluksfactor. Als men de pakkans wil vergroten, zijn satellietbeelden op termijn de beste mogelijkheid. België krijgt deze beelden gratis ter beschikking van het Europees agentschap voor de veiligheid van de scheepvaart, EMSA. Wij willen dit veel intensiever gebruiken, naast de onbemande vliegtuigen van Landsverdediging, de UAV's.

Het voornaamste toezichtplatform, een bemand toezichtsvliegtuig van de BMM, werd vorig jaar opnieuw met een nieuw geïntegreerd radarsysteem uitgerust dat de milieuagenten in staat stelt

mineraal, notamment parce que le constat est visuellement plus difficile à établir. Si l'on constate une infraction aux standards généraux de déversement HNS, un procès-verbal est établi mais le problème est que ces déversements s'avèrent souvent légaux. Les normes de déversement constatées par MARPOL sont en effet beaucoup plus complexes.

Certaines définitions importantes dans la réglementation internationale en matière de déversements de substances nocives et potentiellement dangereuses laissent effectivement une trop grande marge d'interprétation, ce qui rend impossible le constat d'illégalité ou complique les actions juridiques. L'expression "en route", par exemple, est sujette à interprétation et il est très difficile de définir les notions de "substances hautement toxiques ou solidifiantes".

L'élaboration de procédures spécifiques pour la surveillance aérienne des déversements chimiques est en cours. Nous avons abordé ce point en 2012 lors de différents forums internationaux intergouvernementaux et il en a aussi été question lors de la réunion annuelle du North Sea Network of Investigators and Prosecutors, un réseau régional d'experts de la police et de procureurs, ainsi que lors de la réunion annuelle des États côtiers de la mer du Nord. La Commission européenne est également informée.

D'autres pays, comme la France et les Pays-Bas, constatent aussi une augmentation des déversements de substances HNS et c'est pourquoi les États côtiers de la mer du Nord ont convenu d'étudier plus avant l'incidence de ce problème sur la mer du Nord et d'examiner la possibilité de

scheepslozingen op zee nog beter vast te stellen. EMSA zit ook voor een stuk bij Defensie en ook daar zouden wij mensen willen plaatsen zodat de pakkans kan verbeteren.

Ten slotte kom ik tot uw schriftelijke vraag over de toezichtscijfers voor 2012. Ik stel voor u die te geven. In 2012 werden 176 vlieguren besteed aan vliegtoezicht over de Noordzee, waarvan 114 specifiek voor toezicht op de zeevervuiling.

Tijdens deze nationale toezichtsvluchten werden 11 vervuilingen vastgesteld, 5 met olie en 6 met chemische bestanddelen. De chemische vervuilingen winnen dus aan belang. Er waren er 2 van onbekende oorsprong en de andere konden wij wel identificeren.

Momenteel vindt 90 % van de vluchten overdag plaats en 10 % 's nachts. De radar is wat dat betreft een nieuwe techniek die wij absoluut moeten ontwikkelen.

prendre des mesures communes.

Dans le futur, les images satellitaires constitueront sans doute une source d'information beaucoup plus importante que les observations aériennes, qui sont toujours aléatoires. Le risque de se faire prendre deviendra plus important. Nous utiliserons de plus en plus les images satellitaires mises gratuitement à la disposition de la Belgique par l'Agence européenne pour la sécurité maritime (EMSA), en plus des avions sans pilote de la Défense.

Depuis l'an dernier, un avion avec équipage et muni d'un nouveau système radar embarqué doit encore améliorer le contrôle des rejets par les navires en mer. Nous souhaitons aussi augmenter les effectifs auprès de la composante de l'EMSA qui ressortit à la Défense.

En 2012, 176 heures de vol ont été consacrées à la surveillance aérienne de la mer du Nord. Sur ces 176 heures, 114 ont été consacrées spécifiquement à la surveillance de la pollution marine et ont permis de constater 11 pollutions, soit 5 pollutions pétrolières et 6 pollutions chimiques. Deux pollutions étaient d'origine inconnue. Quant aux autres, elles ont pu être identifiées. Actuellement, 90 % des contrôles sont effectués pendant la journée et 10 % le sont pendant la nuit. Dans le cadre de ces contrôles diurnes et nocturnes, le radar est une nouvelle technique qui revêt une importance majeure.

03.04 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de minister, het opmerken van de vervuiling is een zaak, het effectief verbaliseren een andere.

Uit een vraag aan uw voorganger, de heer Schouppe, bleek dat slechts 5 % van de lozingen die werden opgemerkt, effectief werden geverbaliseerd en uiteraard dat een nog veel kleiner deel werd bestraft. Daar is nog een probleem.

Dat het aantal lozingen is verminderd, kan ik mij wel voorstellen, gezien hetgeen de jongste jaren is gebeurd in verband met de richtlijn betreffende de havenontvangstinstallaties. De afgifteplicht die is

03.04 Bert Wollants (N-VA): Une réponse de l'ancien secrétaire d'État, Etienne Schouppe, avait fait apparaître que seulement 5 % des déversements constatés étaient verbalisés et qu'un pourcentage encore nettement inférieur était sanctionné. Il est vraisemblable que le nombre moins élevé de déversements est dû à l'obligation de déclaration qui

geïntroduceerd, heeft een impact en geeft ons tegelijkertijd een mogelijkheid om, als er controles worden uitgevoerd, die specifiek te richten op de oliejournaals.

Er moet worden bijgehouden welke hoeveelheden olie aan boord worden genomen en opnieuw worden afgegeven. Volgens mij zit daarin een administratieve controlemogelijkheid die het toezicht op zee zelf kan aanvullen. Immers, ondanks wat u daarnet zei, blijkt uit het verleden dat het niet altijd evident is om het oliespoor juridisch te linken aan een schip. Dan komt men natuurlijk wel in de problemen. Men kan eventueel op een foto vaststellen dat de vervuiling afkomstig is van een bepaald schip, maar als men dat juridisch niet hard kan maken, heeft men er weinig aan.

Wij moeten daar stappen vooruit zetten; vandaar mijn vraag om te onderzoeken of het mogelijk is om via Port State Control controles te organiseren op de oliejournaals. Dat zal er volgens mij voor zorgen dat we de zaken ook administratief beter kunnen opvolgen.

03.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u bent niet erg uitgebreid geweest toen u hebt gesproken over het aspect dag/nacht. Ik begrijp dat ook, mijn vraag is vrij laat ingediend. U hebt echter aangegeven dat u rekent op het gebruik van satellietbeelden om de nachtelijke controles aan te scherpen en de pakkans te verhogen. De volgende stap is dan natuurlijk om, wanneer iets wordt vastgesteld, daar een billijke bestraffing tegenover te zetten.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik wil u heel kort nog een tip geven. Ik val nu even uit mijn rol als voorzitter. Als kind moest ik met mijn grootvader op zondag steeds mee naar de haven van Antwerpen. Hij vertelde dan welke bedrijven soms over de schreef durfden te gaan. Dat gebeurde dan meestal tijdens het weekend, bijvoorbeeld op zondagochtend. En wij gingen dat dan zelf controleren. Maar dat kan ik natuurlijk niet van u verwachten. En de zee is veel groter dan de haven. Maar ik moest even terugdenken aan mijn jeugdjaren. Dan beseft u hoe ik heb afgezien.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Vraag nr. 15893 van mevrouw Slegers vervalt. Daarmee zijn de vragen voor de minister van Economie, Consumenten en Noordzee behandeld.

Mevrouw de staatssecretaris, vraag nr. 14827 zal straks worden behandeld, aangezien de heer Gilkinet pas later hier aanwezig kan zijn. We hebben geen nieuws gekregen van de heer Jadot, waardoor zijn vraag nr. 15455 vervalt.

04 Vraag van mevrouw Reinilde Van Moer aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "het mogelijk terugschroeven van de middelen voor socio-culturele participatie" (nr. 15560)

04 Question de Mme Reinilde Van Moer à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "l'éventuelle réduction des subsides destinés à la participation socioculturelle" (n° 15560)

impose un enregistrement strict des quantités de pétrole qui sont embarquées puis débarquées.

En outre, il n'est pas toujours aisé d'établir juridiquement un lien entre une trace de pétrole et un navire. Ne serait-il pas dès lors envisageable d'employer le journal des hydrocarbures pour organiser des contrôles par l'intermédiaire de Port State Control?

03.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Le ministre compte donc sur l'utilisation d'images satellite pour améliorer les contrôles nocturnes et augmenter la probabilité d'arrêter les contrevenants. Il faudra bien sûr également que les sanctions adéquates soient prises ensuite.

La **présidente**: La question n° 15893 de Mme Slegers est supprimée. Nous en avons terminé avec les questions adressées au ministre Vande Lanotte. Nous passons à présent aux questions relatives aux compétences de Mme De Block.

04.01 Reinilde Van Moer (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, mensen die onder de armoededrempel leven, nemen zeer weinig deel aan sociale en culturele evenementen. Daardoor hebben ze minder sociale contacten en slagen zij er niet of toch heel moeilijk in om deel te nemen aan de samenleving.

De OCMW's doen daarom sinds 2003 een beroep op een speciale subsidie om de sociale en culturele participatie van hun cliënten te bevorderen. Dat budget voor socioculturele participatie wordt volgens een specifieke verdeelsleutel onder de OCMW's verdeeld, waarbij rekening gehouden wordt met het aantal leefloners en het aantal personen met een verhoogde verzekeringstegemoetkoming. Dat alles werd ingesteld in het koninklijk besluit van 8 april 2003.

Een tweede deel werd ingesteld in 2007 met de steun voor de aankoop van een gerecycleerde computer via hergebruikcentra.

Sinds 2010 bevat de subsidie voor socioculturele participatie een derde onderdeel, specifiek gericht op het tegengaan van de kinderarmoede. In het kader van de economische crisis werd het duidelijk dat kansarme kinderen tot de grootste slachtoffers behoren omdat hun toekomst op het spel wordt gezet. Zij riskeren opgesloten te raken in een spiraal van armoede.

De bedragen waren in 2012 gestegen tot 6 797 000 euro voor het eerste deel, 353 900 euro voor het tweede deel en 4 288 000 euro voor het derde onderdeel, het tegengaan van de kinderarmoede. Nu zou er op dat totaal budget een besparing gepland staan van 972 000 euro, of eigenlijk bijna 10 % van het totaal budget.

Mevrouw de minister, vandaar had ik graag een antwoord gekregen op de volgende vragen.

Kunt u die besparing bevestigen? Ik moet eerlijkheidshalve toegeven dat ik deze vraag zowat anderhalve maand geleden ingediend heb. De jongste cijfers of berichten daaromtrent heb ik niet meer opgevolgd. Misschien kunt u daarom enkele dingen bevestigen of net ontkennen.

Hoe verhoudt zich dat tot de beleidsnota Maatschappelijke Integratie? U zou immers nu besparen op wat u enkele weken geleden als een prioriteit beschouwde.

Hebt u daarvoor ook een concrete timing voor ogen?

Is de besparing gebaseerd op de behaalde resultaten van de subsidie?

Graag zou ik hieraan nog een vraag toevoegen die niet in mijn ingediende tekst staat, waardoor ik niet weet of u die vraag nu meteen zult kunnen beantwoorden. De OCMW's hebben voorsnog geen bedrag gekregen. Hebt u een idee wanneer de OCMW's die subsidies zouden kunnen krijgen?

04.02 Staatssecretaris Maggie De Block: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Van Moer, ik heb nog vragen over de materie gekregen, ook tijdens de plenaire vergadering. Ik begrijp echter dat u langs de weg van de mondelinge vragen een antwoord wil. Ik zal u dan ook het

04.01 Reinilde Van Moer (N-VA): Les personnes qui vivent en dessous du seuil de pauvreté, participent peu aux événements sociaux et culturels, et donc à la société. Pour les aider en ce sens, les CPAS reçoivent des subsides depuis 2008 pour favoriser l'implication sociale et culturelle de leurs clients. Ce budget, réparti selon une clé de répartition spécifique parmi les CPAS, a déjà été élargi à deux reprises. En 2012, le montant de la participation socioculturelle a atteint 6,8 millions, contre 354 000 euros pour les ordinateurs recyclés et 4,3 millions d'euros pour les mesures de lutte contre la pauvreté infantile.

Le budget total devrait à présent être réduit de quasiment 10 %. La ministre peut-elle confirmer cette économie? Comment la ministre conciliera-t-elle cette économie avec la note politique d'Intégration sociale? Quand l'économie sera-t-elle réalisée? L'économie a-t-elle un rapport avec les résultats enregistrés par les subsides? Quand les CPAS percevront-ils les subsides?

04.02 Maggie De Block, secrétaire d'État: Je comprends l'inquiétude relative à l'économie sur les subsides destinés à la

antwoord geven.

Ik begrijp uw bezorgdheid over de besparingen die werden doorgevoerd op alle, op het federaal niveau verleende subsidies, inbegrepen de maatregel inzake socioculturele participatie.

Het betreft een lineaire besparing die voor alle departementen en voor alle subsidies is doorgevoerd. Hoewel de afspraken ter zake binnen de begrotingsopmaak passen en lineair van aard zijn, heb ik dus ook, zoals andere leden van de regering, de notificatie kunnen laten doen – ik heb ze ook gedaan – dat mij enige marge wordt gegeven om een en ander binnen mijn portefeuille te herschikken.

Dat heb ik ook gedaan. Ik heb een herschikking gedaan binnen de portefeuille van Maatschappelijke Integratie, zodat de maatregel in kwestie met hetzelfde bedrag kan worden voortgezet, dus met een even hoog bedrag als in 2012.

Ik heb dat vooral gedaan omdat ik er in 2012 aan gewerkt heb om de projecten ter zake overal meer te laten implementeren. Ik heb de OCMW's echt gestimuleerd om de enveloppe voor socioculturele participatie te gebruiken. De enveloppe een jaar later met 9 % verminderen, zou bij het haar getrokken zijn.

De OCMW's hebben direct van ons een bericht gekregen via de koepels van de verenigingen van steden en gemeenten. Er zal concreet in 2013, net zoals in 2012, voor het geheel 11 084 000 euro ter beschikking zijn, dus zowel voor socioculturele participatie als voor projecten inzake kinderarmoede in de OCMW's.

In 2013 zal bovendien nog een oproep inzake de digitale kloof gebeuren. Ze zal worden gelanceerd voor projecten die mensen helpen hun computer en het internet doeltreffender te gebruiken, bijvoorbeeld om werk te zoeken. Wij zouden via opleidingsprogramma's en leerprogramma's voor studenten werken, om richtingen te zoeken en de betrokkenen wegwijs te maken.

Het blijkt immers dat inzake de digitale kloof het probleem niet is dat er geen computer in het huishouden voorhanden is, wat in de tijd van mijn voorganger, Peter Vanvelthoven, in 2005 wel het geval was. Toen bleek nog dat in bijlange niet elk gezin een computer aanwezig was. Nu is wel een computer aanwezig, maar de mensen kunnen er niet alle nodige zaken mee doen, vooral op het vlak van het zoeken naar werk en het zoeken naar werkuitkeringen waar mensen recht op hebben. Een en ander gebeurt immers steeds meer met digitale aanvragen.

Wij hebben het ook nuttig geacht het geheel en iedereen in dezelfde richting te doen werken op het vlak van het informaticagedeelte uit de enveloppe voor socioculturele participatie, ook om een en ander bij onze oproep te doen aansluiten. Het doel is alles dezelfde richting te laten uitgaan.

Een coördinerende functie is veel coördineren.

Ten slotte, inzake de uitkering weet u dat eerst de begroting moet zijn goedgekeurd, wat nog maar pas twee weken geleden is gebeurd. Daarna is er nog de hele administratieve weg van de uitvoering.

participation socioculturelle. Il s'agit d'une économie linéaire réalisée pour tous les départements et tous les subsides. J'ai toutefois obtenu un peu de marge pour revoir certains aspects au sein de mon portefeuille. La mesure en question peut dès lors être maintenue à concurrence du même montant qu'en 2012.

J'ai réalisé ce réaménagement parce qu'en 2012, j'ai vraiment incité les CPAS à utiliser pleinement l'enveloppe relative à la participation socioculturelle. Il serait malvenu de réduire aujourd'hui drastiquement ce budget.

Nous avons immédiatement informé les CPAS par le biais de la Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) qu'au total, une enveloppe de 11 millions d'euros serait disponible cette année, comme en 2012.

En 2013, un appel sera lancé en ce qui concerne la fracture digitale. Des projets viseront à apprendre aux gens comment utiliser leur ordinateur et l'internet de façon plus efficace, notamment pour chercher du travail. Avoir un ordinateur est une chose, l'utiliser efficacement en est une autre.

Le budget vient tout juste d'être adopté et la procédure administrative de l'exécution n'est pas encore tout à fait terminée. Le SPP Intégration sociale a en général besoin de deux mois environ à cet effet. Je demanderai quand les procédures seront terminées.

Meestal duurt dat nog anderhalve maand tot twee maanden. Een en ander gebeurt binnen de POD Maatschappelijke Integratie. Ik zal navragen wanneer de procedure zal zijn afgerond.

04.03 Reinilde Van Moer (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben blij dat de bedragen ongeveer dezelfde zullen zijn en dat de OCMW's opnieuw de bedragen zullen ontvangen die ze ook vorig jaar hebben gekregen. Zo kunnen ze wat leed voorkomen of verzachten.

Ik begrijp natuurlijk dat men voor een begroting een hele administratieve weg moet afleggen, maar de OCMW's moeten dan eerst uit hun eigen middelen putten om de mensen te helpen. Dat heb ik vorig jaar ook al gezegd. Daarna kan men dat recupereren via het geld dat men krijgt. Ik begrijp hoe dat gaat, maar ik wil toch nog eens opmerken dat ik dat op zich een spijtige zaak vind.

04.03 Reinilde Van Moer (N-VA): Je me réjouis que les montants alloués aux CPAS seront à peu près identiques à ce qu'ils sont aujourd'hui. Les CPAS pourront ainsi prévenir ou atténuer beaucoup de souffrance. Il est évident que le long parcours administratif de l'exécution des dispositions budgétaires votées reste à accomplir mais en attendant, les CPAS doivent puiser dans leurs moyens propres, ce qui est déplorable.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de toekenningsvoorwaarde voor de verwarmingstoelage" (nr. 15718)

05 Question de Mme Sonja Becq à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "les conditions d'octroi de l'allocation de chauffage" (n° 15718)

05.01 Sonja Becq (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, het gaat om de situatie van gehuwde koppels waarvan één partner opgenomen wordt in een rusthuis, terwijl de andere thuis blijft wonen. Vaak wordt de domicilie niet veranderd en gaat men ook niet over tot een juridisch vertalen van de feitelijke scheiding. Dat gebeurt vaak vanwege psychologische of emotionele redenen. Mensen denken ook dat ze echt uit elkaar gaan als ze een verschillend domicilie hebben.

Dat heeft echter wel gevolgen voor de toekenning van de stookolietoelage. De partner die thuis blijft wonen, behoudt niet altijd het recht om een verwarmingstoelage te krijgen omdat men voor de toekenning van de toelage het statuut van het gezinsinkomen bekijkt en men geen rekening houdt met het feit dat er een andere feitelijke domiciliering is, ook al heeft die thuisblijvende partner, mocht men die apart bekijken, recht op een IGO en heeft die partner een heel laag inkomen.

Is het niet mogelijk om rekening te houden met die feitelijke toestand, ook bij de aanvraag voor een verwarmingstoelage, als het dan specifiek gaat over een verblijf in een rusthuis dat men kan laten certifiëren door een andere instantie dan de betrokkene zelf?

Is er eventueel een aanpassing van de toekenningsvoorwaarden voor de verwarmingstoelage mogelijk in geval van zo'n rusthuisverblijf en als de thuisblijvende partner een IGO-statuuut heeft?

05.01 Sonja Becq (CD&V): Lorsque, dans le cas de couples mariés, un des deux partenaires est admis dans une maison de repos alors que l'autre reste au domicile conjugal, ce domicile reste souvent inchangé pour des raisons psychologiques ou affectives, ce qui peut avoir des conséquences pour l'octroi de l'allocation gazoil de chauffage.

Ne serait-il pas possible de tenir compte de la situation de fait du ou des bénéficiaires? Une adaptation des conditions d'octroi de l'allocation de chauffage est-elle envisageable?

*Présidente: Thérèse Snoy et d'Oppuers.
Voorzitter: Thérèse Snoy et d'Oppuers.*

05.02 Staatssecretaris **Maggie De Block**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Becq, artikel 249, § 3 van de programmawet van 22 december 2008 bepaalt inderdaad dat onder een huishouden moet worden verstaan “personen die in dezelfde gezinswoning hun verblijfplaats hebben”.

De omzendbrief van 20 december 2008 betreffende de nieuwe maatregelen in het kader van het Sociaal Stookoliefonds verduidelijkt deze wettelijke bepaling. Er dient rekening te worden gehouden met de feitelijke samenstelling van het huishouden, zijnde iedereen die in dezelfde individuele woning of gezinswoning zijn hoofdverblijfplaats heeft.

Hiertoe dient eerst het Rijksregister te worden geraadpleegd, alvorens in de samenstelling van het huishouden de nodige wijzigingen aan te brengen. Personen die op een bepaald adres ingeschreven zijn, maar stellen dat zij er niet meer verblijven, dienen dit aan te tonen met alle mogelijke bewijsmiddelen, bijvoorbeeld een huurcontract of een attest van de gemeente.

Indien een van de echtgenoten naar een rusthuis is verhuisd, kan dan ook het bewijs worden geleverd dat de betrokkene niet meer op het adres van zijn of haar partner verblijft. Het OCMW zal in dat geval geen rekening houden met het feit dat de betrokkene nog op zijn oude woonplaats ingeschreven staat.

Het is dan ook niet nodig om aanpassingen te doen. Het is voldoende dat de OCMW-voorzitter vraagt of er een bewijs is dat de echtgenote in het rusthuis is ingeschreven en daar verblijft. Dan kan dat worden aangepast.

Présidente: Maya Detiège.

Voorzitter: Maya Detiège.

05.03 **Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, ik ben geen OCMW-voorzitter meer. Ik ben ondertussen schepen geworden.

Ik begrijp echter dat we eigenlijk vooral duidelijk moeten maken dat als men feitelijk afzonderlijk verblijft, men gewoon het bewijs van dat feitelijk afzonderlijk verblijf moet leveren. Dan is er geen enkel probleem.

05.04 Staatssecretaris **Maggie De Block**: Het moet natuurlijk wel duidelijk genoeg zijn. Men kan bijvoorbeeld ook een korte opname hebben. Dat telt dan niet mee, als het om veertien dagen gaat.

05.05 **Sonja Becq** (CD&V): Men moet het effectief attesteren via een woonzorgcentrum, als het niet om een kort verblijf gaat.

05.06 Staatssecretaris **Maggie De Block**: Een attest van de directie of wat dan ook. Men moet daarvan een bewijs leveren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05.02 **Maggie De Block**, secrétaire d'État: L'article 249, § 3, de la loi-programme du 22 décembre 2008 et la circulaire du 20 décembre 2008 définissent clairement la notion de 'ménage'.

Une consultation du Registre national s'impose avant toute modification de la composition du ménage.

Les personnes inscrites à une adresse, mais déclarant ne plus y habiter doivent obligatoirement en apporter la preuve, en présentant par exemple un contrat de bail ou une attestation délivrée par la commune.

Si l'un des conjoints est hébergé dans une maison de repos, il peut également être prouvé que l'intéressé n'habite plus à l'adresse de son partenaire. Dans ce cas, le CPAS ignorera le fait que l'intéressé est encore inscrit à son ancien domicile. Il n'est alors pas nécessaire d'apporter des modifications.

06 **Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à**

l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "le Programme européen d'aide aux plus démunis (PEAD)" (n° 15794)

06 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "het Europees programma voor voedselhulp aan de minstbedeelden (PEAD)" (nr. 15794)

06.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la secrétaire d'État, c'est à vous que je m'adresse puisqu'il s'agit du Programme européen d'aide aux plus démunis (PEAD). Auparavant, c'est à la ministre Laruelle que nous nous adressions, mais les compétences ont évolué et, à partir de 2014, cette matière n'incombera plus au budget du département de l'Agriculture.

La Commission des Budgets du Parlement européen a débattu, fin janvier 2012, de l'enveloppe budgétaire du PEAD. Alors que la Commission européenne proposait déjà 30 % de coupe dans ce programme, le Conseil européen allait encore plus loin en annonçant une réduction de 40 % du budget PEAD pour les années 2014-2020.

L'aide aux plus démunis s'élèvera alors à 60 centimes d'euro par an, par Européen! Ce montant dérisoire est choquant quand on sait que le PEAD répond à un besoin criant en ces temps de crise, vu l'appauvrissement croissant de la population depuis 2008: le nombre de personnes précarisées nécessitant une aide alimentaire a considérablement augmenté. C'est pourquoi toutes les organisations actives dans l'aide alimentaire en Belgique ont protesté contre cette baisse du budget dont la conséquence sera que les démunis ne recevront de l'aide qu'un jour sur cinq au lieu d'un jour sur trois.

La question de l'aide alimentaire rejoint celle de la lutte contre le gaspillage alimentaire et de possibles réglementations qui permettraient d'utiliser les invendus de la grande distribution dans des conditions qui garantissent leur qualité.

Madame la secrétaire d'État, la ministre Laruelle s'est fortement engagée dans la poursuite du PEAD jusqu'en 2014. Dans la mesure où il émargerait au budget de la lutte contre la pauvreté, avez-vous déjà investi ce dossier?

Avez-vous attribué un mandat à des représentants pour négocier, au niveau européen, une autre décision que celle prise en janvier, soit une réduction moins forte, soit le maintien de montants capables de répondre aux besoins?

Quelle est aujourd'hui votre analyse de la situation?

En Belgique, avez-vous pris des initiatives, avec vos collègues du gouvernement en charge de la politique des consommateurs et de la sécurité alimentaire, pour lutter de façon structurelle contre le gaspillage alimentaire et mettre à la disposition des banques alimentaires les surplus de la filière quand il s'agit d'invendus encore comestibles?

06.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): In 2012 heeft de Begrotingscommissie van het Europees Parlement over de begroting van het Europees programma voor voedselhulp aan de minstbedeelden (PEAD) gedebatteerd. De Europese Commissie had voorgesteld het met 30 procent in te krimpen en de Europese Raad had zelfs een vermindering met 40 procent voor de periode 2014-2020 voorgesteld. Die hulp aan de minstbedeelden zou dan jaarlijks nog maximaal 60 cent per Europeaan bedragen! Gelet op de verarming van de bevolking jaagt dat schamele bedrag ons het schaamrood op de wangen, en de Belgische organisaties die actief zijn in die sector, hebben daartegen geprotesteerd.

We zouden het probleem deels kunnen oplossen door een regelgeving uit te werken met betrekking tot het gebruik van onverkochte voedselvoorraden uit de grootdistributie. Zo zouden we de verspilling van eetwaren kunnen tegengaan en tegelijkertijd de uitreiking van voedselhulp kunnen faciliteren.

De minister van Landbouw heeft er zich toe verbonden het programma voor voedselhulp tot 2014 te blijven steunen. Heeft u, in de mate dat die voedselhulp ten laste valt van het budget Armoedebestrijding, op dat vlak al maatregelen getroffen?

Heeft u vertegenwoordigers aangesteld om op Europees niveau te onderhandelen over het behoud van die bedragen opdat er aan de behoeften zou kunnen worden voldaan?

Hoe analyseert u de toestand?

Heeft u in de regering structurele initiatieven genomen tegen de voedselverspilling en voor de terbeschikkingstelling van de nog eetbare onverkochte voedselvoorraden aan de voedselbanken?

06.02 **Maggie De Block**, secrétaire d'État: Madame Snoy, tout comme vous, j'ai moi-même également posé des questions à Mme Laruelle avant de faire partie du gouvernement.

Permettez-moi tout d'abord de souligner que nous nous félicitons de l'initiative émanant du Parlement européen et du Conseil. La Belgique soutient la proposition de création du Fonds européen d'aide aux plus démunis. Mais, comme vous le dites, le budget, c'est autre chose!

Du reste, la Belgique a toujours plaidé pour une conservation de l'aide européenne aux plus démunis, y compris après 2013. Néanmoins, cela ne signifie pas que nous n'ayons pas d'objection concernant plusieurs dispositions du règlement relatif audit Fonds.

Une réunion de coordination organisée par les Affaires étrangères a déjà eu lieu à ce sujet. Elle rassemblait des représentants des ministres compétents aux différents niveaux de pouvoir. Les participants se sont entendus sur le fait que le budget disponible doit être maximal, que les tâches administratives pour la gestion doivent rester limitées, et que les ressources du Fonds doivent bénéficier à tous les pauvres et pas seulement à certains sous-groupes.

Pour la Belgique, il est important que des mesures soient prévues pour assurer une bonne transition entre la fin de l'actuel PEAD et l'entrée en vigueur du nouveau Fonds. Il y a toujours une période de battement, mais comme il s'agit ici d'une aide nécessaire aux plus démunis, il faut éviter qu'il y ait une lacune de l'aide entre les deux.

Tout d'abord, nous nous demandons si le délai défini pour la mise sur pied du Fonds est réaliste. Jusqu'à présent, aucun accord n'a été trouvé en ce qui concerne la proposition de règlement du Parlement européen et du Conseil. Des négociations sont en cours au sein du groupe de travail du Conseil sur les questions sociales, ce qui complique également la discussion et les préparatifs au niveau même des États membres.

Le budget proposé par la Commission, à savoir 2,5 milliards, implique évidemment, comme vous le dites, une baisse importante par rapport au programme actuel. En outre, il ne correspond pas aux objectifs du Fonds et à la demande croissante dans les États membres. Néanmoins, l'ensemble du budget européen a baissé pour la première fois et ce sous l'influence du climat économique actuel au sein de l'Union européenne. Il a résulté de ce contexte que la marge de négociation en vue d'une augmentation de l'enveloppe destinée au Fonds était en fait inexistante.

Une concertation sur le Fonds sera organisée avec mes collègues ministres en charge de la lutte contre la pauvreté et des questions sociales des Communautés et des Régions et ce au sein du groupe

06.02 Staatssecretaris **Maggie De Block**: België heeft altijd geijverd voor het behoud van de Europese hulp en steunt dan ook het voorstel voor de oprichting van een fonds voor Europese hulp aan de minstbesteden, al heeft ons land wel bemerkingen bij een aantal punten van de verordening.

De bevoegde ministers op alle beleidsniveaus zijn het erover eens dat het beschikbare budget zo hoog mogelijk moet zijn, dat de administratieve taken beperkt moeten blijven en dat de middelen van het programma alle armen ten goede moet komen.

Gelet op de noodzaak van het nieuwe fonds moeten er voorbereidingen worden getroffen om de overgang van het huidige voedselprogramma naar het fonds soepel te laten verlopen. Is de termijn voor het oprichten van het fonds wel realistisch? Men is immers niet tot een overeenkomst kunnen komen inzake de verordening en over de sociale aspecten wordt er nog onderhandeld.

Het door de Commissie voorgestelde budget van 2,5 miljard ligt 40 procent lager dan het budget voor het huidige programma en dat strookt noch met de doelstellingen van het fonds noch met de toenemende vraag in de lidstaten. De Europese begroting werd voor het eerst teruggeschroefd en dat heeft elke onderhandelingsruimte doen verdampen.

Er zal over het fonds worden overlegd met de gewest- en gemeenschapsministers in de

de travail "Lutte contre la pauvreté" de la Conférence interministérielle "Intégration dans la société". Comme cette compétence n'est pas uniquement de mon ressort, il faut se concerter avec les Régions.

Cette concertation doit donner lieu au lancement et à l'élaboration rapide du calendrier opérationnel nécessaire. Outre les moyens que les institutions européennes mettront à disposition, cette concertation doit aussi permettre d'envisager des mesures complémentaires au bénéfice des acteurs de terrain dans le domaine de l'aide alimentaire. Cela signifie qu'on va créer un plan B au cas où le budget ne serait pas augmenté.

Les possibilités de mettre à profit les surplus alimentaires de l'industrie alimentaire et du secteur de la distribution peuvent également être abordées. Par ailleurs, un échange de bonnes pratiques entre les différents niveaux de pouvoir pourra également avoir lieu. Nous sommes en train de faire tout notre possible pour l'éviter, mais le fait est que le budget a été diminué de 40 %, ce qui est beaucoup.

06.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, la création du fonds constitue un point positif. Vous dites qu'il n'y a pas de marges de négociation pour le budget européen, que le Parlement européen n'a d'ailleurs pas encore accepté.

06.04 Maggie De Block, secrétaire d'État: Mme Durant a déclaré qu'elle n'était pas d'accord.

06.05 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Oui, heureusement, il y en a aussi beaucoup d'autres! Il faut voir jusqu'où ira la contestation des grands partis. Il faut lutter jusqu'au bout pour inciter l'Europe à ne pas prendre des décisions sur le dos des populations les plus vulnérables.

Comme vous, je considère qu'il faut réfléchir à un plan B. Or vous n'êtes nulle part! Depuis longtemps, on explique dans les journaux qu'il faut trouver une solution pour les invendus, mais rien n'est fait. Nous attendons donc des initiatives de la part du gouvernement. Votre collègue en charge de la Consommation, ainsi que Mme Laruelle et vous-même, vous avez la main pour élaborer ce plan B et trouver des solutions créatives destinées à diminuer le gaspillage alimentaire et à soutenir ces populations précarisées.

J'espère qu'en 2014, on surmontera les difficultés pour combler les besoins.

06.06 Maggie De Block, secrétaire d'État: Je souhaite que les décisions soient enfin prises au Parlement européen. Cela traîne depuis trop longtemps. Pour le moment, je ne peux rien faire. La ministre Laruelle s'était plainte également.

06.07 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Vous pouvez déjà commencer à y réfléchir.

wergroep Armoedebestrijding, die werd opgericht door de interministeriële conferentie Integratie in de samenleving. Het overleg moet uitmonden in bijkomende maatregelen (een plan B ingeval het budget niet zou worden opgetrokken), de kwestie van het gebruik van de voedseloverschotten moet worden besproken en er moeten good practices worden uitgewisseld.

06.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): De oprichting van dat fonds is een goede zaak, ook al ligt het budget ervoor vast en is dat trouwens nog niet goedgekeurd.

06.04 Staatssecretaris Maggie De Block: Mevrouw Durant keurt het alvast niet goed.

06.05 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Ja, en gelukkig maar! We moeten alles in het werk stellen om Europa ertoe aan te sporen geen beslissingen te nemen over de ruggen van de kwetsbaarste bevolkingsgroepen.

Er is nood aan een plan B, maar u staat nog nergens met de voorbereiding ervan. De regering moet creatieve oplossingen vinden om de voedselverspilling in te perken en de minstbedeelden te steunen.

06.06 Staatssecretaris Maggie De Block: Ik kan niets doen, de beslissingen moeten door het Europees Parlement genomen worden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 15798 van Mevrouw Sarah Smeyers vervalt, aangezien mevrouw Smeyers niets heeft laten weten. Vraag nr. 15865 van mevrouw Karin Temmerman wordt in een schriftelijke vraag omgezet.

La **présidente**: La question n° 15798 de Mme Smeyers tombe et la question n° 15865 de Mme Temmerman est transformée en question écrite.

07 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de definiëring van het begrip studiekosten in het kader van de leefloonwet" (nr. 15899)

07 Question de Mme Nahima Lanjri à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "la définition de la notion de frais d'études dans le cadre de la loi sur le revenu d'intégration" (n° 15899)

07.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, ik heb het tijdens de bespreking van uw beleidsnota al kort gehad over de problematiek van het leefloon. Regelmatig duikt in dat verband de vraag op of studiebeurzen wel of niet in rekening moeten worden gebracht bij het berekenen van de inkomsten voor het al dan niet toekennen van een leefloon.

07.01 Nahima Lanjri (CD&V): Aucun arrêté royal ne définit avec précision ce qu'il faut entendre par frais d'études pour calculer les revenus d'un étudiant. Sur le terrain règne la plus grande confusion quant à savoir s'il faut tenir compte ou non des bourses d'études dans le calcul des revenus. Il est important que les étudiants soient traités sur un pied d'égalité.

Vanuit het werkveld zijn er alleszins signalen dat OCMW's heel uiteenlopende regels hanteren, omdat er momenteel geen KB is dat duidelijk definieert wat er onder studiekosten moet worden begrepen. Zo kan een OCMW het deel van de toelage dat volgens hen de studiekosten overschrijdt, wel laten meerekenen. Sommige OCMW's rekenen de studietoelage voor een stuk mee in de berekening van het leefloon. Een ander OCMW doet dat niet en dat zorgt eigenlijk voor een verschillende behandeling van een student met hetzelfde inkomen, afhankelijk van het OCMW van zijn woonplaats. Dat is een ongelijke behandeling.

Quels obstacles empêchent l'élaboration d'un arrêté royal?

Artikel 16 van de leefloonwet stelt dat bij de bepaling van de hoogte van het leefloonbedrag, onverminderd de toepassing van het bepaalde in § 2, alle bestaansmiddelen in rekening moeten worden gebracht. In principe moet een studiebeurs dus ook in rekening worden gebracht. Men zegt immers "van welke aard en oorsprong ook". In die § 2 staat verder dat de Koning de mogelijkheid krijgt om in een in de Ministerraad overlegd besluit de inkomsten te bepalen die geheel of gedeeltelijk niet in aanmerking komen bij het berekenen van de bestaansmiddelen.

Hieraan werd uitvoering gegeven via artikel 22, § 1 van het KB van 11 juli 2002 betreffende het algemeen reglement. In die paragraaf worden de inkomstenbronnen opgesomd waarmee geen rekening moet worden gehouden. Bij punt g lezen we ook dat het bedrag van de studietoelagen die de specifieke studiekosten dekken en die door de Gemeenschappen aan de betrokkene zijn toegekend en ten gunste van de kinderen die hij ten laste heeft, niet wordt meegerekend. Er staat echter ook: "De Koning kan bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad bepalen wat moet verstaan worden onder specifieke studiekosten." Het KB van 2002 bepaalt dus heel duidelijk dat nog via een ander KB moet of kan worden bepaald wat moet worden verstaan onder specifieke studiekosten.

Tot op heden is er nog altijd geen bijkomend KB om te bepalen wat

specifieke studiekosten zijn en dat is de reden voor de verwarring op het terrein. Het ene OCMW rekent studiebeurzen wel gedeeltelijk mee, terwijl een ander OCMW dat niet doet.

Mevrouw de staatssecretaris, ik neem aan dat u het probleem kent waarmee de OCMW's, maar vooral ook het werkveld en de studenten zelf, worden geconfronteerd.

Waarom is er nog altijd geen definitie vastgelegd bij KB? Het KB van 2002 had nochtans bepaald dat het nog moest worden uitgewerkt. Wat zijn de knelpunten? Komt er nog een KB dat heel duidelijk aangeeft wat wel of niet mag worden verstaan onder specifieke studiekosten?

Ik vraag dat, mevrouw de staatssecretaris, opdat studenten op dezelfde manier zouden worden beoordeeld en hun behandeling niet afhankelijk zou zijn van de beslissing van het OCMW waar ze wonen om een studiebeurs al dan niet mee te rekenen bij de bepaling van de hoogte van het leefloon.

07.02 Staatssecretaris **Maggie De Block**: Tot nu toe werd de administratie nog niet geconfronteerd met de beschreven situatie. Immers, het geheel van de studietoelage is vrijgesteld en wordt dus niet meegeteld bij de berekening van de bestaansmiddelen van de aanvrager.

Die interpretatie volgt uit het artikel 22, § 1 van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Dat artikel stelt: "het bedrag van de studietoelagen die de specifieke studiekosten dekken en die door de Gemeenschappen aan de betrokkene zijn toegekend te zijnen gunste of ten gunste van de kinderen die hij ten laste heeft."

De Koning kan inderdaad bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepalen wat moet verstaan worden onder specifieke studiekosten voor de toepassing van het besluit. Immers, aangezien er geen uitsplitsing is gebeurd tussen de specifieke studiekosten en andere kosten, dient het geheel van het bedrag van de toegekende studietoelagen te worden vrijgesteld.

Aangezien de studietoelage een gemeenschapsbevoegdheid betreft, bestaat het risico dat verschillende vrijstellingskosten worden gehanteerd voor de aanvragers, naar gelang van de respectieve Gemeenschap. Aangezien conform het recht op maatschappelijke integratie een minimumbedrag werd vastgesteld op federaal vlak, oordeelt de administratie dat het niet raadzaam is om tot een verschil in behandeling te komen tussen de begunstigden. U zegt dat er een gevaar is voor een verschillende behandeling door de OCMW's, terwijl de administratie erop wijst dat niet eens dezelfde bedragen worden gehanteerd voor boeken, inschrijving en andere benodigdheden, waardoor een verschil zou worden gecreëerd tussen, bijvoorbeeld, een student van de Vlaamse Gemeenschap en een student van de Franse Gemeenschap.

Mijn toelichting maakt ook het voorwerp uit van een FAQ ter zake, die te raadplegen is op de website van de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid. Tot nu toe heeft de administratie dus nog geen

07.02 **Maggie De Block**, secrétaire d'État: L'allocation d'études est exonérée dans son intégralité et n'est dès lors pas incluse dans le calcul des moyens de subsistance du demandeur. Cette interprétation est fondée sur l'article 22, § 1er, de l'arrêté royal du 11 juillet 2002. Le montant de l'allocation d'études doit couvrir les coûts inhérents aux études.

Il est possible de définir les coûts inhérents aux études par voie d'arrêté royal. L'ensemble du montant de l'allocation d'études doit être exonéré étant donné qu'aucune distinction n'a été opérée entre le coût spécifique des études et les autres frais.

Les allocations d'étude relevant des compétences des Communautés, les demandeurs risquent d'être confrontés à des différences entre les Communautés sur le plan des coûts donnant droit à une exonération. Étant donné qu'un montant minimum a été défini sur le plan fédéral pour le droit à l'intégration sociale, l'administration estime qu'il convient d'éviter toute différence de traitement entre les bénéficiaires. Mme Lanjri met en garde contre une différence de traitement par les CPAS, et

verschillen gesignaleerd, maar als u weet hebt van problemen, raad ik u aan die informatie door te geven aan de POD.

l'administration affirme que les montants ne sont pas identiques partout pour les livres, l'inscription et les autres fournitures. Une différence serait ainsi créée entre, par exemple, les étudiants de la Communauté flamande et de la Communauté française.

Cette explication figure également sur le site internet du SPP Intégration Sociale, Lutte contre la Pauvreté, Économie Sociale et Politique des Grandes Villes.

Jusqu'à présent, l'administration n'a encore signalé aucune différence, mais si Mme Lanjri a connaissance de problèmes, je lui recommande de transmettre ces données au SPP.

07.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, ik vind een verschillende behandeling in de verschillende OCMW's ontoelaatbaar. Ik zou het even ontoelaatbaar vinden als er een verschillende behandeling zou zijn in de verschillende Gemeenschappen. Of iemand in Wallonië, Brussel of Vlaanderen woont, mag geen verschil uitmaken.

07.03 Nahima Lanjri (CD&V): Un traitement différent en fonction des CPAS est inadmissible, comme serait tout aussi inacceptable un traitement différent dans les différentes Communautés.

Ik begrijp uit uw uitleg dat het hele bedrag bij ontstentenis van een besluit dat de studiekosten nader omschrijft, vrijgesteld moet worden. Men mag er dus geen rekening mee houden en men moet ervan uitgaan dat de studiebeurs de gehele studiekosten dekt. Men mag niet zeggen dat zij een soort inkomen is.

Je comprends qu'à défaut d'un arrêté définissant plus précisément la notion de frais d'études, l'ensemble du montant doit être exonéré. Je vérifierai si les explications sur le site indiqué sont suffisantes. Si des malentendus subsistent, il sera peut-être nécessaire de diffuser une circulaire auprès des CPAS, surtout flamands, par le biais de la VVSG.

U verwees naar de FAQ's op de website. Ik zal nakijken of die voldoende zijn. Op het terrein mogen er in elk geval geen misverstanden meer zijn. Als er nog zijn, is het misschien nodig een rondzendbrief of andere informatie te verspreiden aan de OCMW's, vooral dan aan de Vlaamse OCMW's. Ik wil u suggereren die informatie te verspreiden via de VVSG, die ze kan doorgeven aan de OCMW's.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de M. Georges Gilkinet à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "l'avenir des articles 60, § 7, mis à disposition des CPAS" (n° 14827)

08 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de toekomst voor de personen die worden tewerkgesteld in het kader van artikel 60, § 7, van de OCMW-wet" (nr. 14827)

08.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la secrétaire d'État, cette question date du mois de décembre dernier. À cette occasion, je m'inquiétais particulièrement de l'avenir de l'article 60, § 7, selon lequel des personnes bénéficiant

08.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Mijn vraag dateert van december. Ik maakte me zorgen over de toekomst van de in

de l'intégration sociale ou de l'aide sociale financière peuvent être engagées par un CPAS qui peut, ensuite, les mettre à disposition d'une initiative d'économie sociale. À l'époque, le bruit courait que l'on envisageait de supprimer une partie de cet article pour ce qui concerne l'économie sociale. Cette rumeur a été démentie à l'occasion du budget. Toutefois, madame la secrétaire d'État, je souhaiterais faire le point avec vous sur l'évaluation de cette politique de mise à disposition de l'article 60 pour l'économie sociale et vous demander quelles sont vos intentions quant à l'avenir de cette politique importante.

artikel 60, § 7, 'Verhoogde staatstoelage – Sociale economie' bedoelde rechthebbenden op maatschappelijke integratie of op financiële maatschappelijke hulp. Zij kunnen worden tewerkgesteld door een OCMW en vervolgens ter beschikking worden gesteld van een sociale-economie-initiatief. Indertijd heette het dat u dit artikel in verband met de sociale economie gedeeltelijk wilde schrappen, maar dit werd weerlegd door de begroting.

Ik zou graag met u de stand van zaken opmaken: werd dit beleid geëvalueerd? Wat zijn uw plannen voor de toekomst?

08.02 **Maggie De Block**, secrétaire d'État: Madame la présidente, monsieur Gilkinet, je vous remercie pour votre question.

Tout d'abord, je voudrais faire remarquer qu'aucune économie n'est faite sur l'article 60, § 7 de la subvention majorée de l'État mise à la disposition des CPAS. Depuis 2006, 3 000 places ont été réparties entre les CPAS. Le chiffre reste inchangé pour 2013.

Le dispositif de mise au travail en application de l'article 60 de la loi organique des CPAS donnant lieu à une subvention majorée de l'État fédéral au CPAS lorsque le travailleur est mis à la disposition d'initiatives d'économie sociale n'a pas fait l'objet d'une évaluation en 2012.

À l'heure actuelle, la redistribution des 3 000 places est en cours. Dans le passé, mes prédécesseurs ont alloué systématiquement plus de places; en effet, ils avançaient le chiffre de 4 500 places alors qu'en réalité, il n'y en avait que 3 000. Pour ma part, j'ai d'emblée refusé de pratiquer de la sorte car je ne disposais pas des moyens financiers. J'ai maintenu le nombre de places et je n'ai pas dit que je mettais à disposition 4 500 places. Je le répète: en réalité, il n'y avait jamais plus de 3 000 places.

L'année dernière, lorsque j'ai pris mes fonctions, j'ai constaté que le plafond de 3 000 places était presque atteint. Dans le contexte de restrictions budgétaires, il n'était pas question que le budget soit dépassé. J'ai été prudente et j'ai décidé de maintenir ce chiffre.

C'est pour ces raisons que mon administration a décidé d'utiliser une autre méthode qui prend en compte l'occupation réelle au cours d'une période de référence pour accorder les places. De cette manière, le contingent théorique alloué est réduit au contingent réellement disponible de 3 000 places avec une subvention majorée de l'État. Cette distribution a été complétée fin janvier. Sur cette base, nous avons pris la décision concernant l'attribution aux CPAS. Ils en seront informés par voie de circulaire. La lettre est prête pour signature; elle sortira cette semaine. J'ai pu consulter les tableaux et examiner les chiffres pour chaque commune.

08.02 Staatssecretaris **Maggie De Block**: Er wordt niet bespaard op de toepassing van artikel 60, § 7. Sinds 2006 worden er 3.000 plaatsen verdeeld over de OCMW's en dat aantal blijft ook in 2013 behouden. De tewerkstellingsmaatregel met toepassing van artikel 60 werd in 2012 niet geëvalueerd.

Mijn voorgangers kenden in het verleden meer plaatsen toe en maakten gewag van 4.500 plaatsen, terwijl er eigenlijk maar 3.000 waren. Toen ik staatssecretaris werd, waren de 3.000 beschikbare plaatsen ei zo na ingevuld, maar ik ben niet van plan meer plaatsen toe te kennen, aangezien ik niet over voldoende financiële middelen beschik voor extra plaatsen.

Mijn administratie heeft gebruik gemaakt van een methode waarin de werkelijke tewerkstelling in de loop van een referentieperiode in rekening wordt gebracht om plaatsen toe te kennen. Op die manier stemt het theoretische aantal toegekende plaatsen overeen met het aantal plaatsen dat werkelijk in aanmerking komt voor een verhoogde staatstoelage.

De verdeling van de plaatsen werd eind januari afgerond en de

betrokken OCMW's zullen in dat verband een circulaire ontvangen.

08.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Je confirme l'importance de cette politique pour les CPAS, pour l'insertion des personnes concernées et pour le soutien au secteur de l'économie sociale.

Ce sont sans doute des modifications dans les règles de calcul et d'affectation qui ont suscité les bruits auxquels j'ai fait référence. Vous les démentez; je m'en réjouis.

Je rejoins votre objectif de faire coller le plus possible le contingent théorique et le contingent réellement disponible. Peut-être qu'en affectant théoriquement davantage de postes qu'il n'y en a réellement, on arrivait à compléter à 100 % le volume de 3 000.

08.04 Maggie De Block, secrétaire d'État: C'est ce que l'on a fait l'année dernière.

08.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Il ne faudrait pas qu'en restreignant le volume théorique, on restreigne le volume réel.

Je vois que vous êtes attentive à ce que l'ensemble de l'enveloppe soit bien utilisé. Je vous approuve.

Le cas échéant, si je reçois d'autres signaux, je reviendrai vers vous.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Dan kunnen we starten met de vragen aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit.

De samengevoegde vragen nrs 14021 en 15603 van de heer Wollants vervallen, aangezien hij niet aanwezig is en ook niets heeft laten weten.

08.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Met uw antwoord bevestigt u hoe belangrijk dat beleid is voor de OCMW's, voor de betrokken personen en voor de sociale economie. Ik ben het eens met uw bedoeling het theoretische aantal plaatsen zoveel mogelijk te doen overeenstemmen met het werkelijk beschikbare aantal, met het oog op een doelmatige aanwending van de middelen.

La **présidente**: Nous abordons à présent les questions adressées au secrétaire d'État Wathelet. M. Wollants étant absent et n'ayant pas donné de ses nouvelles, ses questions jointes n°s 14021 et 15603 sont sans objet.

09 Questions jointes de

- M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la suppression de la taxe carbone dans le secteur aérien" (n° 14199)

- Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la taxe CO₂ dans la navigation aérienne" (n° 14468)

09 Samengevoegde vragen van

- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de afschaffing van de CO₂-belasting voor luchtvaartmaatschappijen" (nr. 14199)

- mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de CO₂-taks in de luchtvaart" (nr. 14468)

09.01 David Clarinval (MR): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, la Commissaire européenne à l'Action pour le climat,

09.01 David Clarinval (MR): Mevrouw Hedegaard, Europees

Mme Connie Hedegaard, a annoncé que la taxe carbone à laquelle les compagnies aériennes sont assujetties pour les vols à destination et en provenance de l'Union européenne serait suspendue en attendant qu'un accord mondial soit trouvé au sein de l'Organisation de l'aviation civile internationale sur ce sujet. Bruxelles a fait l'objet d'intenses pressions en faveur de la levée de cette disposition, qui risquait de provoquer une guerre commerciale avec les États-Unis, la Chine et l'Inde.

Je rappellerai que ma question date du mois de novembre et que les choses ont quand même évolué depuis lors.

Ce recul de la Commission permettra à l'Organisation de l'aviation civile internationale de chercher à obtenir un accord mondial avant sa prochaine assemblée générale, dans un an.

Monsieur le secrétaire d'État, je déplore que seuls les vols intra-européens soient concernés par cette mesure. En effet, cette décision entraînera une nouvelle perte de compétitivité de l'Union européenne. En effet, selon moi, il est complètement illusoire d'espérer obtenir un accord mondial alors que la taxe a été mise en œuvre après une dizaine d'années de négociations infructueuses avec les autres États membres de l'organisation rattachés à l'ONU.

Dès lors, afin de ne pas pénaliser une nouvelle fois nos entreprises, à mon avis, la Belgique devrait plaider pour une suppression pure et simple de cette taxe carbone.

Monsieur le secrétaire d'État, comment évoluera la position du gouvernement en ce dossier?
Quel est votre avis sur cette décision?

09.02 Rita De Bont (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ook mijn vraag dateert van eind november.

De **voorzitter:** Ik doe mijn best om alles bij te werken.

09.03 Rita De Bont (VB): Ik zal mijn vraag dus een beetje aanpassen.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wens de actuele stand van zaken te kennen in verband met de CO₂-taks in de luchtvaart. Europa heeft inmiddels zijn voornemen om luchtvaartmaatschappijen te laten betalen voor de uitstoot van CO₂ boven het Europese luchtruim, een jaar uitgesteld. Is er een internationaal akkoord in zicht?

Het besluit dat Europa daarover genomen heeft, heeft wellicht te maken met de in de Verenigde Staten door president Obama ondertekende wetgeving die bepaalt dat Amerikaanse maatschappijen in Europa geen CO₂-taks mogen betalen.

Wat zouden de eventuele gevolgen zijn voor de concurrentiepositie van de Europese luchtvaartmaatschappijen, indien in Europa die maatregelen eenzijdig zouden worden doorgevoerd? Bent u er honderd procent zeker van dat het niet nodig is dat er een wereldwijd akkoord komt?

09.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente,

Commissaris voor Klimaatactie, kondigde aan dat de CO₂-heffing voor luchtvaartmaatschappijen zou worden opgeschort in afwachting van een internationaal akkoord hieromtrent. Europa staat onder druk om die bepaling, die een ware handelsoorlog met de VS, China en India dreigde te ontketen, af te schaffen.

Ik betreur dat die maatregel alleen betrekking heeft op de intra-Europese vluchten. Als men bedenkt dat die heffing na tien jaar vruchteloos onderhandelen werd ingevoerd, is het utopisch om te hopen op een internationaal akkoord. Willen we onze bedrijven niet benadelen, dan moet België voor de definitieve afschaffing van die CO₂-heffing pleiten.

Wat is uw standpunt hieromtrent?

09.03 Rita De Bont (VB): Qu'en est-il de la taxe CO₂ dans le secteur de la navigation aérienne? Se dirige-t-on vers un accord international? Conformément à une loi américaine, ratifiée par le président, il est interdit aux compagnies aériennes américaines de payer une taxe CO₂ en Europe. Si l'Union européenne décidait unilatéralement d'imposer cette taxe, quelles en seraient les conséquences pour la compétitivité des compagnies aériennes européennes? Le ministre est-il convaincu qu'un accord international n'est pas indispensable?

09.04 Staatssecretaris Melchior

chers collègues, la proposition de la Commission n'influence en rien la compétitivité des compagnies aériennes européennes. En effet, un même trajet sera toujours traité de la même manière et sans discrimination, qu'il s'agisse d'une compagnie belge, européenne ou internationale. Un vol interne à l'Europe ne pourra pas être exempté, que l'opérateur soit européen, américain, chinois, etc. De même, les compagnies européennes, tout comme leurs concurrents non européens, pourront être exemptées pour leurs vols à destination et en provenance de l'Europe. Il n'est donc pas question de pénaliser nos entreprises. Il ne s'agit, d'ailleurs, pas d'une taxe carbone. Les opérateurs qui reçoivent la plus grande partie de leur quota de manière gratuite n'en ressortiront pas perdants.

Je tiens également à dire que, si à un certain moment, on veut pouvoir taxer les comportements environnementalement non acceptables, il faudra passer par ce type de mécanisme. J'estime, pour ma part, qu'il n'est pas normal que l'on doive s'acquitter d'une taxe lorsque l'on achète du carburant pour se déplacer avec sa voiture alors que lorsque l'on prend l'avion, pour des raisons internationales, de concurrence ou de pénalisation des entreprises, il n'y a pas de taxe sur le kérosène. Il est étrange que se rendre à Lyon par le train coûte plus cher que s'y rendre en avion alors que le coût sociétal et environnemental est nettement supérieur. Cette situation ne pourra évoluer que par des mécanismes européens comme celui dont question.

De beslissing van president Obama is compatibel met de Europese beslissing. De Commissie veronderstelt dat de Amerikaanse bedrijven hun eventuele verkregen rechten voor 2012 zullen terugstorten aan de Europese lidstaten.

België heeft Europa steeds gesteund in zijn streven naar een internationaal akkoord. Ik hoop dat deze Europese beslissing de onderhandelingen binnen de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie vooruithelpt.

Je n'accepterai pas que des compagnies internationales soient exonérées pour des vols intra-européens alors que les entreprises européennes ne le seraient pas. Il ne faut pas pénaliser nos entreprises d'un point de vue concurrentiel mais si tout le monde dispose des mêmes règles, il me semble logique et juste de faire payer un coût plus important pour cette charge environnementale liée au CO₂ aux compagnies aériennes.

09.05 David Clarinval (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je persiste à penser que l'Europe, en cette matière comme dans d'autres, joue toute seule contre le reste du monde, et il est difficile de vouloir faire passer son point de vue quand on est tout seul. Je plaide pour qu'il y ait un accord international et que l'Europe ne se montre pas toujours en pointe sur ces matières quand on sait que la compétitivité de nos entreprises est pénalisée par certaines décisions

Wathelet: Daar geen enkele intra-Europese vlucht van eender welke operator vrijgesteld is, heeft het voorstel van de Commissie geen gevolgen voor het concurrentievermogen van de Europese maatschappijen. Zo zullen ze net zoals hun niet-Europese concurrenten ook een vrijstelling genieten voor hun vluchten van en naar Europa. Het gaat niet om een CO₂-heffing. Daar de operatoren een groot deel van hun quotum gratis krijgen, zullen ze niet aan het kortste eind trekken.

Dat mechanisme is nodig om milieuschadelijk gedrag te belasten, ook al is het abnormaal dat brandstof voor auto's belast wordt en kerosine niet.

La décision du président Obama est compatible avec celle de l'Europe. La Commission suppose que les entreprises américaines restitueront leurs droits acquis pour 2012 aux États-membres européens.

La Belgique a toujours soutenu l'Europe dans son effort de parvenir à un accord international. J'espère que cette décision européenne fera avancer les négociations au sein de l'Organisation de l'aviation civile internationale.

Als voor iedereen dezelfde regels gelden, lijkt het me logisch dat men voor de CO₂-schade van de luchtvaartmaatschappijen hogere kosten moet betalen.

09.05 David Clarinval (MR): Ik pleit voor een internationale overeenkomst, en ik vind dat Europa niet altijd het voortouw zou moeten nemen in dergelijke materies, want dat is schadelijk voor het concurrentievermogen

européennes.

09.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: En quoi une entreprise serait-elle pénalisée par ce système?

09.07 David Clarinval (MR): Les compagnies qui sont basées en Europe et qui appliquent ce système verront leur coût de production augmenter!

09.08 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Les entreprises internationales aussi! Et exactement de la même manière! Il faut être bien conscient de ce que c'est. Pour un même trajet, quelle que soit la compagnie, européenne ou internationale, elle devra payer. Ce sont les mêmes conditions pour l'une et pour l'autre. Il n'y a aucun problème de compétitivité pour nos entreprises.

Ce que vous dites en termes de compétitivité peut être vrai en ce qui concerne le développement du renouvelable ou les objectifs en termes de CO₂. Mais dans ce dossier, il n'y a aucun problème!

09.09 David Clarinval (MR): Vous sous-estimez le fait que les compagnies aériennes étrangères seront soutenues par les États-Unis, par l'Inde ou par la Chine, et contesteront cette taxe. Elles ne la paieront peut-être pas.

09.10 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Alors, elles n'atterriront pas!

09.11 David Clarinval (MR): Cela reste à voir!

09.12 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Je veux juste qu'on me comprenne bien! Comme je l'ai dit, je n'accepterais pas que nos compagnies doivent les payer, tandis que les autres non. Alors, je préfère éviter ce système. Mais, ici, il ne s'agit pas de cela. L'Union européenne va l'imposer.

Monsieur Clarinval, je trouve que l'Union devrait être un peu plus fière de certains aspects de son système. Quand les États-Unis connaissent des difficultés en termes d'exportation de leur métal, ils imposent nos matières agricoles qui rentrent chez eux. Eh bien, ayons de temps en temps le même raisonnement! Nous voulons que le trafic aérien ne pollue pas. Il faut donc faire payer, mais sans mettre nos entreprises en difficulté sur le plan de la compétitivité. Ce sont de telles mesures qui le permettront.

09.13 David Clarinval (MR): Je partage évidemment votre point de vue, hormis sur un élément. Si les compagnies aériennes basées à l'étranger décident ne pas appliquer cette mesure, l'Europe sera encore incapable de l'imposer. Au demeurant, si elle a fait marche arrière, c'est parce qu'elle redoute les réactions des autres régions du monde.

Nous pouvons être fiers de notre système. Néanmoins, l'Europe doit mener une réflexion sur sa désindustrialisation. C'est l'un des

van onze bedrijven.

09.06 Staatssecretaris Melchior Wathelet: In welk opzicht zou dat schadelijk zijn voor een bedrijf?

09.07 David Clarinval (MR): Maatschappijen die in Europa gevestigd zijn en die dat systeem toepassen, zullen hogere productiekosten hebben.

09.08 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Dat geldt dan ook voor internationale ondernemingen! Elke luchtvaartmaatschappij zal onder dezelfde voorwaarden moeten betalen voor een zelfde traject.

09.09 David Clarinval (MR): Buitenlandse luchtvaartmaatschappijen zullen misschien helemaal niet betalen.

09.12 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Dan zullen ze niet mogen landen!

Wanneer de VS problemen ondervinden om hun metalen uit te voeren, heffen ze taksen op de landbouwproducten die ze uit Europa invoeren. Als we dezelfde redenering volgen en willen dat het luchtverkeer niet vervuilend is, moeten we de vervuilers doen betalen, zonder evenwel de concurrentiepositie van onze bedrijven aan te tasten.

09.13 David Clarinval (MR): Als de buitenlandse luchtvaartmaatschappijen besluiten die maatregel niet toe te passen, zal Europa hem onmogelijk kunnen opleggen.

éléments qui font que notre système ne pourra pas être imposé aux autres, car ils n'en veulent pas.

Bref, je comprends votre analyse, mais l'Europe est parfois trop exigeante et rêve face à la réalité géopolitique mondiale.

09.14 Rita De Bont (VB): Mijnheer de minister, ik ben het er evenmin mee eens dat onze bedrijven daarvan geen nadeel zullen ondervinden. U legt de lat intercontinentaal gelijk, maar voor de Europese vluchten, dus de vluchten die vooral door Europese bedrijven worden verzorgd, zou er een taks worden opgelegd. Voor een bedrijf telt dit bij de totale omzet. Onze bedrijven zullen in een nadelige situatie komen te staan ten opzichte van treinen en andere vervoermiddelen omdat zij hierdoor extra kosten hebben. Dat heeft dan ook een nadelige invloed op de totale economische positie van onze bedrijven. Amerikaanse bedrijven worden ook gesteund en verwerven ook hun inkomsten door vluchten binnen Amerika, waar zij niet met dit probleem worden geconfronteerd.

Ik ben het ermee eens dat dit systeem wereldwijd van toepassing moet zijn, want anders zullen de Europese bedrijven hiervan onrechtstreeks nadelen ondervinden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Een voorzitter moet af en toe ook lief zijn voor laatkomers. Mijnheer Wollants, u krijgt toch nog het woord voor uw samengevoegde vragen.

10 Samengevoegde vragen van

- de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de EU REACH wetgeving" (nr. 14021)

- de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de EU REACH wetgeving" (nr. 15603)

10 Questions jointes de

- M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la législation européenne REACH" (n° 14021)

- M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la législation européenne REACH" (n° 15603)

10.01 Bert Wollants (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik dank u voor uw inschikkelijke houding.

Mijnheer de staatssecretaris, wij hebben in het verleden reeds heel veel gesproken over de toepassing en interpretatie van de REACH-wetgeving. Uw voorganger heeft mij daarover ook heel wat verteld. Vandaag wil ik het met u graag hebben over de toevoeging van chromaten op de lijst. Dat staat ter discussie in de Europese Commissie.

De toevoeging van chromaten zorgt voor grote bezorgdheid bij de luchtvaartsector. Chromiumtrioxides zijn immers essentiële chemicaliën voor het onderhoud van vliegtuigen. Momenteel zijn geen alternatieven voorhanden om die stoffen te vervangen. Sterker nog,

09.14 Rita De Bont (VB): Nos entreprises en souffriront très vraisemblablement. Une taxe frappera les vols européens, surtout ceux effectués par les compagnies européennes. Ce qui suppose un surcoût comparé aux autres moyens de transport et un handicap concurrentiel. Les compagnies américaines gagnent gros sur leurs vols nationaux qui ne sont pas soumis à pareilles taxes. Aussi faudrait-il à mon estime appliquer le système à l'échelle mondiale.

10.01 Bert Wollants (N-VA): La Commission européenne discute de l'ajout des chromates à la législation REACH et cette éventualité suscite de vives inquiétudes dans le secteur de la navigation aérienne. Les trioxydes de chrome sont en effet des composants chimiques essentiels pour l'entretien des avions. Il n'existe actuellement aucune solution de substitution et l'Union européenne en impose même l'utilisation pour garantir le bon état

Europa legt zelf op dat die stoffen gebruikt worden voor het onderhoud, om er zeker van te zijn dat de vliegtuigen in goede staat blijven.

De REACH-wetgeving zorgt mogelijk voor een grote administratieve last voor de ondernemingen en brengt het risico met zich mee – en dit is de vraag die ik krijg van de luchtvaartsector – dat bepaalde ondernemingen hun productie in de EU of export naar de EU zullen stilleggen, waardoor men niet langer toegang heeft tot die noodzakelijke stoffen. Dat zal ervoor zorgen dat de grote Europese luchtvaartmaatschappijen hun onderhoudsafdelingen mogelijk zullen verplaatsen en dat onderhoudsinstanties, die daarvoor momenteel instaan, zich ook naar niet-EU-landen zullen verplaatsen. Dat zal natuurlijk voor een groot banenverlies zorgen, terwijl er op het vlak van milieu met de beslissing over de chromaten niet echt iets verandert. Integendeel, het zou wel eens kunnen dat andere milieuregels op een andere manier worden toegepast en vaak is dat niet strenger.

Welk standpunt neemt ons land in over de toevoeging van chromaten aan de Annex IV Authorization List?

In artikel 33, 7.2 van de REACH-reglementering staat dat een minimale ondergrens van 0,1 % van de concentratie van een stof toepasbaar is op het voorwerp en niet op de subcomponenten. Het is toegelaten om strenger op te treden en onder uw voorganger heeft ons land ervoor gekozen om de benadering “once an article, always an article” te gebruiken. Dat wil zeggen dat 0,1 % op een subcomponent voldoende is om de regel toe te passen. Dat gaat leiden tot heel gekke situaties, want dat wil zeggen dat wanneer 0,1 % van een chip in een auto kandidaatstoffen van de lijst bevat, het volledig voorwerp onder de toepassing van de REACH-wetgeving valt.

Dat zal ervoor zorgen dat er heel veel individuele gegevensoverdrachten nodig zijn. Uiteindelijk zal de consument die een auto koopt, bij de boodschap dat er ergens in een chip 0,1 % van een stof op die lijst voorkomt, geen voordeel hebben. Hij verdrinkt immers in de informatie. Wat is uw standpunt daarover? Is er al een evolutie in de geesten van de regeringsleden?

10.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Wollants, ik geef u het huidige standpunt over het Europees dossier waarin de CCIM-stuurgroep de implementatie van REACH voorbereidt in overleg met alle overheden en ministers die in België bij de REACH-verordening betrokken zijn, en dit in afwachting van de inwerkingtreding van het specifieke samenwerkingsakkoord.

Ik sta open voor de aangevoerde argumenten, maar ze moeten worden afgewogen tegenover de doelstellingen van het autorisatieproces, die erin bestaan de risico's van de meest zorgwekkende stoffen te beheersen en die stoffen geleidelijk aan door

des avions.

La législation REACH risque d'alourdir le travail administratif des entreprises et d'en inciter certaines à mettre un terme à leurs activités de production en Europe ou à leurs exportations vers cette destination et d'empêcher ce faisant les compagnies aériennes de se procurer ces produits indispensables. De grandes compagnies aériennes et des entreprises de maintenance européennes pourraient délocaliser leurs divisions maintenance vers des pays tiers, occasionnant ainsi d'importantes pertes d'emplois. Cette décision européenne n'apporterait aucun changement fondamental en matière d'environnement. Quelle est l'attitude de notre pays sur cette question?

Conformément aux articles 33 et 7.2 de la directive REACH, le seuil minimum de 0,1 % de concentration d'une substance s'applique à l'objet et non à ses sous-composants. L'imposition de normes plus sévères est également autorisée. Le prédécesseur du secrétaire d'État avait choisi d'étendre l'application de cette règle à l'ensemble de l'objet, ce qui peut conduire à des situations absurdes. Lorsque par exemple 0,1 % d'une puce électronique d'une voiture contient des substances inscrites sur la liste, elle est intégralement soumise à l'application de la réglementation REACH. Qu'en pense le secrétaire d'État?

10.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Je présenterai le point de vue du Comité de coordination de la politique internationale de l'environnement (CCPIE) qui prépare l'entrée en vigueur de la réglementation REACH en concertation avec tous les pouvoirs publics et les ministres concernés.

veiligere alternatieven te vervangen, waarbij de goede werking van de Europese interne markt moet worden gewaarborgd.

België heeft samen met een grote meerderheid van de andere EU-lidstaten in november het wetgevend voorstel om chromaten in bijlage XIV – niet bijlage IV – van de REACH-verordening op te nemen, gesteund. Na onderhandelingen werd de uiterste datum om automatiseringsaanvragen in te dienen, vastgesteld op 35 maanden na de inwerkingtreding van de aanpassing van Annex XIV van de REACH-verordening.

Wat de berekening van de drempel van 0,1 % betreft, zoals eerder aangegeven in mijn antwoord op vraag nr. 14021 in november 2012, blijft volgens onze interpretatie een voorwerp tot het einde een voorwerp. Een plastic knoop aan een kinderjasje waarop regelmatig wordt gekauwd, is een volwaardig voorwerp. De drempel van 0,1 % van een zeer zorgwekkende stof is dus van toepassing op zowel de jas als de knoop. Op die manier kent men precies de gevaarlijke samenstelling van de knoop. Indien men de jas helemaal beschouwt, moet het totale gewicht in aanmerking worden genomen en zou men geen idee hebben van wat er precies in de knoop zit die het kind in zijn mond steekt.

Er zijn twee verplichtingen indien een voorwerp meer dan 0,1 % van de opgelijste stoffen bevat. Krachtens artikel 7.2 van de REACH-verordening moet ECHA, het Europese agentschap voor chemische producten, in kennis worden gesteld van het betrokken voorwerp. Het ECHA staat in voor het beheer van de gegevens op Europees niveau. Krachtens artikel 33 van de verordening moet voldoende informatie worden verstrekt aan de afnemer in de toeleveringsketen om een veilig gebruik van het voorwerp mogelijk te maken. Bovendien kan de consument dezelfde informatie opvragen bij zijn leverancier.

Onze interpretatie van de berekening van de drempel zal dus geen overvloed aan informatie met zich brengen voor de consument, aangezien hij die informatie enkel krijgt wanneer hij hierom expliciet verzoekt. Dat maakt deel uit van het recht van de burger om te weten wat hij consumeert en gebruikt en is in geen geval overbodig. Kortom, de interpretatie past volledig binnen de doelstellingen van REACH, namelijk de bescherming van de gezondheid van onze burgers en het leefmilieu, en dat in een Europees kader.

10.03 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt zelf gezegd dat het deels de bedoeling is van REACH om aan te zetten tot het gebruik van andere en veiligere stoffen. Ik kan alleen maar vaststellen dat de EU het gebruik van die aangehaalde stoffen oplegt en het gebruik van alternatieven verbiedt. De vraag is dus of de extra lasten als gevolg van de toepassing van de REACH-wetgeving ergens toe leiden.

Voorts geeft u het voorbeeld van een knoop aan een jas. Ik geef u een ander voorbeeld, namelijk dat van één component op de printplaat van de elektronische autosleutel. Er is niemand die dat als

Je suis ouvert aux arguments avancés mais ils doivent être mis en rapport avec les objectifs de la procédure d'autorisation. Les substances les plus dangereuses doivent être progressivement remplacées par des substances moins nocives. La Belgique ainsi que la grande majorité des États membres de l'UE ont soutenu en novembre dernier la proposition d'intégrer les chromates dans la réglementation REACH.

Comme je l'ai déjà indiqué dans ma réponse à la question n° 14021, le seuil de 0,1 % est maintenu pour l'ensemble du produit, durant tout son cycle de vie. Ainsi par exemple, le seuil de 0,1 % applicable au bouton en plastique d'une veste pour enfant régulièrement mâchouillé est valable pour toute la veste.

Ce seuil est assorti de deux obligations. L'Agence européenne des produits chimiques (ECHA) doit en être informée et, dans la chaîne d'approvisionnement, un maximum d'informations doivent être fournies au client pour garantir une utilisation de l'objet en toute sécurité. Le consommateur peut en outre demander ces mêmes informations à son fournisseur. Il ne sera dès lors pas noyé sous un flot d'informations, sauf s'il les demande explicitement. Notre interprétation du calcul du seuil s'inscrit donc parfaitement dans les objectifs de REACH, à savoir la protection de la santé de nos concitoyens et de l'environnement, ainsi que dans les dispositifs européens.

10.03 Bert Wollants (N-VA): Je constate qu'alors que REACH ambitionne d'encourager l'utilisation de substances de substitution, l'Union européenne inscrit sur la liste une substance dont elle impose elle-même l'usage. Je pourrais citer un autre exemple que celui de la veste pour enfant. Si le seuil s'applique à l'un des composants du circuit imprimé

apart product zal consumeren, maar het wordt wel als een artikel beschouwd in de wetgeving. Heeft het enige meerwaarde om daarover hele boeken te schrijven, gelet op het feit dat geen enkele consument aan de constructeur zal vragen of chip L2, waarvan component L3 meer dan 0,1 % van een stof bevat, wel veilig is? Ik denk dat wij hiermee iets pragmatischer moeten omgaan.

d'une clé de voiture électronique, il devient parfaitement inutile de consigner les moindres détails de sa composition. Il faudrait pouvoir témoigner d'un plus grand pragmatisme en la matière.

Als wij binnenkort moeten vaststellen dat onze vliegtuigen moeten worden onderhouden in niet-EU-lidstaten, waar de milieuregels op heel veel vlakken anders zijn dan bij ons, dan vraag ik mij af wat de uiteindelijke bedoeling is van de Europese Commissie en van het standpunt van de regering ter zake.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het terreinverlies van België in de internationale klimaatranking" (nr. 14523)

11 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le recul de la Belgique dans le classement international en matière de climat" (n° 14523)

11.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, elk jaar beoordelen Germanwatch en Climate Action Plan Europe, ook wel CAN Europe genoemd, aan de hand van de Climate Change Performance Index de klimaatinspanningen van de 58 landen met de hoogste uitstoot van broeikasgassen ter wereld. Net zoals vorig jaar staat geen enkel land op plaats 1 tot en met 3 omdat de onderzoekers vinden dat geen enkel land genoeg gedaan heeft om gevaarlijke klimaatveranderingen tegen te gaan.

Op de eerste drie plaatsen staan Denemarken, Zweden en Portugal. Het is voor Denemarken en Portugal de eerste keer dat zij zo hoog in de ranking staan. De topscore gaat naar Denemarken omdat het recentelijk zijn broeikasgasemissies drastisch heeft weten te beperken en vanwege een uitzonderlijk goede beleidsevaluatie inzake klimaatverandering. Daartegenover staan Turkije, Nederland en Griekenland, die op Europees niveau het slechtst scoren.

België neemt weliswaar een tussenpositie in, maar verliest terrein ten aanzien van vorig jaar. Ons land zakt immers van de achtste naar de dertiende plaats. Volgens Greenpeace, het WWF, de Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt heeft die lagere score te maken met de broeikasgasuitstoot die in ons land niet genoeg omlaag gaat. Een tweede factor is volgens die organisaties dat zowel de federale als de gewestelijke regeringen ter plaatse zouden blijven trappelen met hun klimaatbeleid.

In het rapport scoort ons land wel goed voor de uitbouw van hernieuwbare energie, klimaatdiplomatie en evoluties in de broeikasgasuitstoot van gebouwen.

De pijnpunten blijven echter de stijgende broeikasgasuitstoot in de luchtvaart – zeer toepasselijk aansluitend op de vraag van de heer

11.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Il ressort d'une enquête internationale annuelle réputée que le Danemark, la Suède et le Portugal sont les pays qui ont fourni les plus gros efforts climatiques au cours de l'année écoulée. À l'opposé, la Turquie, les Pays-Bas et la Grèce obtiennent les plus mauvais scores à l'échelon européen.

La Belgique occupe une position médiane dans ce classement mais elle perd du terrain par rapport à l'an dernier puisqu'elle est passée de la 8e à la 13e place. Selon Greenpeace, le WWF, le "Bond Beter Leefmilieu" et "Natuurpunt", les gouvernements fédéral ET régional font du surplace sur le plan de leur politique climatique et nous obtenons un score particulièrement médiocre en matière de réduction des émissions de gaz à effet de serre dans l'aéronautique et en raison d'une consommation d'énergie élevée par personne. Notre performance est meilleure en matière d'énergies renouvelables, de diplomatie climatique et d'émissions de gaz à effet de

Clarival –, het hoge energieverbruik per persoon en het kennelijk zwakke klimaatbeleid.

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb de volgende vragen.

Welke lessen kan ons land leren van Denemarken, Zweden en Portugal op het gebied van klimaatbeleid? Op welke manier kunt u deze integreren in het federale energiebeleid? Welke hindernissen zorgen ervoor dat het federale energiebeleid ter plaatse blijft trappelen? Hoe denkt u de obstakels van de baan te ruimen? Bent u bereid uw collega's op gewestelijk niveau aan te manen of te sensibiliseren om verdere stappen te zetten in het milieubeleid met betrekking tot het klimaat? Zo ja, hoe denkt u dit te doen?

11.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Het verslag van Germanwatch heeft inderdaad de verdienste dat het de aandacht vestigt op de goede praktijken van sommige landen. Het voorbeeld van Portugal verdient onze aandacht. Dit land beschouwt klimaatbeleid niet als een beperking maar als een reële opportuniteit om uit de budgettaire en economische crisis te geraken, door economische activiteiten op lange termijn te stimuleren en door de investeringen te oriënteren in de richting van energiebesparingen.

Ook het succes van landen zoals Denemarken en Zweden, die realistische en ambitieuze strategieën volgen, toont het belang aan van het effectief richting geven aan het energie- en klimaatbeleid, en van het coherent volgen van de langetermijnvisie tot 2015.

Van deze landen moeten wij ook leren dat het van belang is het beleid regelmatig te evalueren teneinde het meest effectieve beleid te selecteren, de coherentie ervan te garanderen, de goede implementatie ervan te controleren en het desgevallend bij te sturen.

België moet vooruitgang boeken op drie vlakken.

Wij moeten een strategie ontwikkelen die inzet op de transitie naar een koolstofarme samenleving tegen 2050, conform onze internationale verbintenissen, in het belang van de duurzame ontwikkeling van onze samenleving en onze economie.

Op korte termijn moeten wij ervoor zorgen dat wij onze doelstellingen tegen 2020 halen. Daarvoor moeten wij de bepalingen van het Europees klimaatpakket naar het Belgisch niveau vertalen, in de vorm van een lastenverdelingsakkoord tussen de federale overheid en de drie Gewesten. Dit akkoord moet zorgen voor een rechtszekere, efficiënte, solidaire en verantwoorde verdeling van de inspanningen en van de opportuniteiten. De complementariteit en de synergieën tussen de acties van de verschillende overheden moeten worden verbeterd, de schaalvoordelen moeten worden gemaximaliseerd en machtsverstoringen en andere vormen van inefficiëntie moeten worden vermeden.

Het akkoord zal eveneens moeten zeker stellen dat de jaarlijkse doelstellingen worden gerespecteerd. Wij moeten dus komen tot een geharmoniseerde methodologie en procedures. Wij moeten ervoor

serre des bâtiments.

Quels enseignements les trois pays qui occupent la tête du classement peuvent-ils nous apporter? Comment intégrera-t-on ces enseignements dans la politique énergétique fédérale? Quels obstacles expliquent que la politique énergétique fédérale fait du surplace et comment supprimera-t-on ces obstacles? Comment le secrétaire d'État incitera-t-il les exécutifs régionaux à se montrer plus dynamiques sur ce plan?

11.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Le Portugal ne considère pas la politique climatique comme un carcan mais comme une aubaine pour sortir de la crise budgétaire et économique en stimulant les activités économiques à long terme et en orientant les investissements vers les économies d'énergie. Les succès danois et suédois démontrent en outre qu'il est judicieux de suivre de manière cohérente une vision à long terme. Ces pays nous enseignent également que nous devons évaluer et corriger à intervalles réguliers la politique que nous mettons en œuvre.

La Belgique doit progresser dans trois domaines. Elle doit miser sur la transition vers une société pauvre en carbone d'ici 2050. À court terme, nous devons veiller à atteindre nos objectifs à l'horizon 2020. À cette fin, nous devons traduire au niveau belge les dispositions du paquet climat européen sous la forme d'un accord relatif à la répartition des charges entre l'État fédéral et les trois Régions. Il convient d'améliorer la cohésion entre les actions menées par les différentes autorités. L'accord devra également garantir le respect des objectifs annuels.

Ce dossier est sur la table de la commission nationale climat

zorgen dat op een efficiënte manier gebruikgemaakt wordt van de flexibiliteit die in het energie- en klimaatpakket aanwezig is.

Dit dossier ligt reeds lang op de tafel van de Nationale Klimaatcommissie. Ik stel vast dat het enorm moeilijk is om vooruitgang te boeken, hoewel het dossier zeer dringend is.

De federale overheid is in elk geval van plan haar rol ten volle te spelen en alle bevoegdheden waarover zij beschikt aan te wenden om een federaal klimaatplan te ontwikkelen dat regelmatig zal worden geëvalueerd. Naast maatregelen die uitvoering geven aan het energie- en klimaatpakket, zal dit klimaatplan ook een reeks maatregelen omvatten die moeten toelaten dat ons land zich beter aanpast aan de reeds waarneembare en de nog te verwachten gevolgen van de klimaatverandering.

11.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, dat is natuurlijk wel een beetje wollig taalgebruik. Telkens als ik hierop terugkom, krijg ik dit soort antwoorden.

Over *burden sharing* en afspraken met de Vlaamse regering komt straks nog een vraag. Al twee legislaturen kibbelen het federaal niveau en de deelstaten over wie er nu het geld van de emissiecertificaten mag opstrijken en wie hoeveel moet bijdragen aan de beperking van de uitstoot. Ik weet wel dat het federaal niveau al inspanningen doet, onder andere via de beperking van het energieverbruik in overheidsgebouwen. Dat is sterk aan te moedigen. Het wordt echter stilaan tijd dat de Nationale Klimaatcommissie met een concreet voorstel komt dat min of meer haalbaar is. Ik zal mijn collega's in het Vlaams Parlement aansporen om de regering daar ook wat onder druk te zetten om een constructieve bijdrage te leveren. Ik vermoed namelijk dat daar een belangrijk deel van de knoop ligt.

Verder applaudisdeer ik uiteraard voor uw niet aflatende inspanningen om dit dossier alsnog tot een goed einde te brengen.

De **voorzitter**: Dat was een optimistische noot.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le projet pilote européen de biosurveillance" (n° 14593)

12 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Europees proefproject voor biomonitoring" (nr. 14593)

12.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, cette question date du 6 décembre et nous l'avons abordée soit lors du débat budgétaire soit dans la note de politique générale. J'aimerais néanmoins recevoir une réponse strictement centrée sur le problème abordé.

Un projet pilote de biosurveillance – Démocophes – a été élaboré au

depuis longtemps. Je constate qu'il est extrêmement difficile de progresser en dépit du caractère très urgent du dossier. Quoi qu'il en soit, l'État fédéral a l'intention de jouer pleinement son rôle et d'utiliser toutes les compétences dont il dispose pour échauffer un plan climat fédéral.

11.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): La réponse fournie est trop fade à mon goût.

Le niveau fédéral et les entités fédérées se querellent depuis deux législatures pour savoir qui pourra empocher l'argent des certificats d'émission et qui devra contribuer à la limitation des émissions, et dans quelle proportion. Il est grand temps que la commission nationale climat présente une proposition tangible et réaliste. J'inciterai mes collègues au parlement flamand à mettre aussi le gouvernement flamand sous pression pour l'amener à fournir un apport constructif.

12.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Mijn vraag heeft betrekking op het proefproject voor biomonitoring DEMOCOPHES. In België hebben 129 kinderen en hun moeders stalen afgegeven en vragen over

niveau européen. Pour la Belgique, 129 enfants belges et leur mère ont fourni des échantillons. Ils ont également répondu à une série de questions sur leur mode de vie. Les résultats révèlent la présence de mercure, de cadmium, de cotinine, de phtalates, de bisphénol A et de triclosan.

Il ressort également de l'étude une corrélation entre certains comportements et les niveaux de contamination des organismes. La consommation de poisson, par exemple, et les amalgames dentaires ont une influence sur la quantité de mercure mesurée dans les cheveux de la mère. Les personnes dont le domicile comporte des revêtements de sol particuliers ou des papiers peints ou en rapport avec la présence de jouets ou de PVC sont plus contaminées par certains phtalates.

Concomitamment, j'avais relevé les résultats d'une étude de la VUB sur l'air intérieur dans les crèches. Ces résultats révélaient la présence de perturbateurs hormonaux dans l'atmosphère et un degré de présence de ces substances proportionnel à la présence des matériaux plastiques (toboggans, jouets, tables, etc.). Dans les locaux meublés avec des matériaux en bois, la présence de ces substances est beaucoup plus faible. Cela confirme la diffusion des particules présentes dans les objets dans l'air intérieur des locaux.

L'affaire a été soulevée au Parlement flamand par un collègue Groen, puisque la Région peut agir sur la qualité de l'air intérieur et sur l'aménagement des locaux. Mais vous, monsieur le secrétaire d'État, vous pouvez agir sur les normes de produits.

Monsieur le secrétaire d'État, même si les valeurs mesurées restent en dessous des valeurs guides européennes, ne conviendrait-il pas à présent de revoir les valeurs seuils dans les produits de façon à prendre en compte les effets réels de certaines situations non encore considérées à leur "juste" valeur de dangerosité?

La problématique revient un peu partout. Hier encore, j'ai reçu un document concernant les perturbateurs endocriniens. Des organisations européennes, comme *Health and Environment Alliance*, demandent des réponses réglementaires adéquates au défi des perturbateurs endocriniens.

Monsieur le secrétaire d'État, vous ne pouvez rester indifférent devant cette convergence des études qui nous alertent du danger représenté par ces perturbateurs endocriniens et les métaux lourds. Il conviendrait à la fois de modifier les méthodes d'évaluation du risque et de prendre des mesures réglementaires pour diminuer leur présence dans notre environnement.

12.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame Snoy, la problématique des effets cocktail, l'importance des fenêtres de susceptibilité, à savoir les périodes de la vie (fœtus, petite enfance) durant lesquelles les effets de l'exposition à des polluants chimiques sont mis en évidence à des doses notablement inférieures à celles utilisées comme référence de la réglementation et les effets à faible dose de perturbations endocriniennes sont des éléments essentiels à prendre en compte dans le débat européen, comme je l'ai souligné dans la conclusion de la matinée d'information sur le résultat de ce projet pilote européen de monitoring humain.

hun leefwijze beantwoord. Er werd kwik, cadmium, cotinine, ftalaten, bisfenol A en triclosan gevonden, waarvan de concentratie varieerde afhankelijk van de gewoonten en het gedrag.

In het kader van een studie van de VUB werden er hormoonontregelende stoffen aangetroffen in de binnenlucht van kinderdagverblijven en werd de correlatie met plastic materiaal vastgesteld.

Het Gewest kan maatregelen nemen om de kwaliteit van het binnenklimaat te verbeteren, u kan maatregelen nemen met betrekking tot de productnormen. De gemeten waarden mogen de Europese normen dan niet overschrijden, ik vraag me toch af of de grenswaarden voor de producten niet zouden moeten worden herzien.

Verscheidene Europese organisaties vragen om adequate regelgevende initiatieven met betrekking tot de hormoonontregelende stoffen. U kan al die signalen toch niet negeren.

12.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: In het Europese debat moet er rekening worden gehouden met het effect van een cocktail van stoffen, de *windows of susceptibility* (periodes in het leven tijdens welke het endocriene systeem zo actief of gevoelig is dat de blootstelling aan chemische polluenten, zelfs bij lagere

Mon administration a comme consigne de mettre en avant ces aspects, que ce soit dans la définition du 7ème programme d'action environnementale de l'Union ou dans les groupes de travail pertinents auxquels la Belgique participe: sous-groupe sur les perturbateurs endocriniens et sous-groupe sur les effets cocktail, qui sera normalement mis sur pied en 2013.

En ce qui concerne les phtalates dont les propriétés cancérogènes, mutagènes et reprotoxiques ont été démontrés, ils sont interdits en tant que substances et dans les mélanges mis sur le marché européen à destination des consommateurs. Leur gestion complète sera soumise au processus d'autorisation (REACH) à partir de 2015.

Leur présence dans les jouets, les articles de puériculture, est déjà interdite depuis quelques années. Toutefois, ils se retrouvent dans différents compartiments de l'environnement. Ils ont, par ailleurs, été mesurés à des concentrations supérieures chez des enfants que chez leur mère dans l'étude européenne Démocophes, bien que ces mesures étaient toutes en dessous des valeurs guide actuelles de l'OMS.

Afin de mieux comprendre la situation complexe actuelle de ces phtalates et de discuter sur des possibilités d'action concertées, les administrations belges compétentes en matière d'environnement et de santé se sont réunies juste après la matinée d'information publique des résultats, le 28 novembre 2012. Elles présenteront leur analyse de la situation et leurs pistes d'action lors de la prochaine réunion de la Conférence interministérielle mixte Environnement-Santé, qui aura lieu dans le premier semestre 2013.

Je terminerai en insistant sur l'importance de développer et de maintenir les réseaux en Belgique et dans l'Union européenne pour apporter les éléments scientifiques nécessaires à une prise de décision de nos politiques publiques, dont notamment celle de la politique de produits dont je suis responsable.

Afin d'avancer dans la compréhension de ces éléments scientifiques, dans la suite logique des résultats obtenus par ce projet pilote, un nouvel appel à projet a été lancé par la Commission européenne. Une équipe belge s'est mise en place pour y répondre avec un consortium de partenaires européens scientifiques et publics.

J'insisterai pour qu'on tienne compte de la problématique des effets cocktail, de l'importance des fenêtres de susceptibilité et des effets à faible dose des perturbateurs endocriniens dans la proposition que fera ce consortium. J'espère pouvoir confirmer, milieu de l'année 2013, que nous continuerons à jouer un rôle proactif dans ce domaine.

12.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie de m'avoir redonné votre réponse de façon intégrale. Nous avons effectivement déjà abordé ce sujet lors de la discussion de votre note de politique générale, mais la réponse complète était utile.

J'entends bien que vous adoptez une attitude proactive par rapport à la création de réseaux de chercheurs et de l'approfondissement de

dosissen dan de in de regelgeving vastgelegde referentiewaarden, reeds nefaste gevolgen kan hebben) en de effecten van de blootstelling aan lage dosissen hormoonverstoorders. Mijn administratie heeft de instructie gekregen die aspecten naar voren te brengen in de betrokken werkgroepen en bij het vastleggen van het zevende milieuactieprogramma.

Ftalaten zijn verboden als bestanddeel van producten die op de Europese markt worden gebracht. Het beheer ervan wordt vanaf 2015 onderworpen aan de REACH-vergunningsprocedure. In speelgoed en kinderverzorgingsartikelen zijn ze al jarenlang verboden. Bij kinderen werden er hogere concentraties ftalaten gemeten dan bij hun moeders. Op de eerstvolgende bijeenkomst van de interministeriële conferentie Milieu en Gezondheid zullen de Belgische milieu- en gezondheidsadministraties hun analyse van de situatie voorleggen.

Teneinde de wetenschappelijke context beter te begrijpen en resultaten te behalen, heeft de Europese Commissie een nieuwe projectoproep gelanceerd. Een Belgisch team wil daarop ingaan met een consortium van Europese partners uit de wetenschappelijke wereld en de publieke sector. Ik zal erop aandringen dat er in de voorstellen van dat consortium met de voornoemde punten rekening wordt gehouden.

12.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Ik neem nota van uw voornemen om netwerken van onderzoekers tot stand te brengen en de expertise te vergroten, en om klaarheid te scheppen over de effecten van een cocktail van stoffen en de

l'expertise, que vous êtes sensible aux recherches sur les effets cocktail ou sur l'effet des faibles doses.

Néanmoins, à un moment donné, chercher ne suffit plus: il faut aussi agir, sans cesser de chercher. Nous avons voté une loi sur le bisphénol A dans les emballages alimentaires, mais l'interdiction est limitée aux produits destinés aux enfants. Or, vous dites vous-même à quel point la fenêtre d'exposition compte autant que la dose. L'exposition de bébés *in utero* peut être tout à fait déterminante pour leur santé à long terme.

C'était la même chose avec les phtalates, qui ont été interdits dans les jouets pour les enfants de zéro à trois ans, comme si un enfant ne touchait que des jouets destinés à son âge! Un enfant se balade, met ses mains partout, surtout lorsqu'il se déplace à quatre pattes ou qu'il commence à marcher; quand il joue, il ne va pas sélectionner uniquement des jouets pour enfants de son âge! Par ailleurs, on sait que les adultes peuvent aussi transmettre cette contamination.

Il faut arrêter de limiter les interdictions; il faut oser aller plus loin! La France l'a fait; je vous invite d'ailleurs à lire le discours inaugural du ministre de l'Environnement à une conférence de chercheurs sur les perturbateurs endocriniens. La France développe une stratégie et est prête à aller plus loin et plus vite que l'Union européenne. Je vous incite à faire de même avec votre collègue de la Santé publique.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Questions jointes de

- M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la répartition intra-belge des montants financiers issus des mises aux enchères des quotas de CO₂" (n° 14682)

- M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la réforme du système d'échange de quotas d'émissions (ETS)" (n° 14906)

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les recettes belges de la mise aux enchères des droits d'émission" (n° 15878)

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la situation du marché du CO₂" (n° 15879)

13 Samengevoegde vragen van

- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de toewijzing binnen België van de bedragen die de veilingen van de CO₂-quota hebben opgebracht" (nr. 14682)

- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de hervorming van de handel in broeikasgasemissierechten (ETS)" (nr. 14906)

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de Belgische opbrengsten van de veiling van emissierechten" (nr. 15878)

effecten van lage dosissen. Er moet ook tot actie worden overgegaan. Het verbod op bisfenol A in verpakkingen voor voedingsmiddelen voor kinderen werd beperkt, terwijl de dosis minder belangrijk is dan de periode waarin het kind aan de stof wordt blootgesteld. Men heeft ftalaten in speelgoed voor kinderen jonger dan drie jaar verboden, alsof zij enkel speelgoed aanraken dat voor hun leeftijd is bestemd. Wij moeten in samenwerking met Volksgezondheid verstrekkender beslissingen nemen, zoals in Frankrijk.

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de toestand van de CO₂-markt" (nr. 15879)

13.01 David Clarinval (MR): Madame la présidente, je vais résumer et poser successivement mes deux questions.

Monsieur le secrétaire d'État, le 12 novembre 2012, la Commission européenne dévoilait les détails de sa proposition relative au mécanisme dit de *backloading*. Ce mécanisme permettrait de retirer temporairement 900 millions de droits d'émission CO₂ du système d'échange de quotas d'émissions (ETS) pour faire augmenter le prix des droits. A partir du 1er janvier 2013, qui correspond au début de la troisième phase du système ETS, moins de droits d'émissions seront mis aux enchères. Actuellement, en raison d'une offre excédentaire de droits d'émissions, le prix d'un droit s'élève à 7 euros.

La Fédération des entreprises de Belgique (FEB) émet toutefois de nombreuses réserves quant aux propositions de la Commission. En effet, les employeurs européens ont fait savoir, à maintes reprises, que l'absence d'une évaluation d'impact quant au mécanisme de *backloading* constitue un manquement grave, étant donné qu'il est actuellement impossible de dire précisément quel sera l'effet sur les secteurs concernés. La Commission créerait donc une insécurité juridique pour les entreprises soumises au système.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous me donner votre position sur ces propositions de la Commission européenne? Quelle attitude la Belgique adoptera-t-elle dans ces négociations importantes?

En outre, la répartition des rentrées financières engendrées par la vente des quotas de CO₂ est également problématique dans notre pays. En effet, la Belgique devrait recevoir, en 2013, 218 millions d'euros provenant de ces échanges. Dans sa déclaration de gouvernement, le premier ministre a indiqué que le budget de l'État prévoyait une recette de 54,5 millions d'euros par ce système, soit un quart du montant total disponible. Cette annonce a été perçue d'un mauvais œil par les Régions, compétentes en matière environnementale. À ce sujet, pouvez-vous me dire où en sont les négociations relatives à la clef de répartition intra-belge?

Comme le soulignent certains ministres régionaux, cet argent doit-il revenir intégralement aux Régions? Considérez-vous, comme M. Nollet, que le fédéral effectue un hold-up en ce dossier ou pensez-vous plutôt que l'inertie des Régions, et certainement l'inertie de la Région wallonne dans ce dossier, est la cause du retard enregistré aujourd'hui dans la résolution du problème?

13.02 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, het European Union Emissions Trading System of ETS werd gelanceerd in 2005. Momenteel bevinden wij ons in de derde fase die

13.01 David Clarinval (MR): Op 12 november 2012 heeft de Europese Commissie de details vrijgegeven van haar voorstel inzake *backloading*, waardoor 900 miljoen ton aan CO₂-emissierechten tijdelijk kunnen worden teruggetrokken uit het emissiehandelssysteem (ETS) om de prijs van de rechten op te drijven. Sinds 1 januari 2013 worden er minder emissierechten geveild.

Het VBO en de Europese werknemers lopen echter niet warm voor het voorstel van de Commissie, ook al omdat de *backloading* niet werd geëvalueerd en er dus geen raming kan worden gemaakt van de gevolgen voor de betrokken sectoren. De beslissing van de Commissie zou voor de betrokken bedrijven tot rechtsonzekerheid leiden.

Wat denkt u van dat voorstel van de Europese Commissie? Welk standpunt zal ons land tijdens de onderhandelingen innemen?

De verdeling van de opbrengst van de verkoop van CO₂-rechten leidt in ons land overigens ook tot problemen: België zou op 218 miljoen euro aan inkomsten kunnen rekenen. In de Rijksbegroting werd aan de inkomstenzijde een bedrag van 54,5 miljoen euro opgenomen in het kader van deze regeling, wat niet op prijs wordt gesteld door de Gewesten, die immers bevoegd zijn voor Milieu. Hoe staat het met de onderhandelingen over de verdeelsleutel binnen België? Moet het voormelde bedrag integraal aan de Gewesten worden toegekend?

13.02 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Créé en 2005, l'European Union Emission

tot 2020 zou worden voortgezet. Vanaf 2013 zou een deel van de emissierechten in eerste instantie binnen de elektriciteitssector worden geveild. De opbrengsten zouden zo'n 250 miljoen euro bedragen bij een CO₂-prijs van 10 euro per ton. Helaas staat de prijs echter momenteel op een historisch dieptepunt en gaan er stemmen op om het systeem te veranderen.

Er zijn echter sowieso in de toekomst inkomsten uit te verwachten. Zo kiest Duitsland ervoor om de volledige opbrengst van het ETS-systeem te laten terugvloeien naar het klimaat- en energiebeleid, alsook naar – niet onbelangrijk – de internationale klimaatfinanciering. Het land heeft hiermee een precedent gecreëerd en heeft hiervoor een aparte budgetstructuur opgezet: het Special Energy and Climate Fund. Een zeer interessante keuze die gestoeld is op drie aspecten: ten eerste, publieke steun vanuit de bevolking en politiek engagement van het lokale tot het nationale politieke niveau; ten tweede, positieve ervaringen bij het toekennen van de opbrengsten van de emissiehandel om klimaatacties op te zetten; ten derde, de beslissing past in de ambitieuze *Energiewende*. Ook België is daar trouwens naar op zoek.

De Belgische doelstellingen zijn op heden nog steeds niet verdeeld tussen de verschillende entiteiten in ons land. Vanaf dit jaar moet België echter jaarlijks aan de Europese Unie rapporteren over de evolutie inzake de emissiedoelstellingen. Het uitblijven van een intra-institutioneel akkoord over de verdeling van de emissierechten kan dus een blokkering vormen. Daarnaast is er in ons land geen groeipad met betrekking tot de internationale klimaatfinanciering. Het is zelfs onduidelijk op welke manier ons internationaal engagement zal worden gefinancierd, wat enigszins problematisch is, aangezien België hoog inzet op klimaatdiplomatie en het andere landen steeds aanmaant om hoog in te zetten op hun internationale klimaatengagements.

Ik had graag een antwoord op de volgende vragen, mijnheer de staatssecretaris.

Bent u van mening dat, gezien de neerwaartse wijziging van de koolstofprijs, een nieuwe studie nodig kan zijn voor de berekening van de impact van het ETS-systeem op het Belgische energiesysteem en op de economie? Zo ja, door wie zal de studie worden uitgevoerd?

Wat zal er met de nieuwe opbrengsten van de emissiehandel in de derde fase gebeuren? Hoever staat het overleg met de Gewesten hierover? In welke mate hebt u uw belofte uit de beleidsnota van 21 december 2012 met betrekking tot het samenwerkingsakkoord van 2002 en de rol van de Nationale Klimaatcommissie, reeds hard kunnen maken in beleidsactie en/of in formele of informele gesprekken?

Bestaat er al meer duidelijkheid over de manier waarop de internationale klimaatfinancieringsengagements zullen worden ingelost? Zo ja, graag een woordje uitleg daarover.

Tot slot, hoe staat u tegenover het Duitse model met het Special Energy and Climate Fund? Is zoiets in België mogelijk en wenselijk?

Trading System (ETS) devait permettre de mettre aux enchères une partie des droits d'émissions dans le secteur de l'électricité à partir de 2013. Ce négoce devait rapporter 250 millions d'euros à un prix du CO₂ de 10 euros par tonne mais le prix actuel est tellement bas que des voix s'élèvent pour réclamer une modification du système. L'Allemagne aimerait reverser l'intégralité des revenus générés par le système ETS dans la politique climatique et énergétique ainsi que dans le financement climatique international et a d'ailleurs fondé un Special Energy and Climate Fund à cet effet. Cette initiative cadre parfaitement dans l'ambitieux *Energiewende*. La Belgique n'a toujours pas réparti les objectifs en termes d'émissions entre les différentes entités du pays alors qu'elle devra rendre compte chaque année de l'évolution en la matière à l'Union européenne à partir de 2013. Il n'y a toujours pas d'objectif de croissance concernant le financement climatique international, ce qui n'empêche pas la Belgique d'exhorter les autres pays à prendre des engagements fermes en matière de climat international.

Vu la baisse du prix du carbone, une nouvelle étude a-t-elle été initiée pour calculer l'impact du système ETS sur l'économie belge et à qui sera-t-elle confiée le cas échéant? Qu'advient-il des recettes de la mise aux enchères des émissions? Où en est la concertation avec les Régions à ce sujet? Dans quelle mesure le secrétaire d'État a-t-il tenu sa promesse faite dans sa note politique du 21 décembre 2012 relative à l'accord de coopération de 2002 et au rôle de la commission climatique nationale? Comment tenir les engagements de financement du climat international? Que pense le secrétaire d'État du modèle allemand et du Special Energy and

Climate Fund? Pareil tournant énergétique est-il possible, voire souhaitable en Belgique?

13.03 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente, chers collègues, afin de clarifier la situation, la Commission européenne ne propose aucun changement dans les quantités des droits d'émissions mais souhaite, en attendant d'avoir plus de règles structurelles, qu'une partie des droits d'émissions à mettre aux enchères soit temporairement soustraite du marché au début de la période de mise aux enchères. Cette proposition appelée *backloading* prévoit, en effet, que ces volumes puissent être remis sur le marché des émissions durant la dernière année de la période d'échange, soit en 2020.

La position belge dans ce dossier se fonde sur le constat que la faiblesse du prix du carbone constitue un problème très important. Devenant dérisoirement faible, le signal prix ne permet plus d'orienter l'innovation des investissements vers les technologies de l'avenir qui doivent permettre, à long terme, la décarbonisation de notre économie. Cette situation appelle des mesures ponctuelles afin de garantir la survie de cet instrument phare de la politique climatique de l'Union européenne. Cependant, les mesures structurelles sont indispensables. Dans un esprit de compromis, la Belgique peut néanmoins accepter la proposition de la Commission comme mesure minimale, d'autant qu'elle sera suivie par des mesures structurelles adéquates.

Le montant perçu par la Belgique via la mise aux enchères est encore incertain. Il sera, dans une large mesure, dépendant de la quantité de droits d'émissions que la Belgique doit mettre aux enchères, mais plus encore du prix du carbone. Ce prix est lui-même dépendant de la croissance économique, étant donné le jeu de l'offre et de la demande, mais aussi du succès du *backloading*.

Une évaluation d'impact a bien été présentée par la Commission européenne. Elle répond à plusieurs inquiétudes. Il n'y a notamment aucune incertitude juridique pour les entreprises. Elles resteront soumises au système d'échange de quotas et leur nombre de quotas gratuits ne changera pas suite aux éventuelles décisions de volume de mise aux enchères. Il est évident que le prix du quota d'émissions fluctuera, sans ou avec intervention, puisque c'est un marché comme les autres.

Je n'ai pas de boule de cristal, mais le rapport d'impact donne déjà des estimations. Je suis donc confiant et je pense que les entreprises seront capables d'incorporer cette incertitude dans leur plan. La position belge dans ce dossier ne change pas, après l'étude d'impact. La Belgique accepte la proposition actuelle de la Commission, comme mesure minimale, d'autant que, comme je l'ai dit, elle sera suivie de mesures structurelles adéquates.

13.03 Staatssecretaris Melchior Wathelet: De Europese Commissie stelt geen wijzigingen voor met betrekking tot de hoeveelheid emissierechten. Zij wil wel dat een deel van de te veilen emissierechten aan het begin van de veilingperiode tijdelijk van de markt wordt gehaald. Deze volumes zouden dan opnieuw op de emissiemarkt worden gebracht in het laatste jaar van de emissiehandelsperiode, namelijk 2020.

Het Belgische standpunt is gestoeld op de vaststelling dat er door de lage koolstofprijs geen innoverende investeringen meer worden gedaan in toekomstgerichte technologieën, die op lange termijn een koolstofvrije economie mogelijk moeten maken. Deze situatie vraagt om gerichte maatregelen, opdat dit wezenlijke instrument van het EU-klimaatbeleid niet verdwijnt.

Voor België is het voorstel van de Commissie bij wijze van compromis aanvaardbaar als minimummaatregel, vooral omdat er nog gepaste structurele maatregelen zullen volgen. Het door België geïnde bedrag zal afhangen van de hoeveelheid emissierechten die België moet veilen, maar meer nog van de koolstofprijs. Die is op zijn beurt afhankelijk van de economische groei en het succes van *backloading*.

De impactanalyse van de Europese Commissie komt tegemoet aan een aantal pijnpunten. Wat de bedrijven betreft, is er geen sprake van rechtsonzekerheid. Bedrijven zullen immers nog altijd vallen onder de regeling inzake de handel in emissierechten. Het aantal gratis emissierechten dat

hun wordt toegekend, zal niet veranderen ten gevolge van een mogelijke beslissing over volumes. De prijs van de emissierechtenquota zal in ieder geval fluctueren, met of zonder interventie.

Het effectenrapport bevat al enkele ramingen. Naar mijn mening zullen de bedrijven in staat zijn deze onzekerheid in hun plannen in te calculeren. Het Belgische standpunt in dit dossier zal niet veranderen na de effectenstudie.

Informatie over de Belgische veilinginkomsten is openbaar en kan worden teruggevonden op de website van het veilingplatform EEX. Het platform zal in 2013 voor België 26,1 miljoen rechten op de markt brengen. Ook in de komende jaren gaat het om vergelijkbare volumes.

De definitieve jaarlijks te veilen hoeveelheden worden weldra bekendgemaakt door de Europese Commissie en zijn ook afhankelijk van de beslissing over *backloading*, waarover u het heeft in uw andere vraag.

Het overleg betreffende de verdeling van de veilinginkomsten maakt deel uit van de discussie over de verdeling van de doelstellingen van het EU-energie-klimaatpakket in een politieke werkgroep van de Nationale Klimaatcommissie, nu onder leiding van het Waals Gewest.

Ook in het kader van de besprekingen over het responsabiliseringsmechanisme inzake klimaatverandering uit het institutioneel akkoord, dat immers uit deze inkomsten moet worden gefinancierd, wordt over het thema gesproken.

Zelf pleit ik ervoor dat de veilinginkomsten volledig zouden worden ingezet voor klimaatbeleid en dat dit wettelijk zou worden verankerd, zoals ook het Vlaams en het Waals Gewest hebben gedaan.

De federale overheid dient haar aandeel van de veilingopbrengsten met name in te zetten voor emissiereductiemaatregelen, de aankoop van duurzame-energiekredieten, internationale klimaatfinanciering en het reeds genoemde responsabiliseringsmechanisme.

Momenteel is er geen enkele zekerheid welk deel van de internationale doelstelling om tegen 2020 jaarlijks 100 miljard US dollar aan financiële steun voor ontwikkelingslanden te mobiliseren, zal worden toegewezen aan de EU, noch over hoe dat zou worden verdeeld over de lidstaten.

Ter voorbereiding van dit debat heeft de dienst Klimaatverandering een studie laten uitvoeren door het Institute of European Environment Policy, dat tot de conclusie is gekomen dat een mogelijke Belgische bijdrage uit publieke fondsen tegen 2020 geschat kan worden op 127 miljoen tot 539 miljoen dollar per jaar.

Les informations relatives aux revenus belges des mises aux enchères sont publiques et figurent sur le site internet de la plate-forme de vente aux enchères EEX. En 2013, cette plate-forme mettra aux enchères des droits à concurrence de 26,1 millions. Dans les prochaines années également, il s'agira de volumes comparables. Les quantités définitives à mettre aux enchères annuellement seront bientôt publiées par la Commission européenne.

La concertation relative à la répartition des revenus des enchères fait partie des discussions menées au sein du groupe de travail politique de la Commission nationale Climat. Je plaide moi-même pour que les revenus des enchères soient intégralement affectés à la politique climatique et qu'un cadre légal soit créé à cet effet, comme en Région flamande et en Région wallonne. Je plaide pour que la moitié des revenus soient réservés au financement international des mesures climatiques.

L'objectif international est de mobiliser chaque année d'ici à 2020 une aide financière de quelque 100 milliards de dollars pour les pays en développement; il n'existe actuellement aucune certitude concernant la partie de ce montant qui sera attribuée à

Ik pleit er alvast voor, zoals de minister van Duurzame Ontwikkeling – ik veronderstel dat de nieuwe minister hiervoor ook zal pleiten – onlangs deed tijdens de uitreiking van de persprijs van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, dat de helft van de inkomsten van de veiling van emissierechten zal worden gereserveerd voor internationale klimaatfinanciering.

Uw analyse van de Belgische situatie met betrekking tot de *burden sharing* is juist. De situatie is heel problematisch.

In termen van de snelstartfinanciering bijvoorbeeld, heeft de afwezigheid van een nationaal akkoord tussen en met de Gewesten geleid tot een blokkering van de Belgische bijdrage op ongeveer 90 miljoen in plaats van de 150 miljoen waartoe ons land zich had geëngageerd in 2009.

Eens de beslissing over de verdeling van de veilinginkomsten tussen de Gewesten onderling en de federale overheid zal zijn geformaliseerd, zullen de opbrengsten van de veiling van de huidige wachtrekening kunnen worden overgemaakt naar fondsen met een analoge opzet als het Duitse Energy and Climate Fund.

Zo bestaat er op federaal niveau al sinds 2002 een fonds voor de financiering van het federaal beleid ter reductie van broeikasgasemissies, het Kyotofonds. Ook in het Waals en het Vlaams Gewest werden in 2004 en in 2012 zulke fondsen opgezet. Een Brussels klimaatfonds zal zeker vlug worden opgericht.

En ce qui concerne les négociations relatives à la clef de répartition intrabelge, je dois reconnaître que ce dossier se trouve depuis bien trop longtemps sur la table de la Commission nationale "Climat" – M. Schiltz l'a rappelé. Et je constate qu'il est extrêmement difficile de progresser. Pour aboutir à un accord, nous devons absolument surmonter nos querelles belgo-belges et remettre les choses dans leur véritable perspective, à savoir les obligations de la Belgique envers l'Union européenne et nos engagements envers nos partenaires internationaux, surtout envers les pays en voie de développement.

Comme vous avez déjà pu l'entendre lors de la commission du Développement durable et du Climat, j'espère organiser cette année un mini-sommet, afin d'aboutir à un accord global sur les trois éléments principaux. Ce n'est pas une simple clef de répartition, car il s'agit non seulement de répartir les objectifs et les recettes, mais aussi d'améliorer la gouvernance. Il devra garantir la réalisation des objectifs nationaux d'une manière sûre, efficace et responsable en utilisant mieux la complémentarité et les synergies entre les leviers

l'Union européenne, ni la clé de répartition de ce montant entre les États membres. En préparation à ce débat, nous avons demandé de réaliser une étude qui indique qu'une contribution publique belge éventuelle peut être estimée à un montant compris entre 127 et 539 millions de dollars par an d'ici à 2020.

La situation de la Belgique sur le plan du *burden sharing* est plus que problématique. En l'absence d'accord national, la contribution belge est bloquée à 90 millions, au lieu des 150 millions auxquels notre pays s'était engagé en 2009. Dès que la décision sur la répartition des recettes de la mise aux enchères entre les Régions et les autorités fédérales sera formalisée, les recettes figurant sur l'actuel compte d'attente seront transférées vers des fonds dont l'objectif est comparable à celui du Energy and Climate Fund allemand. Il existe ainsi déjà depuis 2002 au niveau fédéral un fonds pour le financement de la politique fédérale de réduction des émissions de gaz à effet de serre, le fonds Kyoto. Des fonds similaires ont été créés en 2004 et en 2012 en Région wallonne et en Région flamande. La Région de Bruxelles-capitale devrait suivre rapidement.

De onderhandelingen over de verdeelsleutel tussen de Belgische entiteiten slepen al veel te lang aan, en ondertussen moeten we wél onze verplichtingen tegenover de EU en onze internationale partners nakomen.

Hopelijk kan ik dit jaar nog een minitop organiseren om een akkoord te bereiken over de drie belangrijkste aspecten. Niet alleen moeten de doelstellingen en ontvangsten verdeeld worden, maar ook moeten de beslissingsstructuren verbeterd worden en moet er zekerheid worden geboden dat de nationale doelstellingen verwezenlijkt

dont disposent les différentes autorités, tout en maximisant les effets d'échelle et en évitant les distorsions de marché et la fragmentation.

Dans ce contexte, il est étonnant de constater que certains proposent que les bénéfices des enchères soient destinés exclusivement aux Régions, contrairement à ce que prévoient les accords institutionnels, mais qu'en même temps, ils ne se sentent apparemment pas prêts à supporter les coûts de la politique climatique. C'est particulièrement regrettable, d'autant que la Belgique, durant le sommet de Doha, n'a pas été en mesure d'honorer ses engagements internationaux en termes de financement climatique. Pour rappel, la Wallonie et la Flandre avaient promis de verser respectivement 8 et 4 millions, alors que le fédéral s'était engagé à contribuer à hauteur de 80 millions d'euros sur les 150 exigés. Vous voyez que, pour une compétence qui n'est pas la sienne, ce n'est pas mal ...

Comme je l'ai déjà dit, nous devons apprendre à relativiser nos querelles belgo-belges. Je souhaite que le gouvernement fédéral joue pleinement son rôle et déploie toutes ses capacités pour lancer un plan climatique fédéral en guise de contribution au plan national "Climat", mais en synergie avec les plans que sont en train de développer les Régions. J'espère que ces dernières agiront en ce sens.

kunnen worden via een betere benutting van de aanvullende synergieën tussen de diverse overheden, het maximaliseren van de schaalvoordelen en het voorkomen van marktverstoringen en fragmentatie.

Als men de opbrengsten van de veilingen uitsluitend zou toekennen aan de Gewesten, zou dat in strijd zijn met de institutionele akkoorden, en bovendien zou het getuigen van inconsistentie indien ze de kosten van het klimaatbeleid niet zouden willen dragen. Dat is des te pijnlijker daar België op de Dohatop zijn verplichtingen op het stuk van de klimaatfinanciering niet kon nakomen.

Het is mijn wens dat de federale regering alles in het werk stelt om een federaal klimaatplan op poten te zetten, dat een synergie creëert met de gewestelijke plannen waarvan ik hoop dat ze in dezelfde richting gaan, en zo bijdraagt tot het Nationaal Klimaatplan.

13.04 David Clarinval (MR): Madame la présidente, je réagirai en deux temps.

Premièrement, en ce qui concerne le *backloading*, je prends acte de la position de la Belgique. Je me permettrai simplement d'attirer l'attention sur la prudence dont il faut faire preuve si l'on veut modifier les règles du jeu en cours de partie. En effet, cela crée toujours de l'insécurité pour les acteurs, notamment les entreprises qui sont malmenées dans le contexte de la compétitivité mondiale.

Deuxièmement, en ce qui concerne la répartition intrabelge, je fais mienne votre intervention. Je retiendrai donc que les déclarations du ministre Nollet sont, comme souvent, farfelues et vexatoires. J'ai confiance en la capacité du gouvernement fédéral à convaincre les Régions de bien vouloir mettre un peu d'huile dans les rouages pour parvenir à un compromis car, en l'espèce, le blocage ne vient manifestement pas du fédéral!

Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses.

13.05 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dat was een hele boterham, waaruit ik een aantal goede zaken onthoud, onder andere uw engagement om te streven naar de oprichting van een Belgisch klimaatfonds en om daarbij de lokale partners, de gefedereerde entiteiten, te betrekken.

Mijnheer de staatssecretaris, is het mogelijk om uw antwoord ook

13.04 David Clarinval (MR): Ik neem nota van het Belgische standpunt over *backloading*. Maar voorzichtigheid is geboden als men de regels wil wijzigen, want dat zorgt voor onzekerheid voor de bedrijven, die in de huidige context al in zwaar weer verkeren.

Wat de verdeling over de Belgische beleidsniveaus betreft, heb ik er het volste vertrouwen in dat de regering de Gewesten zal kunnen overtuigen; het is niet het federale niveau dat het dossier doet vastlopen.

13.05 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): J'aimerais étudier cette réponse sur le papier. Je me réjouis en tout cas de l'engagement pris par le secrétaire d'État d'œuvrer à la création d'un fonds climatique belge et d'y

schriftelijk te krijgen, gelet op de grote omvang ervan?

associer les entités fédérées.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 Samengevoegde vragen van

- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de klimaatfinanciering van België voor de periode na 2012" (nr. 14704)

- mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de snelstartfinanciering en langetermijnfinanciering voor het klimaatfonds" (nr. 16156)

14 Questions jointes de

- M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le financement des mesures climatiques par la Belgique après 2012" (n° 14704)

- Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le financement Fast Start et le financement à long terme pour le fonds climat" (n° 16156)

14.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, deze vraag is eigenlijk al beantwoord. Ik neem er genoeg mee dat u mij uw schriftelijk antwoord op de vorige vraag geeft.

14.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): J'ai déjà obtenu une réponse à ma question. Je me contenterai de la réponse écrite à la question précédente.

14.02 Rita De Bont (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb ook al een gedeeltelijk antwoord gekregen op mijn vragen.

België moest tegen 1 maart zijn verplichtingen inzake de snelstartfinanciering nakomen, maar uit uw vorig antwoord meen ik begrepen te hebben dat dit nog niet het geval is.

Ook wat de langetermijnfinanciering betreft, is er blijkbaar nog geen verdeling binnen Europa. Ik meen daaruit te mogen afleiden dat ook binnen België nog geen verdeling kon worden gemaakt.

Wat rest, is de vraag hoe het federaal niveau dit zal financieren. Er was daarvoor een bedrag opzijgezet. Misschien kunt u die vraag nog beantwoorden? Bij de bespreking van de begroting hebt u gezegd dat u een bedrag hebt opzijgezet om de financiering voor rekening van de federale overheid te nemen. Kan dat wel doorgaan, gelet op de moeilijke economische situatie?

14.02 Rita De Bont (VB): J'ai déjà obtenu des éléments de réponse. La Belgique devait se conformer à ses obligations en matière de financement Fast Start pour le 1er mars 2013, mais cette échéance n'a pas été respectée. Aucun mode de répartition n'a manifestement encore été défini en Europe pour le financement à long terme, et la Belgique ne fait pas exception à cette règle.

Comment le fédéral va-t-il financer ce programme? Un montant a été prévu à cet effet, mais sera-t-il maintenu compte tenu de la situation économique délicate que nous connaissons actuellement?

14.03 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mevrouw de voorzitter, wat dat laatste punt betreft, de federale regering heeft in de begroting 2013 voorzien in een bedrag van ongeveer 60 miljoen euro. Dat is het verschil tussen de 90 miljoen die al betaald werd voor de Fast Start en de nog te financieren laatste 60 miljoen euro. Zo zijn wij zeker dat het akkoord door België gehonoreerd zal worden. Onze voorkeur gaat natuurlijk naar een verdeelsleutel tussen de verschillende deelstaten en een visie voor de toekomst voor de nog te financieren

14.03 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Dans le budget 2013, le gouvernement fédéral a réservé près de 60 millions d'euros à cet effet et la Belgique pourra dès lors honorer les engagements contenus dans l'accord. Nous sommes

70 miljard dollar tegen 2020. Er is dus in een bedrag voorzien, maar het blijft onze voorkeur dat het gefinancierd wordt door de deelstaten en de federale overheid, wetende dat de federale overheid al de eerste 80 miljoen euro gefinancierd heeft.

évidemment partisans d'une clé de répartition entre les différentes entités fédérées et d'une vision prospective pour les 70 milliards de dollars restants d'ici 2020.

14.04 Rita De Bont (VB): Er werden dus nog geen verdere stappen genomen. Krijgen wij de schriftelijke versie van het antwoord?

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le coût budgétaire de la délégation belge à Doha" (n° 14908)

15 Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de budgettaire kosten van de Belgische delegatie te Doha" (nr. 14908)

15.01 David Clarinval (MR): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, la 18e conférence de l'ONU sur le changement climatique a eu lieu du 28 novembre au 7 décembre 2012 à Doha, au Qatar, en présence des délégués de 195 pays. Le 4 décembre, plus de cent ministres se rencontraient pour conclure un accord. L'objectif de ce sommet climatique était de débattre de la suite à donner au Protocole de Kyoto, signé il y a quinze ans et qui arrivait à échéance le 31 décembre 2012.

Au terme de cette conférence, aucun accord global n'a pu être conclu. Le 8 décembre, après une longue nuit de négociations, le Qatar a toutefois proposé une série de textes présentés comme un compromis acceptable sur l'ensemble des dossiers en discussion.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous m'indiquer combien de personnes représentaient la Belgique à Doha?

Vous avez affirmé en commission Climat que des délégués d'ONG et autres *stakeholders* faisaient intégralement partie de la délégation. Qui a payé leur séjour à Doha? Quel est le coût budgétaire total de cette délégation pour l'État belge? Les frais importants engendrés par cette délégation sont-ils pris en charge par le budget des Voies et Moyens ou par des fonds alimentés par la cotisation fédérale? Quelle est l'implication éventuelle des budgets régionaux dans la prise en charge des frais?

15.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Permettez-moi d'abord, monsieur Clarinval, de dire que si la conférence de Doha n'a peut-être pas satisfait les attentes de tous, il ne me paraît pas correct de dire, comme vous le faites dans votre introduction, qu'aucun accord global n'a pu être conclu.

Un exemple: on a quand même prolongé la période Kyoto au-delà de 2012 – sans cela, c'était fini! Doha a notamment permis de résoudre des problèmes majeurs relatifs au protocole de Kyoto, ainsi que permis la continuation jusqu'en 2020, ce qui était une percée cruciale. Sans cette avancée, les futures négociations sur un nouvel instrument

15.01 David Clarinval (MR): De 18e VN-conferentie over klimaatverandering vond plaats van 28 november tot 7 december 2012 te Doha in Qatar. Het was de bedoeling om een vervolg te geven aan het Protocol van Kyoto, dat afliep op 31 december 2012. Op het einde van de conferentie kon er geen akkoord worden bereikt, ook al vormden de door Qatar voorgelegde teksten een basis voor een aanvaardbaar compromis.

Hoeveel personen vertegenwoordigden België in Doha? Wie heeft het verblijf van de ngo-afgevaardigden en de andere stakeholders betaald, die ook deel uitmaakten van de afvaardiging? Wat zijn de totale budgettaire kosten van deze afvaardiging voor de Belgische Staat?

15.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Sommigen hadden meer verwacht van de klimaatconferentie in Doha, maar het Kyoto-protocol werd niettemin verlengd tot 2020. Zonder die verlenging zouden de toekomstige onderhandelingen over een nieuw wereldwijd verdrag in het gedrang zijn gekomen. Bovendien is het Kyoto-protocol nog altijd het enige

mondial seraient devenues particulièrement difficiles.

En outre, le Protocole de Kyoto est et reste le seul accord international qui impose des objectifs juridiquement contraignants, assurant donc que ces objectifs soient effectivement atteints. Il est vrai que pour atteindre un accord global, qui permet de limiter l'augmentation de la température à deux degrés et qui permet à tous de s'adapter aux conséquences inévitables des changements climatiques, plus d'ambition est nécessaire, notamment en réduisant en Europe nos émissions de 30 % pour 2020 et en augmentant l'appui financier aux pays les plus vulnérables. Entre parenthèses, monsieur Clarinval, ce n'est pas en supprimant les efforts faits dans le secteur aérien que nous allons aider à atteindre cet objectif d'un point de vue climatique.

Vous me demandez combien de personnes représentaient la Belgique à Doha et qui a payé les frais des délégués d'ONG et autres *stakeholders*. Je vous rappelle tout d'abord que les membres de la société civile, même s'ils étaient formellement membres de la délégation, ne représentent pas notre pays, conformément au code de bonne conduite adopté au Comité de coordination de la politique internationale de l'environnement. Leur inclusion dans la délégation officielle vise seulement à assurer leur accès à la conférence et leur information.

Selon ce code de conduite, l'inclusion des ONG dans la délégation n'a pas d'implication en ce qui concerne la prise en charge de voyages ou de séjours. Je crois qu'il était peut-être bon que vous posiez la question pour me permettre de rassurer tout le monde.

La délégation belge à Doha comprenait donc cinquante et une personnes au total: trois ministres, sept membres de cabinets et cellules stratégiques (deux de ma cellule stratégique et cinq des cabinets bruxellois et wallon), l'ambassadeur belge à Doha et un collaborateur de l'ambassade, le vice-président du GIEC, le vice-président de l'Ad Hoc working group LCA, dix-neuf fonctionnaires (treize des administrations fédérales, six des Régions), dix-huit membres de la société civile (cinq d'ONG Nord-Sud, quatre d'employeurs, quatre d'ONG environnementales, deux des organisations syndicales, deux des conseillers de jeunesse et un chercheur).

La taille de la délégation peut paraître imposante mais est largement justifiée par le nombre d'organes de la Convention et le Protocole se réunissant à Doha: il y en avait sept, et plus de deux cents points d'ordre du jour.

En ce qui concerne le coût budgétaire total pour l'État belge, je peux vous informer seulement des frais pour mes départements: les frais de voyage et de séjour pour moi-même, les collaborateurs de ma cellule, les fonctionnaires de la DG Environnement (fédérale) reviennent à 32 476 euros. J'ai personnellement veillé à ce que la composition de la délégation soit objectivement justifiée. Sont à ajouter à ces frais de voyage les 25 897 euros pour la location de la salle de délégation, indispensable pour le bon fonctionnement de l'équipe. Ces frais sont pris en charge en partie par le budget des Voies et Moyens et en partie par le Fonds Kyoto. Cette dernière partie pour les frais est portée par le service Changement climatique de la

internationale verdrag dat juridisch bindende doelstellingen oplegt.

De leden van het maatschappelijk middenveld maakten deel uit van onze delegatie, maar vertegenwoordigden ons land niet en hebben hun reis zelf bekostigd. Ze maakten alleen deel uit van onze delegatie om de conferentie te kunnen bijwonen en toegang tot de informatie te kunnen krijgen.

De Belgische delegatie in Doha telde 51 personen: drie ministers, zeven kabinetsmedewerkers en leden van beleidscellen, de Belgische ambassadeur te Doha en een ambassademedewerker, de vicevoorzitter van het IPCC, de vicevoorzitter van de Ad Hoc Working Group on Long-term Cooperative Action, negentien ambtenaren en achttien leden van het maatschappelijk middenveld. Het grote aantal verdragsorganen en agendapunten verklaart waarom de delegatie nogal omvangrijk was.

Ik kan u enkel de begrotingskosten voor mijn departementen meedelen: de reisen verblijfskosten voor mijzelf, de medewerkers van mijn beleidscel en de ambtenaren van het DG Leefmilieu bedragen 32.476 euro. Daarbovenop komen nog de kosten voor het huren van de zaal voor de delegatie (25.897 euro). Die kosten komen ten laste van de Rijksmiddelenbegroting en het Kyotofonds.

DG Environnement.

15.03 David Clarinval (MR): J'ai encore deux remarques. D'abord, j'ai bien parlé d'un accord global. Or celui qui a été conclu ne concerne que 15 % des émissions mondiales de CO₂.

S'agissant ensuite des *stakeholders* et des ONG, je n'ai pas compris qui payait en réalité leur déplacement. Vous n'en savez rien? Ce n'est pas vous? Ce n'est pas issu du budget de l'État, des Régions ou de la cotisation fédérale?

15.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Je peux me renseigner. En tout cas, ce n'est pas parce qu'ils font partie de la délégation que c'est nous qui payons.

15.03 David Clarinval (MR): De overeenkomst heeft maar betrekking op 15 procent van de CO₂-uitstoot; het is dus geen globaal akkoord. Wie betaalt de reiskosten van de stakeholders en de ngo's?

15.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Het is niet omdat ze deel uitmaken van de delegatie dat wij de kosten betalen.

15.05 David Clarinval (MR): C'est ce que je voulais savoir.

15.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Vous avez bien fait de poser la question, parce que ça pouvait prêter à confusion.

15.07 David Clarinval (MR): Je me réjouis d'avoir entendu cette réponse. Le contraire m'aurait déçu.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

16 Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les vols de quotas de CO₂" (n° 15094)

16 Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het stelen van CO₂-quota" (nr. 15094)

16.01 David Clarinval (MR): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, depuis le 1er janvier 2005, 12 000 grands établissements industriels européens sont autorisés à acheter et à vendre des "droits de polluer", plus exactement des permis d'émettre des gaz à effet de serre dans l'atmosphère. Ce nouveau système, reposant sur la directive ETS, permet aux entreprises dépassant leur plafond d'émission de gaz à effet de serre d'acheter des quotas auprès d'entreprises plus performantes sur le plan environnemental.

Cependant, depuis sa mise en place, ce système a déjà rencontré divers soucis: fraude à la TVA, cyberattaques, *phishing*, etc. Dernièrement, des pirates informatiques ont réussi à détourner de nombreux certificats, qui ont par la suite été revendus sur le marché. Constatant un vol de quotas de CO₂ d'une valeur de près de 15 millions d'euros, une société italienne de *trading* et la filiale roumaine d'Holcim ont introduit une action en justice, à Bruxelles, devant le juge des référés, afin d'obtenir le blocage du marché européen des quotas. Déboutée en référé, la filiale d'Holcim a introduit un nouveau recours, directement contre la Commission européenne, réclamant l'équivalent des quotas volés.

Il y a bien sûr d'autres exemples de fraude et de problèmes concernant ce mécanisme.

16.01 David Clarinval (MR): Europese bedrijven mogen broeikasgasemissierechten kopen en verkopen. Door deze regeling kunnen emissieoverschrijdingen via de beter scorende bedrijven worden gecompenseerd. Er zijn echter problemen ontstaan: cybercriminelen hebben onlangs emissiecertificaten gestolen en doorverkocht. Het Roemeense bedrijf dat bestolen werd, heeft in Brussel een kort geding aangespannen met als doel de Europese emissiemarkt te blokkeren. De rechter wees de eis evenwel af. Het bedrijf heeft vervolgens een beroep ingesteld bij de Europese Commissie.

Hoeveel gevallen van diefstal van CO₂-quota waren er in België sinds de invoering van het beleid?

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous m'indiquer le nombre de vols de quotas de CO₂ ayant eu lieu en Belgique depuis la mise en place de cette politique? Quel montant financier cela représente-t-il? Disposez-vous de chiffres pour l'ensemble des pays européens? Des mesures de précaution sont-elles mises en place en Belgique pour éviter ces pirateries informatiques? Si oui, lesquelles? Notre système est-il bien sécurisé?

16.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente, cher collègue, les cas de vols de quotas d'émission qui me sont connus ont été la conséquence de mots de passe mal conservés, divulgués par erreur ou escroqués du côté de l'utilisateur final. En Belgique, il n'y a eu qu'un seul cas de vol de quotas datant du début de 2010: il s'agissait de 60 000 quotas. Le montant financier que cela représente est difficile à évaluer puisque le prix de ces quotas évolue avec les marchés.

À ce jour, aucune faille n'a été détectée dans le système de sécurité du Registre belge et aucune attaque contre l'infrastructure n'a abouti. Ces dernières années, l'administrateur du Registre belge a effectué plusieurs audits indépendants de sécurité et en a implémenté les recommandations. Une série de mesures ont été prises afin d'améliorer la sécurité.

Le système de transfert de quotas est intégré dans la législation contre le blanchiment. Suite à un changement du système de TVA, la fraude à la TVA avec les quotas n'existe plus en Belgique depuis 2010. Les données des utilisateurs ne se trouvent plus sur internet. Chaque transaction doit être confirmée par une deuxième personne et subit un délai de minimum 26 heures. Des quotas ne peuvent être transférés que vers des comptes autorisés à l'avance et, par mesure de prévention, les exigences et les preuves à fournir avant l'ouverture d'un compte dans le Registre sont devenues très contraignantes.

Depuis la mi-2012, la Commission européenne a centralisé les logiciels de Registres nationaux ainsi que leur hébergement. Les moyens techniques de sécurité ne sont donc plus dans nos mains. L'accès des utilisateurs est dès lors sécurisé par leur mot de passe et par un sms.

Je peux donc vous rassurer, le Registre belge satisfait à toutes les exigences légales fixées au niveau européen ainsi qu'aux mesures de sécurité additionnelles suggérées par les Nations unies. Mais nous continuerons à l'évaluer car nous savons que les technologies des *hackers* évoluent sans cesse et il faut donc continuellement mettre à jour nos mécanismes de sécurité.

16.03 David Clarinval (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse.

Il me semblait que la principale source de problème, c'était les carrousels TVA. Vous m'indiquez que la législation a été modifiée en 2010. Je suppose donc que les faits qui sont rendus publics sont antérieurs.

L'incident est clos.

Over welke bedragen gaat het? Beschikt u over cijfers voor alle Europese landen? Hoe beschermt België zich tegen dit soort computercriminaliteit? Is het Belgische systeem degelijk beveiligd?

16.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: De gevallen van quotadiefstal die mij bekend zijn, waren het gevolg van paswoorden die per ongeluk werden verspreid of werden ontfoetseld. Het enige in België bekende geval dateert van 2010. Het betrof 601.000 quota. De schade valt moeilijk te ramen, omdat de quotamarkt fluctueert.

Er zijn geen lacunes in het Belgische systeem. Ons systeem werd immers onderworpen aan verscheidene onafhankelijke veiligheidsaudits en er werden de nodige verbeteringen aangebracht. De Europese Commissie centraliseert de software van de nationale registers. Wij hebben de technische beveiliging dus niet in de hand. Het Belgische register voldoet aan alle voorwaarden die door de EU en de VN worden opgelegd. Wij blijven onze beveiligingsmechanismen echter steeds bijwerken. De toegang van de gebruikers verloopt via paswoorden en sms.

De overdracht van quota maakt deel uit van de wetgeving inzake witwassen. De overdracht gebeurt naar rekeningen waarvoor voorafgaand een machtiging werd verleend en waarvan de opening aan strenge voorwaarden is onderworpen. Elke transactie wordt door een tweede persoon bevestigd.

16.03 David Clarinval (MR): Ik dacht dat de btw-carrousels het grootste probleem waren. U zegt dat de wetgeving in 2010 werd gewijzigd. Ik veronderstel dus dat de feiten dateren van daarvoor.

Het incident is gesloten.

17 Questions jointes de

- M. Josy Arens au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'application du règlement européen n° 995/2010 établissant les obligations des opérateurs qui mettent du bois et des produits dérivés sur le marché" (n° 15385)
- M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'enquête sur l'importation de bois tropical illégal par le port d'Anvers" (n° 15437)
- Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le commerce de bois illégal" (n° 16367)
- M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la transposition du règlement européen sur le bois" (n° 16396)

17 Samengevoegde vragen van

- de heer Josy Arens aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de toepassing van de Europese verordening nr. 995/2010 tot vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen" (nr. 15385)
- de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het onderzoek naar de import van illegaal tropisch hout in de haven van Antwerpen" (nr. 15437)
- mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de illegale houthandel" (nr. 16367)
- de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de omzetting van de Europese houtverordening" (nr. 16396)

17.01 Josy Arens (cdH): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, l'exploitation illégale des forêts suscite de vives préoccupations au niveau mondial. Les problèmes du Sud sont la déforestation et la dégradation des forêts, l'augmentation des émissions de carbone et le changement climatique, la désertification et l'érosion des sols, les implications sociales, politiques et économiques qui nuisent souvent au progrès vers une bonne gouvernance, la mise en péril de la subsistance des communautés locales tributaires de la forêt, les affrontements pour l'exploitation des terres et des ressources, les conflits armés.

Au Nord, ce sont souvent les communes qui sont concernées, car ce sont elles qui mettent à disposition du bois sur le marché. Tel est le contexte dans lequel je pose ma question. Le 3 mars 2013, le règlement européen 995/2010 établissant les obligations des opérateurs qui mettent du bois et des produits dérivés sur le marché est entré en vigueur. Il a pour objectif de lutter contre l'importation de bois illégal sur le marché européen.

Ce règlement s'inscrit dans le cadre d'une série de mesures relevant du plan d'action de l'UE de 2003 relatif à l'application des réglementations forestières, à la gouvernance et aux échanges commerciaux.

17.01 Josy Arens (cdH): Deze illegale houtkap veroorzaakt zowel in het Noorden als in het Zuiden problemen: ontbossing, klimaatverandering, verwoestijning, bodemerrosie, het in gedrang komen van het goed bestuur, gevaar voor het levensonderhoud van lokale gemeenschappen die afhankelijk zijn van het bos en conflicten over de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen.

De Europese verordening 995/2010 tot vaststelling van de verplichtingen voor marktdeelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen, is onlangs in werking getreden. Deze verordening strekt ertoe de import van illegaal hout tegen te gaan. Wat zijn de Europese vereisten ten aanzien

Ce règlement s'inscrit, par ailleurs, dans le cadre d'initiatives prises par l'Assemblée générale des Nations unies qui, en décembre 2012, a proclamé le 21 mars "Journée internationale des forêts". Cette journée s'inscrit aussi dans le cadre de la promotion des Objectifs du Millénaire pour le développement.

Monsieur le ministre, quelles sont les exigences de l'Union européenne à l'égard des opérateurs belges? Ceux-ci ont-ils bénéficié d'une information quant à ces exigences? Il semblerait que la transposition de la réglementation européenne en droit belge soit prête. Comptez-vous la présenter très rapidement au parlement?

Quels sont les acteurs concernés par l'implémentation de ce règlement ainsi que leur rôle et leurs responsabilités?

En ce qui concerne la surveillance du marché (contrôle et sanction), des moyens supplémentaires, notamment en personnel, sont-ils prévus afin que cette surveillance soit effectuée de manière efficace? Une coordination avec les douanes (SPF Finances) est-elle prévue?

Qu'en est-il des *guidelines* élaborés par la Commission européenne?

17.02 Peter Logghe (VB): Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag gaat over hetzelfde onderwerp, maar heeft een andere insteek. De havens van dit land, vooral dan Antwerpen, vragen al jaren meer acties tegen de import van onder andere namaakgoederen en drugs. Ook de import van illegaal tropisch hout maakt daarvan deel uit. De haven van Antwerpen is immers een draaischijf voor de import van tropisch hout.

Ik vroeg uw collega, de minister van Financiën, om maatregelen. Hij verwees naar u. Hij zei letterlijk: "Ik wil de aandacht vestigen op het feit dat de bevoegde autoriteit de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is. Vragen inzake personeelsbeleid of het uitvoeren van onderzoek en het aangeven van prioriteiten behoren dan ook tot de bevoegdheid van die FOD."

De minister had het in zijn antwoord onder meer over het opzetten van coördinatiegesprekken tussen de douane, de politie en de FOD Volksgezondheid. Hij sprak ook over het ontwikkelen van risicoanalyse-instrumenten en over een actieplan.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil graag van u weten wat de stand van zaken is.

Ten eerste, om de problemen aan te pakken, is het nodig ze eerst kwantitatief en kwalitatief in kaart te brengen. Is men daarmee bezig? Is er een onderzoek gestart, en wie leidt dat: uw FOD, de douane of de politie?

Ten tweede, de douane wist mij te melden dat een gecoördineerde actie zou worden opgezet door de douane, de politie en uw FOD Volksgezondheid en Veiligheid van de Voedselketen. Zijn de gesprekken daarover ondertussen gestart? Wanneer worden zij afgerond?

Ten derde, hoever staat het met de ontwikkeling van het zogenaamde risicoanalyse-instrument, dat de invoer van illegaal tropisch hout moet

van de Belgische marktdeelnemers? Werden zij hierover geïnformeerd? Is men klaar met de omzetting van die bepalingen in Belgisch recht? Op wie heeft deze verordening betrekking? Werden de nodige middelen uitgetrokken voor toezicht, controle en sancties? Zal er worden samengewerkt met de douanediensdiensten?

17.02 Peter Logghe (VB): Le port d'Anvers demande depuis plusieurs années le renforcement du contrôle des importations de marchandises de contrefaçon et de drogues. Le port d'Anvers est une plaque tournante pour l'importation de bois tropical. Lorsque j'ai interrogé le ministre des Finances à ce sujet, il a répondu que cette compétence appartient à la ministre de la Santé publique.

Ce problème sera-t-il cartographié? Une enquête a-t-elle été ouverte et par qui est-elle dirigée? Une action coordonnée devrait être mise sur pied par la douane, la police et le SPF Santé publique. Les discussions à ce sujet ont-elles déjà commencé et quand seront-elles terminées? Où en est le développement de l'instrument d'analyse des risques visant à lutter contre l'importation de bois tropical illégal? Un plan d'action concret sera-t-il adopté ensuite? Le ministre transmettra-t-il des résultats concrets au Parlement?

aanpakken? Waarschijnlijk moet dat instrument nagaan welke kanalen worden gebruikt en welke herkomstlanden vaak voorkomen?

Eens het instrument beschikbaar zal zijn, zal er een concreet actieplan moeten komen. Wanneer komt dat er? Komt u dan met de resultaten naar een gemeenschappelijke vergadering van de commissies voor de Binnenlandse Zaken en voor de Volksgezondheid?

17.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, j'ai réagi, pour ma part, à l'alerte lancée par le WWF. Cependant, vous vous souviendrez que je vous ai déjà interpellé à ce sujet à l'occasion de votre déclaration de politique générale.

Un règlement européen est donc entré vigueur ce dimanche 3 mars. Il impose que les entreprises qui importent du bois ou des produits en bois mettent en place un système de vérification et de traçabilité strict pour pouvoir démontrer la légalité du bois importé. Or, selon le WWF, une étude récente démontrerait que les contrôles réalisés en Belgique seraient insuffisants. Au cours des cinq dernières années, aucune cargaison de bois illégal n'aurait été saisie au port d'Anvers, qui est pourtant un point d'entrée important de bois tropical en Europe. Cela serait dû au faible nombre de contrôles réalisés. Le WWF demande aux États membres de prendre ce règlement au sérieux et de stopper le commerce de bois illégal.

Monsieur le secrétaire d'État, disposez-vous des moyens suffisants pour assurer ce contrôle? Quel est le programme et la quantité des contrôles prévus en matière de vérification d'importations de bois? De combien de personnes disposez-vous pour mener à bien cette mission? Pour ces contrôles, allez-vous cibler les cargaisons de bois en provenance de certains pays? Prendrez-vous des mesures pour exiger la transparence des importations de bois par les entreprises belges?

17.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, verschillende vragen zijn heel erg complementair en laten de commissie voor de Volksgezondheid toe zich op basis van het antwoord een vrij volledig beeld van de problematiek te vormen.

Ook mijn aandacht werd gewekt door een alarmkreet van de milieubeweging en recent van het Wereldnatuurfonds WWF. Zij waarschuwen dat de Europese houtverordening, die op 3 maart 2013 is ingegaan, nog niet in Belgische wetgeving is omgezet.

België is niet heel erg goed in het tijdig omzetten van Europese richtlijnen. De Europese houtverordening zou daarvan een nieuw voorbeeld kunnen zijn, hoewel het om een toch wel heel belangrijke problematiek gaat.

Bovendien rijst de vraag hoe het met de controles zit. Er is al

17.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Overeenkomstig een EU-verordening die op 3 maart in werking is getreden, moeten bedrijven die hout en houtproducten invoeren, zich aan een strikt systeem van controle en traceerbaarheid onderwerpen. Volgens het WWF zouden de controles in België echter tekortschieten. Zo zou er de afgelopen vijf jaar geen enkele lading illegaal gekapt hout in de haven van Antwerpen in beslag zijn genomen, terwijl die haven net een draaischijf voor de invoer van tropisch hout in Europa is.

Beschikt u over voldoende middelen om een en ander te controleren? Welke controles worden er uitgevoerd? Over hoeveel personeelsleden beschikt u om die controles te laten uitvoeren? Zal u de controles focussen op ladingen afkomstig uit bepaalde landen? Zal u maatregelen nemen om de Belgische bedrijven die dergelijk hout invoeren, tot meer transparantie te dwingen?

17.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Le WWF signale que le règlement européen sur le bois n'a pas encore été transposé dans la législation belge. Le port d'Anvers serait une plaque tournante et un port important d'importation de bois tropical. Toutefois, aucun constat n'a été réalisé à ce jour et il n'y a pas encore eu de saisie de bois illégal. Les contrôles sont-ils suffisamment stricts?

Où en est la transposition du règlement européen? Pourquoi

geopperd dat Antwerpen een draaischijf en een belangrijke invoerhaven van tropisch hout is. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de haven van Rotterdam, zijn er in de Antwerpse haven nog geen vaststellingen gedaan inzake het in beslag nemen van illegaal hout. Men hoeft geen slecht karakter te hebben om de vraag te stellen of de controles wel sterk genoeg zijn, indien geen vaststellingen zijn gedaan.

Mijnheer de staatssecretaris, ten eerste, hoever staat de regering met de omzetting van de Europese verordening ter zake? Waarom is die nog niet omgezet?

Ten tweede, welke middelen wil de regering uittrekken voor de controles bij bedrijven?

Ten derde, hebt u een idee hoeveel bedrijven aan de controles onderhevig zullen zijn? Hoeveel bedrijven werden de voorbije jaren gecontroleerd? Hoe verloopt de controle in bijvoorbeeld de Antwerpse haven?

17.05 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente, le nouveau règlement demande aux opérateurs, c'est-à-dire aux acteurs économiques introduisant du bois sur le marché européen, de ne mettre sur le marché que du bois légal.

Ils doivent démontrer la légalité par la mise en œuvre du système de diligence raisonnée qui vise à identifier les éventuels risques de récolte illégale de bois et à diminuer les risques identifiés.

Les opérateurs ont été informés de leurs nouvelles obligations et de la manière de les remplir tant par leurs différentes fédérations que par les autorités compétentes, la DG Environnement du SPF Santé publique notamment.

La Commission européenne a de son côté publié un document de guidance pour aider les opérateurs économiques dans leur compréhension de cette nouvelle législation. Ces *Guidelines* sont d'ailleurs disponibles sur le site de l'Union européenne (ec.europa.eu/environment/forest/timber_regulation).

Des contrôles seront effectués sous la supervision de l'autorité compétente par l'inspectorat de la DG Environnement de mon SPF, en collaboration avec les douanes. Des contacts ont d'ailleurs été établis entre ces administrations afin d'avoir un programme et des procédures de travail en commun pour éviter les doublures et pour optimiser l'efficacité de contrôles.

Ik kan u bevestigen dat er controles door de bevoegde overheid voor het jaar 2013 gepland zijn. Deze controles zullen worden verricht onder supervisie van de bevoegde overheid door het inspectoraat van het DG Milieu, in samenwerking met de douane wanneer de controles worden verricht aan toegangspunten, zoals de havens van Antwerpen en Gent.

Sinds 2012 onderhoudt de bevoegde overheid contact met de douane om zo vlug mogelijk en zo goed mogelijk voorbereid te zijn op deze gecoördineerde controles. Er zijn opleidingen gepland opdat deze

n'a-t-il pas encore été transposé? Quels moyens le gouvernement veut-il dégager pour renforcer les contrôles au sein des entreprises? Combien d'entreprises sont-elles soumises à des contrôles? Combien d'entreprises ont été contrôlées au cours des dernières années? Comment se déroule le contrôle dans le port d'Anvers?

17.05 Staatssecretaris Melchior Wathelet: In de nieuwe verordening wordt de economische actoren die hout op de Europese markt brengen, gevraagd de legaliteit van dat hout aan te tonen door een stelsel van zorgvuldigheidseisen toe te passen dat identificatie mogelijk moet maken en het risico moet verminderen dat er hout van illegale houtkap op de markt komt.

De marktdeelnemers werden op de hoogte gebracht van hun nieuwe verplichtingen. De Europese Commissie heeft een document gepubliceerd om ze te helpen de nieuwe regels te begrijpen.

Onder toezicht van de bevoegde autoriteit zullen controles worden uitgevoerd door de inspectiediensten van het DG Leefmilieu van mijn FOD, in samenwerking met de douane.

Des contrôles sont effectivement prévus en 2013 et ils seront effectués par l'inspection de la DG Environnement en coopération avec les douanes. Depuis 2012, ces contrôles coordonnés sont préparés en concertation avec les douanes. Des formations sont également prévues et nous nous appuyons sur le Musée royal de

controles zo efficiënt en doelgericht mogelijk zouden verlopen. Er zal ook een beroep worden gedaan op het Museum voor Midden-Afrika van Tervuren in het kader van deze controles, gelet op hun grote expertise bij de identificatie van tropisch hout van allerlei oorsprong. U begrijpt dat ik hier niets meer over kan zeggen, teneinde de werkmethode van de overheid op het vlak van de controles te vrijwaren.

Je déposerai prochainement au Conseil des ministres un projet de loi qui fixe les sanctions administratives en cas d'importation illégale de bois exotiques et qui étend la capacité d'inspection de mon administration, notamment aux services de douanes. Actuellement, le règlement européen est en vigueur en Belgique, mais il appartient aux États membres de fixer les sanctions dans leurs réglementations, ce qui sera fait prochainement pour notre pays.

17.06 Josy Arens (cdH): Madame la présidente, je remercie le ministre pour sa réponse très complète; elle va dans le bon sens: tout est mis en œuvre pour que les contrôles soient les plus efficaces possible, ce qui nous arrange.

Si j'ai bien compris, ce règlement ne doit pas être transposé dans notre droit; il suffit de mettre en place les sanctions administratives pour les contrevenants.

17.07 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur Arens, du point de vue pratique, je ne puis vous dire comment s'effectueront les contrôles ni le plan mis en place, mais il s'agit d'un nouveau type de mécanisme qu'il serait peut-être bon d'évaluer au début 2014, après une première année, pour voir si la collaboration et les contrôles, principalement avec les douanes, ont porté leurs fruits. Nous étudierons à ce moment-là la nécessité d'ajouter d'éventuels autres éléments à prendre en compte.

17.08 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik wil u bedanken voor uw vrij volledig antwoord. Het laatste element is ook belangrijk, uw voorstel voor een evaluatie in 2014. Dat moeten wij eens bekijken.

17.09 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Voor de verkiezingen. Dat is niet om het weg te werken.

17.10 Peter Logghe (VB): Neen, dat begrijp ik.

Als ik u goed heb begrepen, mijnheer de staatssecretaris, worden de verhoogde controles opgezet aan de toegangspunten tot Gent en Antwerpen. Begrijp ik het goed dat de controles volgens de nieuwe modus al zijn gestart? Uw collega verantwoordelijk voor de douane heeft immers verklaard dat men nog niet helemaal kan starten, omdat er nog niet voldoende personeel is aangeworven voor de controles nieuwe modus. U zegt echter dat die al wel lopen.

l'Afrique centrale de Tervuren. Il m'est impossible de vous fournir davantage de détails sur la nature des contrôles.

Elke EU-lidstaat moet de sancties vaststellen die voortvloeien uit de vigerende EU-verordening. Ik zal binnenkort een wetsontwerp indienen om administratieve sancties voor de invoer van illegaal gekapt tropisch hout vast te leggen en de inspectiebevoegdheid van mijn administratie uit te breiden.

17.06 Josy Arens (cdH): Dank u voor uw antwoord. Als ik het goed begrijp, moet die verordening niet in het Belgische recht omgezet worden, maar volstaat het om de administratieve sancties uit te vaardigen.

17.07 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Ik kan nog niet in details treden over de manier waarop de controles zullen worden uitgevoerd, maar het lijkt me verstandig om de doelmatigheid van de nieuwe regeling en de samenwerking met de douane een jaar na de inwerkingtreding van de verordening, met andere woorden begin 2014, te evalueren.

17.10 Peter Logghe (VB): Les contrôles ont-ils déjà commencé? J'avais cru comprendre que l'effectif n'était pas encore suffisant pour procéder à ces contrôles coordonnés. L'outil d'analyse de risques a-t-il déjà été développé et sera-t-il prochainement utilisé?

Tot slot, is ondertussen het risicoanalyzedocument voldoende ontwikkeld? Staat het op punt en zal het worden gebruikt?

De **voorzitter**: Nog een korte reactie van de staatssecretaris?

17.11 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: (...)

17.12 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie de votre réponse. Je comprends que vous ne puissiez pas nous donner la date du contrôle du container n° 10. J'aurais quand même aimé avoir une idée de l'ampleur de l'opération et être rassurée quant aux moyens dont vous disposez. Je suis ravie d'apprendre que le service des douanes va évidemment renforcer votre propre administration.

Par ailleurs, il est très important que vous puissiez prendre rapidement des sanctions administratives. Je suis également en faveur d'une évaluation de ces contrôles en fin d'année.

17.12 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Ik begrijp dat u de datum van de controle van container nr. 10 niet kunt meedelen, maar ik zou graag van u vernemen hoe groot de operatie is opgezet, en door u gerustgesteld worden in verband met de aangewende middelen. Voorts is het belangrijk dat u snel administratieve sancties kunt opleggen. Ik steun de evaluatie van deze controles op het einde van het jaar.

17.13 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord.

Ik begrijp dat voor de omzetting van de Europese richtlijn enkel nog het sanctioneel kader ontbreekt en dat u zich engageert voor een snelle implementatie. U hebt gezegd dat u dit zo snel mogelijk zult overmaken aan de Ministerraad. Ik verwelkom dat initiatief. Belangrijk is dat wij ons huiswerk snel hebben gemaakt.

Wat de samenwerking met de douane betreft, ik herinner mij uit andere dossiers, zoals de nucleaire export, dat dit geen evidente zaak is, dat de nood aan mensen en middelen op het terrein groot is.

Ik hoop dat u in uw opzet zult slagen en er in de komende maanden voor zult zorgen dat de controle wordt verscherpt en dat die praktijken worden vastgesteld en bestraft.

17.13 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Seul le cadre répressif manque donc pour que la transposition de la directive soit complète. Le secrétaire d'État s'engage à faire en sorte qu'il soit mis en œuvre rapidement. Je m'en félicite.

La coopération avec la douane n'a pas toujours été évidente dans le passé. Les besoins en effectifs et en moyens sont importants. Espérons qu'un contrôle renforcé sera effectivement mis en place au cours des prochains mois et que les pratiques illégales seront réellement constatées et sanctionnées.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

18 **Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le caractère cancérigène des produits de substitution à l'amiante" (n° 15607)**

18 **Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de carcinogeniteit van asbestvervangers" (nr. 15607)**

18.01 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, ce problème touche non seulement le consommateur, mais aussi les travailleurs du secteur de la construction. C'est pourquoi nous avons adressé la même question

18.01 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Asbestvervangers zoals vuurvaste keramische vezels en de

à Mme De Coninck pour ce qui concerne les aspects de l'emploi et de la protection des travailleurs.

Je m'adresse donc à vous en tant que responsable de la politique des produits, car il me semble que le dossier des produits de substitution à l'amiante, tels que les fibres céramiques réfractaires, et les dangers potentiels pour la santé liés à une exposition prolongée ou régulière, sont pour l'instant insuffisamment connus ou étudiés et sont, par conséquent, peu pris en compte dans les législations belges ou européennes.

Pour l'Europe, les fibres céramiques réfractaires sont classées substances irritantes et étiquetées toxiques et cancérigènes catégorie 2. Pour l'Agence internationale pour la recherche sur le cancer (IARC), les fibres céramiques sont classées substances possiblement cancérigènes. En Belgique, elles ne sont pas reprises comme agents cancérigènes dans l'annexe 1 de l'arrêté royal du 11 mars 2002 visant la protection de la santé des travailleurs exposés à des agents chimiques.

Ces craintes m'ont d'ailleurs été récemment confirmées par des représentants syndicaux, inquiets de voir certains de leurs collègues en contact avec ces matériaux souffrir de différents troubles respiratoires et ne pouvant faire reconnaître ou identifier correctement l'origine de leurs maux. C'est avant tout la forme de ces fibres, particulièrement fines et longues, qui poserait un problème pour les voix respiratoires en s'infiltrant loin dans les poumons et en y restant bloquées en raison de leur longueur. C'est un peu la même chose que l'amiante, et c'est ce qui rend ce problème effrayant. On a remplacé celle-ci par quelque chose qui est doté des mêmes caractéristiques physiques.

Je souhaite donc m'enquérir de la gestion de ce dossier.

Une proposition de loi du sénateur Mahoux demande qu'un arrêté royal soit pris afin de définir des valeurs limites d'exposition professionnelle et que soit apposé un étiquetage faisant mention de la dangerosité pour la santé des travailleurs en contact avec ces matériaux. Cette demande vous paraît-elle actuellement indiquée, voire nécessaire? Vos services sont-ils en train de préparer un tel arrêté royal?

Il me revient que la directive européenne reprenant les substances cancérigènes serait en cours de révision. Pouvez-vous me confirmer cette information? Si elle est correcte, quel est l'état d'avancement des consultations auprès des États membres, ainsi que la volonté éventuelle de la Belgique de demander l'inscription des fibres de substitution, telles que les fibres céramiques réfractaires, dans l'annexe de la directive reprenant les substances cancérigènes?

Plus largement, les panneaux d'isolation composés de fibres céramiques réfractaires feront-ils partie des produits examinés dans votre plan produits? Existe-t-il des études récentes ou en cours sur les effets pour l'organisme humain des fibres de substitution à l'amiante, dont vos services auraient connaissance ou que vos services auraient commandées afin d'améliorer notre savoir scientifique en la matière?

mogelijke gezondheidsrisico's van een langdurige of regelmatige blootstelling aan die producten zijn onvoldoende bekend en bestudeerd. Vuurvaste keramische vezels worden door Europa als irriterende substantie geclassificeerd en bij de toxische en kankerverwekkende stoffen van categorie 2 ingedeeld. In België staan ze niet vermeld in de lijst van kankerverwekkende stoffen.

Vakbondsvertegenwoordigers maken zich zorgen over sommige werknemers die in contact komen met die producten en ademhalingsstoornissen hebben waarvan de oorzaak niet kan worden achterhaald, laat staan erkend. Die fijne, lange vezels dringen makkelijk door tot in de longen, waar ze blijven vastzitten. Men heeft asbest dus vervangen door een product dat dezelfde nadelen inhoudt.

Er ligt een wetsvoorstel voor dat ertoe strekt de grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling in een koninklijk besluit vast te leggen en de vermelding van de gezondheidsrisico's op het etiket verplicht te maken. Lijkt u dat aangewezen? Bereiden uw diensten zo'n koninklijk besluit voor?

Naar verluidt wordt de Europese richtlijn met betrekking tot de kankerverwekkende substanties momenteel herzien. Klopt dat? Zal België vragen dat die vezels in de lijst van kankerverwekkende stoffen worden opgenomen?

Zullen isolatiepanelen uit vuurvaste keramische vezels opgenomen worden in de lijst van de producten die in het kader van uw productplan onderzocht zullen worden? Bestaan er recente studies over de effecten van asbestvervangende vezels op het menselijk lichaam?

18.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente, chère collègue, les propriétés dangereuses des fibres céramiques réfractaires sont reconnues au niveau européen. Elles font l'objet d'une classification harmonisée en vertu du règlement 1272/2008 sur la classification, l'étiquetage et l'emballage des substances et mélanges. Ces fibres céramiques réfractaires sont interdites de mise à disposition des consommateurs en tant que substances et dans des mélanges en vertu de l'annexe 17 du règlement REACH. Elles font l'objet d'un étiquetage pour les travailleurs qui manipulent ces substances. Ces fibres céramiques ont également été identifiées en tant que substances extrêmement préoccupantes et ont été publiées sur la liste candidate le 19 décembre 2011. Cette étape est la première du processus d'autorisation sous REACH. Les substances reprises sur cette liste candidate sont, en effet, prioritaires pour être, ensuite, introduites dans l'annexe 14 de REACH. Dès lors, elles ne peuvent plus être mises sur le marché, ni être utilisées sur les marchés européens, à moins de bénéficier d'une autorisation spécifique et limitée dans le temps.

Les valeurs limites d'exposition professionnelle ainsi que la directive européenne reprenant les substances cancérogènes ne relèvent pas de ma compétence, mais de celle de la ministre de l'Emploi et du Travail.

À ma connaissance, les fibres réfractaires céramiques sont essentiellement utilisées dans les isolations de type industriel pour des applications techniques à haute température. Leur utilisation dans les produits de construction à destination des consommateurs n'est pas relevante.

18.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: De gevaarlijke eigenschappen van vuurvaste keramische vezels worden op Europees niveau erkend. Die vezels mogen krachtens bijlage 17 van de REACH-verordening niet als stoffen en in mengsels ter beschikking worden gesteld van de consumenten, en zijn onderworpen aan een etikettering voor de werknemers die ermee omgaan. Zij werden als zeer zorgwekkende stoffen geïdentificeerd en werden opgenomen in de lijst met aanvragen die op 19 december 2011 werd gepubliceerd. Ze mogen niet meer op de markt worden gebracht en mogen niet meer worden gebruikt op de Europese markt, tenzij met een specifieke en in de tijd beperkte vergunning.

De grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling en de Europese richtlijn met een lijst van kankerverwekkende stoffen vallen onder de bevoegdheid van de minister van Werk.

Vuurvaste keramische vezels worden voornamelijk gebruikt in industrieel isolatiemateriaal. Het gebruik ervan in bouwproducten voor de gewone consument is niet aan de orde.

18.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je prends acte de votre réponse.

Je craignais que ces produits soient disponibles dans les magasins de bricolage. Si j'ai bien compris, ce n'est pas le cas. Le consommateur ne peut donc pas être en contact direct avec ces produits mais ceux-ci ont une utilisation industrielle. Ma question reste relevante pour la protection des travailleurs.

18.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Ik was al bang dat die vezels in de Brico verkocht zou worden! De consument mag niet in contact komen met die producten, die wel in de industrie gebruikt worden. Mijn vraag blijft dus relevant voor de bescherming van de werknemers.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

19 **Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het vervangen van diesel door waterstof" (nr. 15697)**

19 **Question de Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,**

adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le remplacement du diesel par l'hydrogène" (n° 15697)

19.01 Rita De Bont (VB): Mijnheer de staatssecretaris, volgens het Milieuprogramma van de Verenigde Naties zouden wereldwijd 2,4 miljoen doden kunnen worden vermeden, wanneer wij de roetuitstoot, in grote mate afkomstig van dieselloertuigen, zouden beperken.

In de classificatie van de Wereldgezondheidsorganisatie werden dieseluitletgasen verhoogd van mogelijk kankerverwekkend naar kankerverwekkend. Daarbij komt nog eens dat 38 van 's werelds meest prominente atmosfeerwetenschappers in hun tijdschrift schrijven dat zwarte koolstof, de belangrijkste component van roet, in combinatie met bijvoorbeeld sulfaten, aanwezig in de uitletgasen van dieselwagens, de tweede grootste opwarmingsfactor van de atmosfeer is.

Naast het feit dat wij in België de door Europa opgelegde doelstellingen inzake de luchtkwaliteit en de beperking van de uitstoot van vervuulende stoffen – een gemeenschapsmaterie – niet halen, zou dat laatste een stimulans moeten zijn, en een duwtje in de rug van de federale overheid, om zo snel mogelijk over te schakelen van dieselloertuigen naar voertuigen op alternatieve brandstof.

Elektrische voertuigen zijn bij het publiek niet populair. De ontwikkeling ervan is ook nog niet helemaal afgerond. Er zouden tegen 2020 ook nog minstens 20 000 laadpalen voor elektrische wagens bij moeten komen om een massale overschakeling mogelijk te maken.

Vijf grote autoproducenten steken ondertussen hun geld liever in waterstofauto's, maar ook daarvoor is er nog een gebrek aan infrastructuur. Als gevolg daarvan stelt men voor dat de overheid in bepaalde tankstations enkele benzine- of dieselpompen zou vervangen door pompen met waterstofgas. Volgens de Europese Commissie zou tegen 2020 trouwens in een vast aantal pompen met waterstofgas voorzien moeten zijn, in ieder Europees land.

Mijn vraag is of men zomaar in de onmiddellijke omgeving van een benzine- of dieselpomp een waterstofpomp of een pomp met CNG-gas kan en mag installeren. Waterstofpompen en CNG-pompen zouden immers worden bevoorradt door het in onze grond uitgebreid aanwezige gas- en waterstofgasnetwerk. Ik spreek ook over CNG-gas, natuurlijk gas dus, omdat de installaties die geschikt zijn voor CNG ook perfect geschikt zouden zijn voor waterstof.

Zelfs de voertuigen die in een overgangperiode op CNG-gas rijden, zouden perfect op waterstof kunnen rijden. Op die manier zou men al geleidelijk, tegen 2030 – het moment dat er voldoende waterstofgas beschikbaar zou zijn – kunnen overschakelen naar die properdere brandstofvorm.

Werd hierover al overleg gepleegd met de Gemeenschappen en Gewesten? Wat zou de bijdrage van de federale overheid kunnen zijn om dit proces te versnellen? Zou de federale overheid het installeren van een aantal tankstations kunnen stimuleren of voor haar rekening

19.01 Rita De Bont (VB): À en croire le programme environnemental des Nations Unies, la limitation des émissions de suie provenant principalement des véhicules diesel pourrait éviter 2,4 millions de morts dans le monde. Force est cependant de constater que les véhicules électriques ne recueillent pas les faveurs du public. De même, les infrastructures manquent encore pour la production de voitures à hydrogène.

Des pompes à hydrogène ou à gaz naturel comprimé (GNC) peuvent-elles être installées sans précautions particulières à proximité de pompes à essence ou diesel? Les Communautés et les Régions ont-elles déjà été consultées à ce sujet? Comment le gouvernement fédéral pourrait-il contribuer à accélérer le processus? Des mesures fiscales sont-elles à l'étude pour encourager le passage temporaire à des véhicules au GNC ou à l'hydrogène? Le gouvernement compte-t-il donner l'exemple dans ce domaine?

kunnen nemen? Overweegt de federale overheid om de voorlopige overschakeling naar CNG-voertuigen of voertuigen op waterstof te stimuleren via fiscale maatregelen? Of zal zij hierbij zelf een voorbeeldfunctie vervullen?

19.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw de voorzitter, de transportsector dient op korte, middellange en lange termijn aanzienlijke inspanningen te doen en hij dient zijn emissies van broeikasgassen en lokale pollutanten sterk te reduceren. Hiertoe werd zowel op Europees als nationaal vlak reeds een aantal initiatieven genomen en staat er nog meer in de steigers.

Een voorbeeld is het recente initiatief van de Europese Commissie waarop u alludeert. Daarmee stelt de Europese Commissie een ambitieus maatregelenpakket voor voor het uitbouwen van een distributienetwerk voor alternatieve-energiedragers in de hele EU. Binnen dit maatregelenpakket worden de lidstaten ertoe aangezet om tegen 2020 onder meer een dicht netwerk van elektrische laadpalen voor elektrische voertuigen uit te bouwen. Zoals u opmerkt, gaat het voor België om ongeveer 20 000 laadpalen en een aantal waterstofpompen.

De bijdrage van de federale overheid hierin zou een fiscale stimulans kunnen zijn. Ikzelf ben voorstander van zo'n initiatief en ik zal dit dan ook bepleiten bij mijn collega's in de federale regering. Wat de timing voor de invoering van fiscale stimuli betreft, meen ik dat het aangewezen is dat de invoering ervan wordt afgestemd op de planning van de Gewesten inzake de realisatie van distributienetwerken. Intussen kan de federale regering nagaan hoe zij dit fiscaal aspect best integreert in de algemene vergroening van de fiscaliteit.

Voor de toekomst is waterstof een veelbelovend alternatief voor de traditionele brandstoffen benzine en diesel. Bij gebruik van de brandstofcel als aandrijftechnologie vormt water het enige restproduct. Indien waterstof echter wordt gebruikt in een verbrandingsmotor, wordt, net zoals bij benzine, diesel en CNG, het schadelijke stikstofdioxide gevormd. Waterstof is in de toekomst veelbelovend wanneer het door middel van elektrolyse uit hernieuwbare energiebronnen zoals zon en windenergie gewonnen kan worden.

In tegenstelling tot CNG zijn er momenteel nog geen waterstofvoertuigen gecommercialiseerd. Vandaar dat het opzetten van een netwerk van waterstoftankstations momenteel economisch niet rendabel is. Voor CNG daarentegen, is in ons land inmiddels een aantal tankstations operationeel. Ze bevinden zich in de onmiddellijke omgeving van een benzine- of dieselpomp en zouden ook uitgerust kunnen worden met waterstofpompen.

De rol van de federale overheid daarin is beperkt. Zo zijn op fiscaal vlak de installatiepremies, de belasting op inverkeerstelling en de verkeersbelasting regionale bevoegdheden. De federale overheid is bevoegd voor de berekening van het voordeel van alle aard voor bedrijfswagens. Ik heb hier de formule. Het voordeel van alle aard voor CNG- of LPG-wagens wordt op dezelfde manier berekend als voor benzine, dus $5,5\% + 115 \text{ voor CO}_2 \times 0,1 + \text{waardecategorie} \times 6,7$.

19.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Le secteur du transport devra fournir des efforts considérables pour parvenir à une réduction substantielle des émissions de gaz à effet de serre. Une série d'initiatives ont déjà été prises sur les plans national et européen et d'autres sont en préparation.

La Commission européenne présente un paquet de mesures ambitieux en vue de développer un réseau de distribution pour les supports énergétiques alternatifs. Les États membres sont notamment encouragés à développer un réseau dense de bornes de rechargement pour voitures électriques et de pompes à hydrogène. La contribution de l'État fédéral pourrait consister en un incitant fiscal. Je suis favorable à cette option et la préconiserai au sein du gouvernement fédéral. L'État fédéral devrait coordonner ces incitants fiscaux avec le calendrier prévu par les Régions.

À l'avenir, l'hydrogène constituera un substitut prometteur de l'essence et du diesel. Un véhicule propulsé au moyen d'une pile à combustible ne rejette que de l'eau. En revanche, utilisé dans un moteur à combustion, l'hydrogène forme une substance nocive, à savoir de l'oxyde d'azote. L'hydrogène est prometteur s'il peut être produit par électrolyse à partir de sources d'énergie renouvelables telles que l'énergie solaire et éolienne.

La mise en place d'un réseau de stations-service proposant de l'hydrogène ne serait actuellement pas rentable étant donné qu'aucun véhicule propulsé à l'hydrogène n'a encore été commercialisé. En revanche, plusieurs stations proposent déjà du gaz naturel

Dit is *l'avantage de toute nature*. Die factor 115 zou men kunnen veranderen om de aankoop van meer milieuvriendelijke voertuigen te stimuleren. Een tweede mogelijkheid is de mate van aftrekbaarheid van bedrijfswagens. Analooq met het voordeel van alle aard is het mogelijk om voor milieuvriendelijke voertuigen in een hogere graad van aftrekbaarheid te voorzien.

comprimé dans notre pays. Elles pourront ultérieurement également être équipées de pompes à hydrogène.

Le rôle joué par l'État fédéral est limité. Les primes à l'installation, la taxe de mise en circulation et la taxe de circulation relèvent des compétences des Régions. L'échelon fédéral est compétent en matière de calcul de l'avantage de toute nature pour l'utilisation de véhicules de société. Le mode de calcul de l'avantage de toute nature relatif aux voitures propulsées au gaz naturel comprimé ou au GPL est identique à celui appliqué aux véhicules à essence.

Ce facteur 115 pourrait être adapté afin de stimuler l'achat de véhicules plus écologiques. En ce qui concerne les voitures de société, on pourrait également prévoir une déductibilité plus importante pour les véhicules écologiques.

19.03 Rita De Bont (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u bent goed op de hoogte en goed geïnformeerd. Ik moet wel zeggen dat ik dit antwoord vorig jaar al eens heb gekregen. Er is ter zake niet veel veranderd. Ik mis daadkracht en planning. Dit zijn immers zaken die goed op voorhand moeten worden gepland.

19.03 Rita De Bont (VB): Vous nous donnez la même réponse que l'année dernière. Il y a un manque de volonté d'agir et de planification. Les pays voisins sont déjà bien plus avancés.

Onze buurlanden staan al een stuk verder. Wij willen altijd de beste van de klas zijn in Europa en de wereld in woorden, maar in daden schieten wij vaak te kort.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

20 Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la protection de l'Arctique" (n° 15801)

20 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de bescherming van het noordpoolgebied" (nr. 15801)

20.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, ma question a trait à la résolution votée par la Chambre sur la protection de la zone arctique. Nul besoin de rappeler à quel point la situation en Arctique est préoccupante: le recul des glaces dû à la fonte de la banquise est de plus en plus important suite au réchauffement climatique.

20.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Als gevolg van de klimaatopwarming smelt het Noordpoolijs nog sneller weg. Dat gebied wordt geclaimd, wegens de doorgangen die vrijkomen tussen Rusland en het

Cette zone constitue de plus en plus un objet de convoitise étant donné les zones de passage qui se dégagent entre la Russie et le nord des États-Unis et de l'Europe. Rappelons encore la question des ours polaires qui dépendent des écosystèmes locaux.

Comment la résolution du 19 mai 2011 pour la protection de l'Arctique a-t-elle été mise en œuvre? Elle demandait l'adoption d'un protocole international pour la protection de l'océan Arctique basé sur la convention des Nations unies sur le droit de la mer; des initiatives à partir de la Belgique afin de préserver cette région et sa population des effets du changement climatique; un moratoire international pour toute activité d'exploration ou toute expansion des activités d'extraction des ressources minérales en région arctique, à tout le moins dans les zones maritimes; enfin, l'élaboration d'un code maritime obligatoire dans les eaux polaires.

Dans quelles mesures votre administration a-t-elle poursuivi ces objectifs?

J'ai déjà interrogé le ministre Reynders; il m'a fourni certaines réponses. Comme c'est le SPF Environnement qui a dévolu certaines personnes à cette cause, vous êtes le mieux placé pour apporter des informations.

Une de ces personnes est décédée: a-t-elle été remplacée?

La Belgique reste-t-elle active sur ces questions, en notre nom?

noorden van de Verenigde Staten en van Europa.

Hoe werd er uitvoering gegeven aan de resolutie over de bescherming van het noordpoolgebied (Doc 53-1000/7) die op 19 mei 2011 door de Kamer werd aangenomen? In welke mate heeft uw administratie de in die resolutie opgesomde doelstellingen tot de hare gemaakt?

In die resolutie werd de regering onder meer gevraagd te ijveren voor de aanneming van een internationaal protocol voor de bescherming van de Arctische Oceaan, dat zou zijn gebaseerd op het VN-Zeerechtverdrag en werd ons land gevraagd initiatieven te nemen om dat gebied en zijn bevolking te vrijwaren van de gevolgen van de klimaatverandering.

Minister Reynders bezorgde me al een aantal antwoorden, maar aangezien er mensen van de FOD Leefmilieu zich bezighouden met dit dossier, bent u het best geplaatst om te antwoorden. Blijft ons land in dit dossier een actieve rol opnemen?

20.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame Snoy, la question relative au protocole, au moratoire et au code sont des matières relevant de la compétence du ministre Vande Lanotte.

Par contre, la meilleure façon de préserver la région et sa population des effets du changement climatique qui va en s'accéléralant est évidemment de réduire les émissions de gaz à effet de serre aux niveaux international, européen et belge. Aux niveaux international et européen, la Belgique prend des positions cohérentes avec les recommandations scientifiques du GIEC et le principe de la justice climatique est un des points d'attention.

Au niveau belge, j'espère pouvoir compter sur vous et sur différents gouvernements régionaux pour réaliser la politique suffisamment ambitieuse, qui doit permettre à la Belgique de réaliser, de manière sûre et efficace, l'ensemble des objectifs d'un point de vue climatique. Voilà pour ma part d'initiative. Cela me semble fondamental en vue de préserver l'Arctique de la meilleure manière possible.

20.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, on avait dit, lors du débat relatif à cette résolution, que l'effort devait tout d'abord commencer par nous. Néanmoins, au

20.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Minister Vande Lanotte is bevoegd voor het protocol, het moratorium en de code. De beste manier om het gebied te beschermen tegen de versnelde klimaatverandering is een vermindering van de broeikasgasuitstoot. België neemt standpunten in die aansluiten bij de wetenschappelijke aanbevelingen van het IPCC.

20.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Een medewerker van de FOD

sein du SPF Environnement, une personne en particulier suivait ces négociations. Or, cette personne est décédée. Cette question était quand même suivie dans votre administration!

Leefmilieu volgde de onderhandelingen op. Ik wou weten of er als gevolg van zijn overlijden iets veranderd is.

20.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: (...)

20.05 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Ces matières incombent à l'administration de M. Vande Lanotte?

20.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Je peux la faire suivre! Ce n'est pas un problème! Le problème n'est pas de ne pas vouloir répondre. Voulez-vous que je transmette votre question?

20.05 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Wil u dat ik deze vraag aan minister Vande Lanotte doorgeef?

20.07 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Je veux bien! Merci!

20.07 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Graag.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

20.08 Staatssecretaris Melchior Wathelet: We komen aan de laatste vraag!

De **voorzitter**: Inderdaad, ik zal onmiddellijk meegeven dat vraag nr. 16091 van de heer Calvo wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

La **présidente**: Il s'agit de la dernière question dans la mesure où la question n° 16091 de M. Calvo est transformée en question écrite.

21 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de strijd tegen de CO₂-uitstoot" (nr. 16074)**

21 **Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les mesures prises pour limiter les émissions de CO₂" (n° 16074)**

21.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik zal uw lijden niet te lang rekken.

21.01 Peter Logghe (VB): Le régime des réductions accordées pour l'achat de voitures neuves à faible taux d'émissions de CO₂ a pris fin le 1er janvier 2012. D'après la Febiac, les effets s'en sont immédiatement fait ressentir: le niveau moyen d'émission a de nouveau augmenté. Cette hausse est surtout constatée en Région wallonne. Comment l'expliquer?

Febiac heeft onlangs cijfergegevens bekendgemaakt over de gemiddelde CO₂-emissie per type eigenaar en per Gewest. U herinnert zich natuurlijk dat de federale overheid in een poging om de CO₂-uitstoot bij auto's te verminderen, kortingen heeft toegekend op de factuur, zodat de emissies van 2008 tot 2011 zijn gedaald van 152 gram per kilometer tot 128 gram per kilometer. Op 1 januari 2012 kwam er een einde aan het kortingsysteem en het effect was volgens Febiac onmiddellijk duidelijk: de gemiddelde emissie steeg opnieuw tot 130 gram per kilometer. Ik denk dat u ook wel kennis zult hebben genomen van die cijfergegevens. De vraag is hoe de overheid op een en ander zal reageren.

Il ressort des chiffres de la Febiac que les émissions diminuent pour les voitures de fonction mais pas pour celles des indépendants et des particuliers. Comment expliquer ces différences? Les pouvoirs publics peuvent-ils

Mijnheer de staatssecretaris, daarover heb ik drie concrete vragen aan u.

Ten eerste, terwijl in het Vlaams Gewest en het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest de gemiddelde emissie in 2012 ten opzichte van 2011 nog een beetje daalt, is er wel een stijging merkbaar in het Waals Gewest. Hebt u daarvoor een verklaring, zo op het eerste gezicht?

Ten tweede, opvallend in de cijfergegevens van Febiac is ook dat leasingbedrijven en bedrijven zonder leasing een duidelijke daling van de CO₂-emissie kennen, terwijl dat bij zelfstandigen niet het geval is. Ook bij particulieren is er sprake van een stijging. Er is dus duidelijk een divergentie naargelang de categorie. Welke redenen ziet u voor dat verschil? Moet u als overheid inspelen op die categorieën om te proberen bij te sturen?

Ten derde, gelet op de opnieuw stijgende tendens van de gemiddelde emissie van voertuigen in het verkeer, durf ik te vragen naar de beleidsopties van de federale regering. Febiac stelt bijvoorbeeld voor om heel het beleid inzake de emissies aan de Gewesten over te dragen, zodat de Gewesten voortaan autonoom kunnen beslissen en al dan niet premies of kortingen op factuur kunnen toestaan. Wat is de stelling van de regering in dezen?

21.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw de voorzitter, ik wijs u erop dat de Gewesten reeds langer een eigen beleid op het vlak van verkeersfiscaliteit voeren. Zo hebben zij de bevoegdheid over de belasting op inverkeersstelling, de jaarlijkse verkeersbelasting en eventueel aanvullende verkeersbelastingen. Ook het toekennen van premies of kortingen is een gewestelijke bevoegdheid. Het is in die context dat Febiac vraagt dat de Gewesten de invoering van een ecopremie zouden willen overwegen.

De boodschap in uw vraagstelling als zou Febiac willen dat het ganse beleid betreffende de emissies aan de Gewesten wordt overgedragen, lijkt mij dan ook helemaal niet overeen te stemmen met de boodschap van Febiac, maar ingegeven door uw eigen politieke agenda. Het verschil in het fiscale verkeersbeleid dat wordt gevoerd door de Gewesten, lijkt mij de meest voor de hand liggende verklaring voor de emissieverschillen waaraan u refereert. Ik verwijs u dan ook graag door naar de Gewesten voor een gedegen antwoord op uw vragen ter zake.

Ik kan u wel zeggen dat de federale overheid bevoegd is voor de fiscaliteit inzake bedrijfswagens. Eind 2011 heeft zij een verhoging van de fiscaliteit op bedrijfswagens doorgevoerd, waardoor minder vervuilende wagens worden gepromoot.

Ik merk op dat fiscale concurrentie tussen de Gewesten per definitie niet efficiënt is. Het is dan ook te hopen dat zij in het kader van de nationale klimaatstrategie, samen met de federale overheid, zo veel mogelijk een geïntegreerde aanpak van alle maatregelen voor de sector willen nastreven, in het licht van een coherenter, doeltreffender en doelmatiger klimaatbeleid.

De federale overheid beschikt immers eveneens over belangrijke instrumenten, zoals de accijnzen op de brandstoffen en de normering inzake bijmenging van biobrandstof, om de emissie van de voertuigen te reduceren. Wij zullen ook van die instrumenten gebruik moeten maken om bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen met betrekking tot de reductie van broeikasgasemissies.

exercer une action à ce niveau?

La Febiac propose de transférer la politique en matière d'émissions aux Régions, de sorte qu'elles puissent décider de manière autonome d'octroyer ou non de nouvelles primes et réductions. Quelle est la position du gouvernement sur ce point?

21.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Les Régions mènent depuis longtemps leur propre politique en matière de fiscalité automobile. Je songe à la taxe de mise en circulation, à la taxe annuelle de circulation et éventuellement aux taxes de circulation complémentaires ainsi qu'à l'octroi de primes ou de réductions. C'est dans ce contexte que Febiac demande aux Régions de vouloir bien envisager l'instauration d'une prime écologique. Il n'est donc pas exact que Febiac veut régionaliser l'intégralité de la politique en matière d'émissions. Les disparités auxquelles M. Logghe se réfère sont probablement imputables au fait que les Régions mènent des politique différentes. Je l'invite donc à s'adresser aux ministres régionaux.

L'État fédéral est toutefois compétent pour la fiscalité en matière de voitures de société. Cette fiscalité a été majorée fin 2011 dans le but de promouvoir les voitures moins polluantes. La concurrence fiscale entre les Régions n'est pas efficace. J'espère qu'une stratégie climatique nationale procèdera à l'intégration de toutes les mesures destinées à ce secteur afin

d'améliorer la cohérence et l'efficacité de la politique climatique.

En outre, l'État fédéral dispose d'outils majeurs comme les accises sur les carburants et la fixation de normes en matière d'ajout de biocarburant dans le but de réduire les émissions des véhicules. Nous en ferons notre miel et contribuerons ainsi à la réalisation des objectifs de réduction des émissions de gaz à effet de serre.

De **voorzitter**: Mijnheer Logghe, nog een korte reactie?

21.03 Peter Logghe (VB): Mijn reactie zal heel kort zijn. U zegt dat de federale overheid de bevoegdheid heeft over de fiscaliteit van de bedrijfswagens. Zoals collega De Bont zojuist correct heeft opgemerkt, horen wij veel woorden, maar zien wij te weinig daadkracht. Ik zou eigenlijk echt niet weten waarom gewestelijke bevoegdheden op het vlak van fiscaliteit van bedrijfswagens per se verstorend zouden kunnen werken. Ik denk dat het nuttig zou zijn om de bevoegdheidspakketten zo homogeen mogelijk te maken en om, bijvoorbeeld, ook de fiscaliteit van de bedrijfswagens over te hevelen naar de Gewesten.

21.03 Peter Logghe (VB): Je n'ai pas entendu le secrétaire d'État nous dire pour quelles raisons une régionalisation des compétences fiscales pour les voitures de société pourrait produire un effet perturbateur. N'est-il pas utile d'homogénéiser autant que possible les paquets de compétences?

21.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Dat is niet gelinkt aan uw politieke agenda; het is puur een kwestie van coherentie! Dat is geen politieke agenda!

21.05 Peter Logghe (VB): Dat heeft veel met coherentie te maken, en ook met een politieke agenda. Waarom zou het ene niet met het andere kunnen samenvallen?

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.58 uur.
La réunion publique de commission est levée à 16.58 heures.*